

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2022 r.

Poz. 813

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 marca 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003),
- 2) ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694, 2313 i 2427),
- 3) ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 802),
- 4) ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 815),
- 5) ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 954),
- 6) ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1005),
- 7) ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718),
- 8) ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2076),
- 9) ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105 i 2349)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 23 marca 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 92 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003), który stanowi:
„Art. 92. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 2) odnośnika nr 1 oraz art. 39 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694, 2313 i 2427), które stanowią:
„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady (UE) 2019/475 z dnia 18 lutego 2019 r. zmieniającą dyrektywy 2006/112/WE i 2008/118/WE w odniesieniu do włączenia włoskiej gminy Campione d’Italia oraz włoskich wód jeziora Lugano do obszaru celnego Unii i do terytorialnego zakresu stosowania dyrektywy 2008/118/WE (Dz. Urz. UE L 83 z 25.03.2019, str. 42).”

„Art. 39. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2021 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 16 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lutego 2021 r.;
  - 2) art. 1 pkt 1 lit. a, art. 2 pkt 6 i 7, art. 6, art. 7, art. 12 pkt 4, art. 15, art. 16 pkt 1–3, art. 17, art. 32–34 i art. 38, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
  - 3) art. 18, który wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia;
  - 4) art. 4, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
  - 5) art. 1 pkt 2, 12, pkt 15 lit. a, pkt 16–19, 31, 35–46 i 56, art. 3, art. 10, art. 21, art. 25–27 i art. 30, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2021 r.;
  - 6) art. 1 pkt 53, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
  - 7) art. 9, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.”;
- 3) art. 22 i art. 28 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 802), które stanowią:

„Art. 22. Kontrole celno-skarbowe przestrzegania przepisów prawa podatkowego, związane z przywozem i wywozem towarów w obrocie między obszarem celnym Unii Europejskiej a państwami trzecimi, jeżeli zakres kontroli celno-skarbowej nie obejmuje przestrzegania innych przepisów prawa podatkowego, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, kończą się protokołem, o którym mowa w art. 84 ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”

„Art. 28. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 13, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2021 r.;
  - 2) art. 12, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”;
- 4) odnośnika nr 1 oraz art. 23 i art. 25 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 815), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającą dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 43);
- 2) uzupełnia wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 73, Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 43 oraz Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 155).”

„Art. 23. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 25. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 4 lit. a tiret pierwsze, trzecie i czwarte, pkt 29 lit. b tiret drugie i trzecie, pkt 44 i 50–54, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
  - 2) art. 1 pkt 2, pkt 10, pkt 11 lit. a i b, pkt 12–28, pkt 29 lit. a i b tiret pierwsze, pkt 32–39, 41 i 56–63 oraz art. 2, art. 4, art. 5, art. 7, art. 10 i art. 16–21, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 5) odnośnika nr 1 oraz art. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 954), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/880 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzania i przywozu dóbr kultury (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 1).”

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 6) art. 25 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1005), który stanowi:

„Art. 25. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 2 lit. e w zakresie art. 37a ust. 33 i art. 3 pkt 6 w zakresie art. 13iba ust. 11, które wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 3 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2021 r.;
- 3) art. 1 pkt 2 lit. a, d i e w zakresie art. 37a ust. 9–27, ust. 28 pkt 1 lit. a, ust. 30, 34 i 35, które wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2021 r.”;

- 7) odnośnika nr 1 oraz art. 60 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4);
- 2) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30).”

„Art. 60. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 43, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 40 pkt 6, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.”;

- 8) art. 4 i art. 8 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2076), które stanowią:

„Art. 4. Tworzy się Krajowy System e-Faktur.”

„Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”;

- 9) art. 87–89 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105 i 2349), które stanowią:

„Art. 87. 1. W latach 2021–2031 maksymalny limit wydatków Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie wprowadzenia tymczasowego zajęcia ruchomości, o którym mowa w art. 94y ust. 1 ustawy zmienianej w art. 20, wynosi 1 650 000 zł, w tym w:

- 1) 2021 r. – 150 000 zł;
- 2) 2022 r. – 150 000 zł;
- 3) 2023 r. – 150 000 zł;
- 4) 2024 r. – 150 000 zł;
- 5) 2025 r. – 150 000 zł;
- 6) 2026 r. – 150 000 zł;
- 7) 2027 r. – 150 000 zł;
- 8) 2028 r. – 150 000 zł;
- 9) 2029 r. – 150 000 zł;
- 10) 2030 r. – 150 000 zł;
- 11) 2031 r. – 150 000 zł.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec półrocza i na koniec każdego roku według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, o 25%, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa na cel, o którym mowa w ust. 1.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 88. 1. W latach 2022–2031 maksymalny limit wydatków Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie wprowadzenia nabycia sprawdzającego, o którym mowa w art. 94k ustawy zmienianej w art. 20, wynosi 23 800 000 zł, w tym w:

- 1) 2022 r. – 8 500 000 zł;
- 2) 2023 r. – 1 700 000 zł;
- 3) 2024 r. – 1 700 000 zł;
- 4) 2025 r. – 1 700 000 zł;
- 5) 2026 r. – 1 700 000 zł;
- 6) 2027 r. – 1 700 000 zł;
- 7) 2028 r. – 1 700 000 zł;
- 8) 2029 r. – 1 700 000 zł;
- 9) 2030 r. – 1 700 000 zł;
- 10) 2031 r. – 1 700 000 zł.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec półrocza i na koniec każdego roku według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, o 25%, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa na cel, o którym mowa w ust. 1.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 89. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 6, art. 61 i art. 85–87, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 59, pkt 67 lit. i, pkt 76 w zakresie art. 45b, pkt 77 i 78, art. 2 pkt 51, 58 i 64 oraz art. 9 pkt 25, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 3 pkt 1, art. 7 pkt 3, 11, 13, pkt 16 lit. b, pkt 17, 33 i 38, art. 12, art. 14 pkt 1–4, 9, 11–16, 18 i 19, art. 20 pkt 8 i art. 22 pkt 2 w zakresie art. 19a ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.;
- 4) art. 1 pkt 10 lit. b tiret trzecie w zakresie art. 14 ust. 2 pkt 22, pkt 39 i pkt 63 lit. c, art. 2 pkt 11 lit. a i c, pkt 27 lit. a tiret ósme w zakresie art. 12 ust. 1 pkt 16, pkt 31 lit. a tiret trzecie i lit. b, art. 9 pkt 11, art. 18, art. 22 pkt 1 oraz art. 66, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 5) art. 7 pkt 7 w zakresie art. 20zu § 4, art. 20zw § 2 zdanie drugie i art. 20zx § 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 23 marca 2022 r. (poz. 813)

USTAWA

z dnia 16 listopada 2016 r.

o Krajowej Administracji Skarbowej

Uznając doniosłość konstytucyjnego obowiązku ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w szczególności podatków i należności celnych, troszcząc się o bezpieczeństwo finansowe Rzeczypospolitej Polskiej oraz chroniąc bezpieczeństwo obszaru celnego Unii Europejskiej, w celu zapewnienia nowoczesnego i przyjaznego wykonywania obowiązków podatkowych i celnych, a także efektywnego poboru danin publicznych, uchwała się, co następuje:

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania, organy i organizację Krajowej Administracji Skarbowej, zwanej dalej „KAS”;
- 2) formy realizacji niektórych zadań KAS i szczególne uprawnienia organów KAS oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”;
- 3) warunki pracy i służby;
- 4) zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy.

2. KAS stanowi wyspecjalizowaną administrację rządową wykonującą zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającą obsługę i wsparcie podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługę i wsparcie przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych.

3. W ramach KAS wyodrębnia się Służbę Celno-Skarbową, będącą jednolitą i umundurowaną formacją, którą tworzą funkcjonariusze.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o „osobach zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS”, rozumie się przez to pracowników jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, 3, 6 i 7, oraz pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych wykonujących zadania KAS w komórkach organizacyjnych tego urzędu.

Art. 2. 1. Do zadań KAS należy:

- 1) realizacja dochodów z podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, jak również innych należności, na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem podatków i należności budżetowych, w zakresie których właściwe są inne organy;
- 2) realizacja dochodów z należności celnych oraz innych opłat związanych z przywozem i wywozem towarów;
- 3) realizacja polityki celnej wynikającej z członkostwa w unii celnej Unii Europejskiej;
- 4) obejmowanie towarów procedurami celnymi i regulowanie sytuacji towarów związanych z przywozem i wywozem towarów;
- 5) zapewnienie obsługi i wsparcia podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługi i wsparcia przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych;
- 6) wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych oraz wykonywanie zabezpieczenia należności pieniężnych;
- 7) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przepisów prawa podatkowego i celnego;
- 8) wykonywanie audytu, czynności audytowych i urzędowego sprawdzenia;
- 9) kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr KAS w zakresie zadań KAS;
- 10) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk występujących we właściwości KAS oraz analizy ryzyka;
- 11) (uchylony)

- 12) badanie przestrzegania przez rezydentów i nierezydentów ograniczeń i obowiązków określonych w przepisach prawa dewizowego oraz warunków udzielonych na ich podstawie zezwoleń dewizowych, a także warunków wykonywania działalności kantorowej;
- 12a) przeciwdziałanie wykorzystywaniu działalności banków w rozumieniu art. 119zg pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”, i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi w rozumieniu art. 119zg pkt 9 Ordynacji podatkowej oraz nadzór nad wykonywaniem przez izbę rozliczeniową w rozumieniu art. 119zg pkt 3 Ordynacji podatkowej obowiązków, o których mowa w dziale IIIB Ordynacji podatkowej;
- 13) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców;
- 14) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących towarów, którymi obrót podlega zakazom lub ograniczeniom na mocy przepisów prawa polskiego, przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez Służbę Celno-Skarbową;
- 15) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw określonych w art. 258, art. 270, art. 270a, art. 271, art. 271a, art. 273, art. 277a, art. 286 § 1 oraz art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 i 2447), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, w związku z którymi nastąpiło uszczuplenie lub narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej, zapobieganie tym przestępstwom oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez KAS;
- 16) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw określonych w:
  - a) art. 228–231 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszy, w związku z wykonywaniem czynności służbowych,
  - b) art. 229–230a Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niezatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS albo niebędące funkcjonariuszami, w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszy,
  - c) art. 190, art. 222, art. 223, art. 226, art. 235, art. 236 i art. 238 Kodeksu karnego, skierowanych przeciwko osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszom podczas pełnienia obowiązków służbowych lub w związku z ich pełnieniem,
  - d) art. 239 Kodeksu karnego – w przypadku osób pomagających sprawcom przestępstw określonych w lit. a–c – oraz zapobieganie tym przestępstwom i ściganie ich sprawców;
- 16a) ujawnianie i odzyskiwanie mienia zagrożonego przepadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 13–16 albo art. 33 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2021 r. poz. 408, 694, 2105 i 2427), zwanej dalej „Kodeksem karnym skarbowym”;
- 16b) wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1857);
- 16c) wykonywanie zadań określonych w dziale III w rozdziale 11a Ordynacji podatkowej dotyczących informacji o schematach podatkowych, w tym weryfikacja realizacji obowiązków wynikających z tych przepisów przez podmioty obowiązane;
- 16d) pobór opłaty elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376 i 1595 oraz z 2022 r. poz. 32);
- 16e) pobór opłaty za przejazd autostradą na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2268 oraz z 2021 r. poz. 802, 1005, 1595, 2328 i 2427);
- 16f) podejmowanie działań mających na celu wprowadzenie systemów elektronicznego poboru opłat i szerokiego zastosowania tych systemów;
- 17) wykonywanie zadań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej regulujących statystykę dotyczącą obrotu towarowego pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej (INTRASTAT) oraz obrotu towarowego państw członkowskich Unii Europejskiej z pozostałymi państwami (EXTRASTAT) oraz prowadzenie postępowań w zakresie INTRASTAT;
- 18) wykonywanie zadań wynikających z zakazów i ograniczeń w obrocie towarowym z zagranicą ustanowionych w szczególności ze względu na ochronę życia i zdrowia ludzi i zwierząt, roślin, środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, ochronę konsumentów, bezpieczeństwa międzynarodowego, dziedzictwa narodowego, praw własności intelektualnej i środków polityki handlowej;

- 18a) współdziałanie z innymi organami w zakresie ujawniania naruszeń przepisów dotyczących towarów objętych systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opalowymi;
- 19) współdziałanie przy realizacji Wspólnej Polityki Rolnej;
- 20) współpraca z właściwymi organami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi i instytucjami międzynarodowymi;
- 20a) współdziałanie, o którym mowa w dziale IIB Ordynacji podatkowej;
- 21) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2.¹⁾ Kontrolę celno-skarbową w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2, wykonywaną w oddziałach celnych urzędów celno-skarbowych, art. 54 ust. 2 pkt 1 i 6–8, art. 62 ust. 5 pkt 1 lit. a–c, e–g, art. 64 ust. 2 oraz art. 94y ust. 1, czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133 ust. 1 pkt 1–5, oraz:²⁾

- 1) wymiar należności celnych i podatkowych oraz innych opłat związanych z przywozem i wywozem towarów w oddziałach celnych urzędów celno-skarbowych,
- 2) obejmowanie towarów procedurami celnymi i regulowanie sytuacji towarów związanych z przywozem i wywozem towarów w oddziałach celnych urzędów celno-skarbowych,
- 3) zadania wynikające z zakazu obejmowania procedurą celną dopuszczenia do obrotu paliw stałych, o którym mowa w art. 7 ust. 8 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133, 694, 1093 i 1642);
- 4) zadania określone w ust. 1 pkt 14, 16–16b w zakresie kontroli przewozu towarów, oraz w art. 14 ust. 1 pkt 19 i art. 33 ust. 1 pkt 15

– wykonują wyłącznie funkcjonariusze.

2a. Zadania określone w ust. 1 pkt 14–16a wykonują również funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej oddelegowani na podstawie odrębnych przepisów do wykonywania zadań służbowych w jednostkach organizacyjnych KAS.

3. W zakresie zadań określonych w ust. 1 pkt 14–16 organy KAS prowadzą postępowania przygotowawcze zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447), zwanej dalej „Kodeksem postępowania karnego”, albo czynności wyjaśniające zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2021 r. poz. 457, 1005, 1595 i 2328).

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, których rozmiar przekracza możliwość wykonywania zadań przez funkcjonariuszy, może, w drodze rozporządzenia, określić zadania KAS, które nie wymagają wykonywania wyłącznie przez funkcjonariuszy, oraz okres ich wykonywania, mając na względzie zapewnienie właściwego wykonywania zadań przez KAS.

Art. 3. 1. Legitymację służbową wydaje się:

- 1) funkcjonariuszom;
- 2) osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych KAS wykonującym czynności służbowe wymagające posiadania legitymacji służbowej.

2. W przypadku wykonywania czynności przez nieumundurowanego funkcjonariusza do legitymacji służbowej może być dołączony znak identyfikacji osobistej funkcjonariusza.

3. Legitymacja służbowa podlega:

- 1) złożeniu do depozytu w przypadku czasowego wyłączenia wykonywania czynności służbowych, na potrzeby których legitymacja służbowa została wydana;

---

¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105 i 2349), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

²⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1005), która weszła w życie z dniem 17 czerwca 2021 r.

- 2) wymianie w przypadku zmiany danych w niej zawartych, jej uszkodzenia, zniszczenia lub upływu terminu jej ważności;
- 3) zwrotowi w przypadku zaistnienia zmian dotyczących stosunku służby funkcjonariusza albo stosunku pracy osoby, którym legitymacja służbowa została wydana, oraz w przypadku określonym w pkt 2.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowych, organy właściwe do ich wydawania, tryb wydawania, wymiany i ich zwrotu oraz okoliczności złożenia do depozytu i zwrotu legitymacji służbowych, uwzględniając potrzebę zapewnienia właściwej ich ochrony oraz możliwości identyfikacji osoby wykonującej czynności służbowe.

Art. 4. 1. Nazwa „Krajowa Administracja Skarbowa” oraz znak graficzny KAS przysługuje wyłącznie KAS.

1a. Nazwa „Służba Celno-Skarbowa” jest zastrzeżona wyłącznie dla Służby Celno-Skarbowej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nadaje sztandar KAS oraz może nadawać sztandary izbom administracji skarbowej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku graficznego KAS, mając na uwadze tradycje Służby Celnej, administracji podatkowej i kontroli skarbowej.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór sztandaru KAS,
- 2) podstawowe elementy wzoru sztandaru nadawanego izbom administracji skarbowej, którym ten sztandar jest nadawany,
- 3) tryb nadawania sztandarów, o których mowa w ust. 2

– uwzględniając wizerunek orła białego ustalony dla godła państwowego oraz mając na uwadze tradycje Służby Celnej, administracji podatkowej i kontroli skarbowej.

Art. 5. Dzień 21 września ustanawia się Dniem Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 6. 1. W celu uhonorowania osób szczególnie zasłużonych dla KAS ustanawia się odznakę honorową „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”.

2. Odznaka „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej” dzieli się na stopnie:

- 1) I stopień – złota odznaka „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”;
- 2) II stopień – srebrna odznaka „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”;
- 3) III stopień – brązowa odznaka „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”.

3. Odznakę „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej” nadaje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

4. Osoba, której nadano odznakę „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”, otrzymuje legitymację potwierdzającą jej nadanie.

5. Odznaka „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej” tego samego stopnia może być nadana tej samej osobie tylko raz.

6. Osobie wyróżnionej odznaką „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej” nie nadaje się tej odznaki w stopniu niższym od posiadanego.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb postępowania w sprawach o nadanie odznaki „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”, osoby uprawnione do występowania z wnioskiem o nadanie tej odznaki oraz termin rozpatrzenia wniosku,
- 2) wzór odznaki „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”, wzór wniosku o nadanie tej odznaki zawierający informację uzasadniającą jej nadanie oraz wzór legitymacji potwierdzającej nadanie odznaki,
- 3) sposób wręczania i noszenia odznaki „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”,
- 4) sposób ewidencjonowania informacji o osobach wyróżnionych odznaką „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”

– mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzenia postępowania, ujednoczenia sposobu składania wniosków oraz zapewnienia przyznawania odznaki osobom szczególnie zasłużonym.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu zapewnienia skutecznej i efektywnej realizacji zadań KAS oraz wysokiej jakości jej działania, określi, w drodze zarządzenia, czteroletnie kierunki działania i rozwoju KAS, wskazując w nich cele do osiągnięcia, wskaźniki ich pomiaru oraz zasady składania raportów z realizacji czteroletnich kierunków działania i rozwoju KAS.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze zarządzenia, określić podstawy do przygotowania przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej rocznych kierunków działania i rozwoju KAS oraz zasad składania raportów z realizacji rocznych kierunków działania i rozwoju KAS.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, w celu zapewnienia realizacji kierunków, o których mowa w ust. 1, corocznie określa kierunki działania i rozwoju KAS, wskazując w nich cele do osiągnięcia, wskaźniki ich pomiaru oraz zasady składania przez dyrektorów izb administracji skarbowej raportów z realizacji kierunków działania i rozwoju KAS.

3a. Kierunki działania i rozwoju KAS, o których mowa w ust. 3, podlegają zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Podstawą oceny pracy dyrektorów izb administracji skarbowej jest stopień realizacji kierunków, o których mowa w ust. 3, w kierowanych przez nich izbach administracji skarbowej.

Art. 8. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może, w drodze zarządzenia, tworzyć organy opiniodawczo-doradcze w sprawach należących do zadań KAS.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, tworząc organy opiniodawczo-doradcze, określa ich nazwę, skład, zakres działania, długość kadencji, na jaką zostały powołane, oraz tryb postępowania tych organów.

Art. 9. 1. Finansowanie działalności KAS następuje z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić Szefa Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania określonych czynności z zakresu dysponowania częścią, o której mowa w ust. 1, w zakresie finansowania działalności KAS.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie, o którym mowa w ust. 2, może upoważnić do wykonywania określonych czynności z zakresu dysponowania częścią, o której mowa w ust. 1, funkcjonariuszy lub osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS lub w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 10. Działalność duszpasterska w KAS jest prowadzona na podstawie porozumienia Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z przedstawicielami kościoła lub związku wyznaniowego.

Art. 10a. 1. Obowiązku doręczenia korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej, o których mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569), nie stosuje się:

- 1) w sprawach osobowych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej;
- 2) w sprawach osobowych byłych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej;
- 3) jeżeli doręczenie korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej mogłoby wpłynąć negatywnie na sposób realizacji zadań KAS.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do byłych funkcjonariuszy celnych i byłych pracowników wywiadu skarbowego.

DZIAŁ II

Organy Krajowej Administracji Skarbowej

Art. 11. 1. Organami KAS są:

- 1) minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 2) Szef Krajowej Administracji Skarbowej;
- 3) dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej;
- 4) dyrektor izby administracji skarbowej;
- 5) naczelnik urzędu skarbowego;
- 6) naczelnik urzędu celno-skarbowego.

2. Niektóre zadania organów KAS mogą być wykonywane przez inne organy KAS.

3. Zadania, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w zakresie poboru podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, jak również innych należności, na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem podatków i należności budżetowych, w zakresie których właściwe są inne organy, a także w zakresie poboru należności celnych oraz innych opłat, związanych z przywozem i wywozem towarów, mogą być wykonywane przy użyciu wspólnego rachunku bankowego, w odniesieniu do określonego rodzaju należności.

4. W odniesieniu do niektórych kategorii podatników i płatników o istotnym znaczeniu gospodarczym lub społecznym, w szczególności wykonujących określony rodzaj działalności gospodarczej lub osiągających określoną wysokość przychodu netto w rozumieniu przepisów o rachunkowości, zadania mogą być wykonywane przez naczelnika urzędu skarbowego innego niż właściwy miejscowo.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, określi, w drodze rozporządzenia, terytorialny zasięg działania oraz siedziby dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych, a także siedzibę dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, uwzględniając potrzebę właściwej organizacji wykonywania zadań.

5a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, określić niektóre zadania KAS, które mogą być wykonywane na obszarze całego kraju lub jego części przez odpowiednio dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych, niezależnie od terytorialnego zasięgu ich działania, o którym mowa w ust. 5, uwzględniając potrzebę właściwej organizacji wykonywania zadań.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) kategorie podatników i płatników, o których mowa w ust. 4,
- 2) warunki zaliczania podatników i płatników, o których mowa w ust. 4, do odpowiedniej kategorii,
- 3) naczelników urzędów skarbowych właściwych dla podatników i płatników, o których mowa w ust. 4, terytorialny zasięg ich działania i siedzibę,
- 4) tryb zawiadamiania o zmianie właściwości naczelnika urzędu skarbowego

– mając na względzie gospodarcze lub społeczne potrzeby podatników i płatników obsługiwanych przez KAS.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wyznaczyć, w drodze rozporządzenia, organ KAS do wykonywania niektórych zadań KAS oraz określić terytorialny zasięg jego działania, mając na względzie sprawne i efektywne wykonywanie zadań KAS.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wyznaczyć, w drodze rozporządzenia, naczelnika urzędu skarbowego do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku, o którym mowa w ust. 3, oraz określić rodzaj należności pieniężnych, które będą obsługiwane przy użyciu tego rachunku, mając na względzie przygotowanie techniczne i organizacyjne urzędu obsługującego tego naczelnika.

Art. 12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych koordynuje i współdziała w kształtowaniu polityki państwa w zakresie zadań KAS.

Art. 12a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych prowadzi działalność analityczną, prognostyczną i badawczą dotyczącą zjawisk występujących w obszarze podatków stanowiących dochód budżetu państwa i ceł.

Art. 12b. Szef Krajowej Administracji Skarbowej udostępnia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w celu realizacji jego ustawowych zadań dane zgromadzone przez organy KAS w rejestrach, bazach, ewidencjach, zbiorach i systemach inne niż określone w art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem RODO”, jeżeli minister właściwy do spraw finansów publicznych nie jest współadministratorem tych danych.

Art. 12c. 1. W celu zapewnienia sprawnego i efektywnego wykonywania zadań KAS minister właściwy do spraw finansów publicznych koordynuje ich realizację oraz sprawuje nadzór nad jednostkami organizacyjnymi KAS, w szczególności może:

- 1) żądać informacji i materiałów, wyjaśnień i dokumentów z realizacji zadań przez jednostki organizacyjne KAS;
- 2) zlecić przeprowadzenie analiz w określonym zakresie.

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przedstawia corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie z działalności KAS, które zawiera w szczególności informacje dotyczące:

- 1) realizacji dochodów z należności celnych oraz innych opłat związanych z przywozem i wywozem towarów;
- 2) realizacji polityki kadrowej i szkoleniowej w jednostkach organizacyjnych KAS;
- 3) realizacji budżetu państwa w zakresie finansowania działalności KAS;
- 4) realizacji zadań KAS w zakresie szczególnych uprawnień organów KAS oraz funkcjonariuszy;
- 4a)⁴⁾ działań informujących, o których mowa w art. 15a;
- 5) realizacji zadań w zakresie prawidłowości i prawdziwości składanych oświadczeń o stanie majątkowym przez osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszy;
- 6) realizowanej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej współpracy z właściwymi organami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi i instytucjami międzynarodowymi.

Art. 12d. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nadzoruje realizację zadań KAS w zakresie:

- 1) prawidłowości realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji prokuratury i sądu;
- 2) prowadzenia czynności wyjaśniających i postępowań dyscyplinarnych;
- 3) rozpoznawania i wykrywania popełnianych przez funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS przestępstw umyślnych ściganych z oskarżenia publicznego oraz przestępstw skarbowych, a także zapobiegania tym przestępstwom;
- 4) realizacji obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym przez funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS, a także ich analizy przez właściwych przełożonych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 5) przestrzegania zasad etyki zawodowej przez funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS;
- 6) gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez Służbę Celno-Skarbową.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych jest uprawniony do:

- 1) zapoznawania się z wynikami i materiałami z czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych przez Służbę Celno-Skarbową;
- 2) uzyskiwania informacji o wynikach i zapoznawania się z materiałami z czynności wykonywanych przez komórkę organizacyjną, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, właściwą w sprawach nadzoru wewnętrznego w KAS.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane w celu analizowania, eliminowania i ujawniania naruszeń prawa lub zasad etyki zawodowej, egzekwowania działania zgodnego z przepisami prawa oraz z zasadami etyki zawodowej, w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela, przy pomocy komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, właściwej w sprawach nadzoru wewnętrznego w KAS.

Art. 12e. Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest współadministratorem w rozumieniu art. 26 ust. 1 rozporządzenia RODO danych gromadzonych przez organy KAS.

Art. 12f. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, we współpracy z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, w zakresie zadań i usług informatycznych w KAS:

- 1) wyznacza strategię oraz kierunki działania w zakresie rozwoju i utrzymania;
- 2) zarządza w szczególności:
  - a) bezpieczeństwem infrastruktury teleinformatycznej,
  - b) projektami i inicjatywami informatycznymi, w tym weryfikuje zasadność ich realizacji pod kątem biznesowym, architektonicznym, finansowym oraz spójności z innymi inicjatywami realizowanymi w obszarze budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,
  - c) systemami informatycznymi w zakresie infrastruktury, aplikacji oraz nadzoru nad kontraktami z dostawcami zewnętrznymi.

---

⁴⁾ Dodany przez art. 20 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 13. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej podlega ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

2. Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – sekretarza stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych – powołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 14. 1. Do zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej należy:

- 1) nadzór nad działalnością dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych, dyrektora Krajowej Szkoły Skarbowości, zwanej dalej „Szkołą”, oraz dyrektorów właściwych w sprawach KAS komórek organizacyjnych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, zwanych dalej „komórkami organizacyjnymi urzędu obsługującego ministra”;
- 2) kształtowanie polityki kadrowej i szkoleniowej w jednostkach organizacyjnych KAS;
- 3) realizacja budżetu państwa w zakresie ustalonym dla KAS;
- 4) nadzorowanie, koordynowanie i wykonywanie czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133;
- 5) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w Kodeksie karnym skarbowym;
- 5a) przeciwdziałanie wykorzystywaniu działalności banków w rozumieniu art. 119zg pkt 1 Ordynacji podatkowej i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi w rozumieniu art. 119zg pkt 9 Ordynacji podatkowej;
- 6) realizacja zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 15–16a i 16c;
- 7) wykonywanie kontroli celno-skarbowej w zakresie prawidłowości i prawdziwości składanych oświadczeń o stanie majątkowym przez osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszy;
- 8) (uchylony)
- 8a) przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania;
- 9) zlecanie i koordynowanie kontroli celno-skarbowych wykonywanych przez naczelników urzędów celno-skarbowych oraz nadzorowanie ich przebiegu, z wyjątkiem kontroli celno-skarbowych, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 5;
- 10) audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w zakresie:
  - a) systemu zarządzania i kontroli krajowych programów operacyjnych w instytucjach zarządzających,
  - b) systemu wspólnej polityki rolnej,
  - c) bezpieczeństwa systemów informatycznych wykorzystywanych przy wdrażaniu programów operacyjnych i wspólnej polityki rolnej;
- 10a) nadzór nad audytem i jego koordynowanie w odniesieniu do gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w zakresie audytu:
  - a) systemu zarządzania i kontroli programów krajowych w instytucjach systemu wdrażania, z wyłączeniem instytucji zarządzających,
  - b) regionalnych programów operacyjnych,
  - c) operacji wspólnej polityki rolnej;
- 10b) koordynowanie audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2–7;
- 11) współpraca z właściwymi organami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi i instytucjami międzynarodowymi;
- 12) wykonywanie zadań centralnej jednostki koordynującej w rozumieniu Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi, sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2008 r. poz. 31);

- 13) wykonywanie funkcji specjalnej jednostki w rozumieniu art. 85 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1306/2013”;
- 14) wykonywanie funkcji instytucji audytowej w rozumieniu art. 123 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), art. 31 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, str. 1), art. 25 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego (Dz. Urz. UE L 150 z 20.05.2014, str. 112) oraz art. 20 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 897/2014 z dnia 18 sierpnia 2014 r. ustanawiającego przepisy szczegółowe dotyczące wdrażania programów współpracy transgranicznej finansowanych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 ustanawiającego Europejski Instrument Sąsiedztwa (Dz. Urz. UE L 244 z 19.08.2014, str. 12);
- 15) wykonywanie funkcji jednostki certyfikującej w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013;
- 16) wykonywanie zadań wynikających z rozporządzenia Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT (Dz. Urz. UE L 347 z 30.12.2005, str. 1);
- 17) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 1850/2015 z dnia 13 października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1007/2009 w sprawie handlu produktami z fok (Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2015, str. 1);
- 18) wykonywanie zadań wynikających z art. 3 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz. Urz. UE L 248/1 z 18.09.2013, str. 1);
- 19) zapewnianie ochrony fizycznej i technicznej osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszom, a w uzasadnionych przypadkach także innym osobom, organom i instytucjom państwowym;
- 20) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk występujących we właściwości KAS oraz analizy ryzyka;
- 20a) współdziałanie, o którym mowa w dziale IIB Ordynacji podatkowej;
- 20b) pobór opłaty elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 20c) pobór opłaty za przejazd autostradą na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym;
- 20d) podejmowanie działań mających na celu wprowadzenie systemów elektronicznego poboru opłat i szerokiego zastosowania tych systemów;
- 21) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej jest organem wyższego stopnia w stosunku do dyrektorów izb administracji skarbowej.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, w celu zapewnienia sprawnego i efektywnego wykonywania zadań, w szczególności nadzoru nad działalnością dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych, dyrektora Szkoły oraz dyrektorów komórek organizacyjnych urzędu obsługującego ministra oraz kształtowania polityki kadrowej i szkoleniowej w KAS, może wydawać zarządzenia.

Art. 15. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi w systemie teleinformatycznym listę naczelników urzędów skarbowych oraz zastępców naczelników urzędów skarbowych, zawierającą imię i nazwisko, numer PESEL, stanowisko, oznaczenie właściwego urzędu skarbowego, datę powołania odpowiednio naczelnika urzędu skarbowego albo zastępcy naczelnika urzędu skarbowego, datę odwołania odpowiednio naczelnika urzędu skarbowego albo zastępcy naczelnika urzędu skarbowego, informację o zawieszeniu stosunku pracy oraz datę wygaśnięcia stosunku pracy.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej zapewnia sądom prowadzącym księgi wieczyste dostęp do listy, o której mowa w ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w celu automatycznej weryfikacji naczelników urzędów skarbowych oraz zastępców naczelników urzędów skarbowych.

Art. 15a.⁵⁾ 1. W wyniku działalności analitycznej Szef Krajowej Administracji Skarbowej może podejmować działania informujące podatnika o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczonymi do tego podatnika lub jego kontrahenta co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika.

2. Przez znikającego podatnika, o którym mowa w ust. 1, rozumie się podmiot zarejestrowany jako podatnik dla celów podatku od towarów i usług, który z potencjalnym zamiarem oszustwa nabywa towary lub usługi lub symuluje ich nabywanie, i zbywa je jako opodatkowane podatkiem od towarów i usług, nie wpłacając podatku od towarów i usług do właściwego urzędu skarbowego.

3. Ujawnienie podatnikowi danych kontrahentów występujących w obrocie towarami lub usługami, w tym dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika, objętych działaniami informującymi, o których mowa w ust. 1, nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej oraz przepisów o tajemnicy przedsiębiorstwa.

4. Podatnik, wobec którego Szef Krajowej Administracji Skarbowej podjął działania informujące, o których mowa w ust. 1, może wystąpić do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie będącym przedmiotem tych działań informujących.

Art. 16. 1. W celu realizacji zadania określonego w art. 14 ust. 1 pkt 13 Szef Krajowej Administracji Skarbowej jest uprawniony do:

- 1) żądania od organów administracji publicznej oraz państwowych jednostek organizacyjnych i osób prawnych wszelkich niezbędnych informacji;
- 2) zlecania wykonania określonych czynności organom administracji publicznej oraz państwowym jednostkom organizacyjnym i osobom prawnym uprawnionym do kontroli dokumentów, które mają znaczenie dla realizacji zadań określonych w tytule V rozdziale III rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

2. Sporządzone na piśmie wystąpienie o dostarczenie informacji lub wykonanie określonych czynności powinno w szczególności zawierać oznaczenie treści żądania lub zlecenia oraz termin dostarczenia informacji lub wykonania określonej czynności. W przypadku podmiotów innych niż przeprowadzające kontrole zgodnie z przepisami tytułu V rozdziału III rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 wystąpienie powinno zawierać ponadto wskazanie okoliczności będących podstawą tego wystąpienia.

3. W czynnościach zleconych na podstawie ust. 1 pkt 2 mogą uczestniczyć:

- 1) osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS lub funkcjonariusze, upoważnieni przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) przedstawiciele organów Unii Europejskiej lub państw członkowskich Unii Europejskiej.

4. Organy administracji publicznej oraz państwowe jednostki organizacyjne przeprowadzające kontrole zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 są obowiązane do przekazywania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej projektu propozycji zastosowania analizy ryzyka, o którym mowa w art. 42 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 908/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. ustanawiającego zasady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, przepisów dotyczących kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 255 z 28.08.2014, str. 59), oraz projektów programów kontroli, o których mowa w art. 84 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, i sprawozdań z ich realizacji, o których mowa w art. 86 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, najpóźniej na 21 dni przed terminami określonymi w tych rozporządzeniach, w celu ich weryfikacji i przekazania Komisji Europejskiej.

Art. 17. Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje zadania na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

---

⁵⁾ Dodany przez art. 20 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 18. Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje zadania przy pomocy zastępców Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych, dyrektora Szkoły oraz dyrektorów komórek organizacyjnych urzędu obsługującego ministra.

Art. 19. Zastępców Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – podsekretarzy stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych – powołuje, w liczbie nie większej niż trzech, Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 20. 1. Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zastępuje wyznaczony przez niego Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Zakres czynności Zastępcy Szefa Krajowej Administracji Skarbowej określa Szef Krajowej Administracji Skarbowej w drodze zarządzenia.

Art. 21. 1. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej powołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Stanowisko dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej może zajmować osoba:

- 1) będąca obywatelem polskim;
- 2) korzystająca z pełni praw publicznych;
- 3) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) wobec której nie orzeczono prawomocnie zakazu zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 5) posiadająca kwalifikacje drugiego stopnia w zakresie prawa, administracji, ekonomii, zarządzania lub w innym zakresie uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie prawa, administracji, ekonomii lub zarządzania;
- 6) mająca co najmniej pięcioletni staż pracy lub służby;
- 7) posiadająca kompetencje kierownicze;
- 8) ciesząca się nieposzlakowaną opinią.

3. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej odwołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

4. (uchylony)

5. Dyrektorem Krajowej Informacji Skarbowej można być nie dłużej niż 5 lat.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 5, nie dłużej jednak niż o kolejne 5 lat.

7. (uchylony)

Art. 22. 1. Do zadań dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej należy:

- 1) zapewnianie jednolitej i powszechnie dostępnej informacji podatkowej i celnej, w tym jej przetwarzanie i udostępnianie;
- 2) prowadzenie spraw dotyczących interpretacji indywidualnych przepisów prawa podatkowego;
- 3) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przepisów prawa podatkowego i celnego;
- 4) realizacja polityki kadrowej i szkoleniowej w Krajowej Informacji Skarbowej;
- 5) identyfikowanie obszarów zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowość wykonywania obowiązków podatkowych i celnych;
- 6) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wykonuje zadania na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przy pomocy Krajowej Informacji Skarbowej.

Art. 23. 1. Zastępcę dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej na wniosek dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej.

2. Zastępcę dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej odwołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

3. Przepis art. 21 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 24. 1. Dyrektora izby administracji skarbowej powołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Stanowisko dyrektora izby administracji skarbowej może zajmować osoba:

- 1) będąca obywatelem polskim;
- 2) korzystająca z pełni praw publicznych;
- 3) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) wobec której nie orzeczono prawomocnie zakazu zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 5) posiadająca kwalifikacje drugiego stopnia w zakresie prawa, administracji, ekonomii, zarządzania lub w innym zakresie uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie prawa, administracji, ekonomii lub zarządzania;
- 6) mająca co najmniej pięcioletni staż pracy lub służby;
- 7) posiadająca kompetencje kierownicze;
- 8) ciesząca się nieposzlakowaną opinią.

3. Dyrektora izby administracji skarbowej odwołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

4. W przypadku funkcjonariusza powołanie albo odwołanie następuje odpowiednio z dniem wskazanym w akcie powołania albo odwołania.

5. Dyrektorem izby administracji skarbowej w tej samej jednostce organizacyjnej można być nie dłużej niż 5 lat.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 5, nie dłużej jednak niż o kolejne 5 lat.

7. W przypadku odwołania funkcjonariusza ze stanowiska dyrektora izby administracji skarbowej funkcjonariusz zachowuje prawo do dotychczasowego uposażenia, z wyjątkiem dodatku funkcyjnego, przez okres 3 miesięcy, jeżeli jest ono wyższe od przysługującego na nowym stanowisku służby w KAS.

Art. 25. 1. Do zadań dyrektora izby administracji skarbowej należy:

- 1) nadzór nad działalnością naczelników urzędów skarbowych i naczelników urzędów celno-skarbowych, z wyłączeniem zastrzeżonego dla Szefa Krajowej Administracji Skarbowej nadzoru nad czynnościami, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133;
- 2) rozstrzyganie w drugiej instancji w sprawach należących w pierwszej instancji do naczelników urzędów skarbowych lub naczelników urzędów celno-skarbowych, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 83 ust. 1;
- 3) rozstrzyganie w pierwszej instancji w sprawach określonych w odrębnych przepisach;
- 4) wykonywanie czynności audytowych;
- 5) wykonywanie audytów, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 10a i w art. 95 ust. 1 pkt 2–7;
- 6) ustalanie i udzielanie dotacji przedmiotowych dla przedsiębiorców oraz analizowanie prawidłowości ich wykorzystywania w zakresie określonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 7) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przepisów prawa podatkowego i celnego, w tym zapobiegającej nieprawidłowemu wypełnianiu obowiązków podatkowych i celnych;
- 8) wykonywanie zadań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej regulujących INTRASTAT oraz EXTRASTAT, a także prowadzenie postępowań w zakresie INTRASTAT;
- 9) realizacja polityki kadrowej i szkoleniowej w izbie administracji skarbowej;
- 10) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk występujących we właściwości KAS oraz analizy ryzyka;
- 10a) współdziałanie z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej przy realizacji zadań w ramach współdziałania, o którym mowa w dziale IIB Ordynacji podatkowej;
- 11) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2. Dyrektor izby administracji skarbowej wykonuje swoje zadania przy pomocy izby administracji skarbowej.

3. Dyrektor izby administracji skarbowej jest organem wyższego stopnia w stosunku do naczelnika urzędu skarbowego i naczelnika urzędu celno-skarbowego.

Art. 26. 1. Zastępcę dyrektora izby administracji skarbowej powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej na wniosek dyrektora izby administracji skarbowej.

2. Zastępcę dyrektora izby administracji skarbowej odwołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

3. Przepisy art. 24 ust. 2, 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 27. 1. Naczelnika urzędu skarbowego powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej na wniosek dyrektora izby administracji skarbowej.

2. Naczelnika urzędu skarbowego odwołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

3. Przepisy art. 24 ust. 2 i 4–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. Do zadań naczelnika urzędu skarbowego należy:

- 1) ustalanie, określanie, pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz innych należności na podstawie odrębnych przepisów;
  - 2) pobór należności celnych oraz innych opłat, związanych z przywozem i wywozem towarów;
  - 3) wykonywanie zadań wierzyciela należności pieniężnych;
  - 4) wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych oraz wykonywanie zabezpieczenia należności pieniężnych;
  - 5) zapewnienie obsługi i wsparcia podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych;
  - 6) prowadzenie ewidencji podatników i płatników;
  - 7) wykonywanie kontroli podatkowej oraz czynności sprawdzających, z wyjątkiem przeprowadzania kontroli podatkowej wobec podatnika, który zawarł umowę o współdziałanie, o której mowa w art. 20s Ordynacji podatkowej, w zakresie podatków objętych tą umową;
  - 7a)⁶⁾ dokonywanie nabycia sprawdzającego;
  - 8) współpraca w zakresie wymiany informacji podatkowych i finansowych z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz z państwami trzecimi określonych przepisami prawa międzynarodowego;
  - 9) realizacja zadań związanych z udzielaniem pomocy państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz państwom trzecim przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych oraz korzystaniem z pomocy tych państw;
  - 10) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w Kodeksie karnym skarbowym;
  - 11) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, 2105 i 2106), zapobieganie tym przestępstwom oraz ściganie ich sprawców;
  - 12) wykonywanie kar i środków karnych oraz wykonywanie zabezpieczania kar i środków karnych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, 472, 1236 i 2054 oraz z 2022 r. poz. 22) oraz w Kodeksie karnym skarbowym;
  - 12a) współdziałanie z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej przy realizacji zadań w ramach współdziałania, o którym mowa w dziale IIB Ordynacji podatkowej;
  - 13) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.
2. Naczelnik urzędu skarbowego dysponuje środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunkach bankowych obsługującego go urzędu.
3. Przez obsługę i wsparcie, o których mowa w ust. 1 pkt 5, należy rozumieć działania polegające na udzielaniu pomocy w samodzielnym, prawidłowym i dobrowolnym wypełnianiu obowiązków podatkowych, realizowane w szczególności przez centrum obsługi.
4. Naczelnik urzędu skarbowego wykonuje swoje zadania przy pomocy urzędu skarbowego.

---

⁶⁾ Dodany przez art. 20 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 28a.⁷⁾ W sprawach o wykroczenia skarbowe ujawnione w związku z nabyciem sprawdzającym postępowanie mandatowe prowadzi naczelnik urzędu skarbowego dokonujący tego nabycia.

Art. 29. 1. Obsługa i wsparcie realizowane w centrum obsługi polegają na:

- 1) przyjmowaniu podań i deklaracji, wydawaniu zaświadczeń oraz udzielaniu wyjaśnień w zakresie przepisów prawa podatkowego, w tym także podmiotom, które zamierzają podjąć działalność gospodarczą;
- 2) udzielaniu informacji w zakresie sposobu wypełniania zeznań i deklaracji podatkowych;
- 3) zapewnieniu stanowiska komputerowego z dostępem do portalu podatkowego;
- 4) informowaniu o danych kontaktowych właściwych organów wraz ze wskazaniem zakresu ich kompetencji.

2. Zadania polegające na przyjmowaniu podań i deklaracji, wydawaniu zaświadczeń oraz udzielaniu wyjaśnień w zakresie przepisów prawa podatkowego są wykonywane w każdym centrum obsługi, niezależnie od terytorialnego zasięgu działania naczelnika urzędu skarbowego.

3. Obsługa i wsparcie realizowane w centrum obsługi nie obejmują sporządzania pism, opinii, zeznań oraz deklaracji podatkowych.

Art. 30. 1. Naczelnik urzędu skarbowego może powierzyć prowadzenie, w jego imieniu, niektórych spraw należących do właściwości tego organu, jednostce samorządu terytorialnego lub związkowi takich jednostek, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią.

2. Powierzenie prowadzenia spraw następuje na podstawie porozumienia naczelnika urzędu skarbowego z jednostką samorządu terytorialnego lub związkiem takich jednostek.

3. Do porozumienia stosuje się odpowiednio przepisy art. 8 ust. 2b–5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583).

4. Porozumienie może stanowić, że powierzenie prowadzenia spraw następuje bez przekazania środków finansowych na ich realizację.

Art. 31. 1. Zastępcę naczelnika urzędu skarbowego powołuje dyrektor izby administracji skarbowej na wniosek naczelnika urzędu skarbowego.

2. Zastępcę naczelnika urzędu skarbowego odwołuje dyrektor izby administracji skarbowej.

3. Przepisy art. 24 ust. 2, 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 32. 1. Naczelnika urzędu celno-skarbowego powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej na wniosek dyrektora izby administracji skarbowej.

2. Naczelnika urzędu celno-skarbowego odwołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

3. Przepisy art. 24 ust. 2 i 4–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 33. 1. Do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego należy:

- 1) wykonywanie kontroli celno-skarbowej z wyłączeniem kontroli, o której mowa w dziale IIB Ordynacji podatkowej oraz art. 54 ust. 2 pkt 9;
- 1a)⁸⁾ dokonywanie nabycia sprawdzającego;
- 2) ustalanie i określanie podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz innych należności na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) rozstrzyganie w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 83 ust. 1;
- 4) prowadzenie urzędowego sprawdzenia;
- 5) obejmowanie towarów procedurami celnymi oraz wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa celnego;
- 6) wymiar należności celnych i podatkowych oraz innych opłat, związanych z przywozem i wywozem towarów;

⁷⁾ Dodany przez art. 20 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ Dodany przez art. 20 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 7) prowadzenie w pierwszej instancji postępowań w sprawach celnych przewidzianych przepisami prawa celnego oraz w sprawach podatkowych związanych z przywozem lub wywozem towarów;
- 8) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w Kodeksie karnym skarbowym;
- 9) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zapobieganie tym przestępstwom oraz ściganie ich sprawców;
- 10) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń określonych w:
  - a) art. 53 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164),
  - b) art. 116–118 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1062),
  - ba) art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385),
  - c) art. 183 § 2 i 4–6, w przypadku czynów, o których mowa w art. 183 § 2, 4 i 5 Kodeksu karnego,
  - d) art. 244 Kodeksu karnego, w zakresie niestosowania się do zakazu wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych,
  - da) art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479),
  - e) art. 305 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324),
  - f) art. 33 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 509 oraz z 2022 r. poz. 613),
  - g) art. 12a, art. 13 i art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobieniu alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2352),
  - h)⁹⁾ art. 108a i art. 109 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 i 954),
  - i)¹⁰⁾ art. 128, art. 131 pkt 4 w zakresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2, oraz art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718 oraz z 2022 r. poz. 84),
  - j) art. 55, art. 57, art. 61 i art. 66 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 oraz z 2021 r. poz. 2469),
  - k) art. 41, art. 43 i art. 44 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobieniu napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1419),
  - l) art. 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 994),
  - m)¹¹⁾ art. 34 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718) – oraz zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom, a także ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez Służbę Celno-Skarbową;
- 10a) wykonywanie środków karnych i zabezpieczających w zakresie określonym w Kodeksie karnym skarbowym;
- 10b) wykonywanie orzeczeń o przepadku towarów nieunijnych;
- 11) realizacja zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 15, 16a i 16c;
- 12) wykonywanie czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 2 i 5 i art. 133;
- 13) współpraca w zakresie wymiany informacji podatkowych, celnych i finansowych z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz z państwami trzecimi określonych przepisami prawa międzynarodowego;

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 954), która weszła w życie z dniem 9 czerwca 2021 r.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 48 pkt 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718), która weszła w życie z dniem 18 grudnia 2021 r.

¹¹⁾ Dodana przez art. 48 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 10.

- 14) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej oraz analizy ryzyka dotyczącej zjawisk występujących w obszarze jego właściwości;
- 15) zapewnianie ochrony fizycznej i technicznej osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszom, a w uzasadnionych przypadkach także innym osobom, organom i instytucjom państwowym;
- 15a) współdziałanie z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej przy realizacji zadań w ramach współdziałania, o którym mowa w dziale IIB Ordynacji podatkowej;
- 16) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2. Naczelnik urzędu celno-skarbowego wykonuje swoje zadania przy pomocy urzędu celno-skarbowego.

Art. 33a. 1. W sprawach o:

- 1) przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe,
- 2) przestępstwa wskazane w art. 2 ust. 1 pkt 15,
- 3) przestępstwa i wykroczenia wskazane w art. 33 ust. 1 pkt 10

– ujawnione w związku z kontrolą celno-skarbową, z wyłączeniem kontroli przesyłek pocztowych, o której mowa w art. 70, nabyciem sprawdzającym, postępowanie przygotowawcze, postępowanie mandatowe albo czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia prowadzi naczelnik urzędu celno-skarbowego wykonujący tę kontrolę albo dokonujący tego nabycia.¹²⁾

2. W sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, o których mowa w ust. 1, organem nadrzędnym nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, o którym mowa w art. 53 § 39 pkt 1 Kodeksu karnego skarbowego, jest dyrektor izby administracji skarbowej właściwy miejscowo według siedziby naczelnika urzędu celno-skarbowego prowadzącego postępowanie przygotowawcze.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej w szczególnie uzasadnionych przypadkach może, z urzędu lub na wniosek organu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wyznaczyć do prowadzenia spraw określonych w ust. 1 innego naczelnika urzędu celno-skarbowego.

Art. 34. 1. Zastępcę naczelnika urzędu celno-skarbowego powołuje dyrektor izby administracji skarbowej na wniosek naczelnika urzędu celno-skarbowego.

2. Zastępcę naczelnika urzędu celno-skarbowego odwołuje dyrektor izby administracji skarbowej.

3. Przepisy art. 24 ust. 2, 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 34a. 1. Organ KAS może upoważnić do przetwarzania danych osobowych osoby zatrudnione lub funkcjonariuszy pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych KAS w zakresie niezbędnym do realizacji zadań powierzonych tym osobom. Upoważnienie jest wydawane w formie pisemnej w drodze imiennego upoważnienia, upoważnienia stanowiskowego lub aktu wewnętrznego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Organ KAS prowadzi rejestr osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do Krajowej Szkoły Skarbowości.

Art. 35. 1. Organy KAS wykonują swoje zadania w szczególności przy wykorzystaniu Centralnego Rejestru Danych Podatkowych, prowadzonego w systemie teleinformatycznym, zwanego dalej „CRDP”.

2. Współadministratorami danych zawartych w CRDP są minister właściwy do spraw finansów publicznych i Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

3. CRDP służy do:

- 1) gromadzenia, analizy oraz przetwarzania danych wynikających z:
  - a) deklaracji składanych przez podatników, płatników i ich następców prawnych,
  - b) decyzji, postanowień oraz innych dokumentów związanych z obowiązkami wynikającymi z przepisów prawa podatkowego i celnego,
  - c) tytułów wykonawczych i innych dokumentów przekazanych naczelnikowi urzędu skarbowego w celu realizacji jego zadań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 4,

¹²⁾ Część wspólna w brzmieniu ustalonym przez art. 20 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- ca) wyników analizy ryzyka, o której mowa w art. 119zn § 1 Ordynacji podatkowej, a także danych oraz dokumentów z nimi związanych, o których mowa w dziale IIIB Ordynacji podatkowej,
  - d) innych dokumentów i informacji przekazanych organom KAS w celu realizacji zadań ustawowych,
  - e) ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.¹³⁾),
  - f)¹⁴⁾ Krajowego Systemu e-Faktur, o którym mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- 2) przetwarzania danych zgromadzonych w Centralnym Rejestrze Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników, a także danych pozyskanych z baz, rejestrów, ewidencji, zbiorów i systemów informatycznych udostępnionych organom KAS w celu realizacji ustawowych zadań.

4.¹⁵⁾ Szef Krajowej Administracji Skarbowej, dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej, naczelnik urzędu skarbowego oraz naczelnik urzędu celno-skarbowego wprowadzają do CRDP dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1.

5. Do danych zgromadzonych oraz przetwarzanych w CRDP w związku z realizacją zadań związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem, wykrywaniem i zwalczaniem czynów zabronionych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125).

DZIAŁ III

Jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 36. 1. Jednostkami organizacyjnymi KAS są:

- 1) komórki organizacyjne urzędu obsługującego ministra;
- 2) Krajowa Informacja Skarbowa;
- 3) izby administracji skarbowej;
- 4) urzędy skarbowe;
- 5) urzędy celno-skarbowe wraz z podległymi oddziałami celnymi;
- 6) Szkoła.
- 7) (uchylony)

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze zarządzenia, tworzyć delegatury jednostek organizacyjnych KAS, określając terytorialny zasięg ich działania oraz siedzibę, mając na względzie sprawne i efektywne wykonywanie zadań KAS.

Art. 37. W sprawach organizacyjno-finansowych izba administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi oraz urzędami celno-skarbowymi stanowi jednostkę organizacyjną, której kierownikiem jest dyrektor izby administracji skarbowej.

Art. 38. Jednostki organizacyjne KAS podlegają Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 39. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze zarządzenia, określa organizację Krajowej Informacji Skarbowej, izby administracji skarbowej, urzędu skarbowego, urzędu celno-skarbowego i Szkoły oraz nadaje im statuty.

Art. 40. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze zarządzenia, tworzyć w ramach jednostek organizacyjnych KAS laboratoria oraz określać ich organizację i zakres działania, w celu prawidłowej realizacji zadań KAS.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 694, 802, 1163, 1243, 1598, 1626, 2076, 2105 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 196.

¹⁴⁾ Dodana przez art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2076), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

¹⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

Rozdział 2

Krajowa Szkoła Skarbowości

Art. 41. 1. Zadaniem Szkoły jest kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr KAS oraz kadr innych jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub przez niego nadzorowanych, w tym urzędu obsługującego tego ministra.

2. Do zadań Szkoły należy w szczególności:

- 1) realizacja polityki szkoleniowej Szefa Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) koordynowanie działalności szkoleniowej w KAS;
- 3) tworzenie i rozwój systemu szkoleń.

3. W celu realizacji zadań Szkoła może współpracować z krajowymi i zagranicznymi organizacjami i instytucjami, szkołami i placówkami naukowo-badawczymi.

Art. 42. 1. Działalnością Szkoły kieruje dyrektor.

2. Dyrektora Szkoły powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.
3. Zastępcę dyrektora Szkoły powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej na wniosek dyrektora Szkoły.
4. Dyrektora Szkoły oraz zastępcę dyrektora Szkoły odwołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.
5. Przepisy art. 24 ust. 2, 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

(uchylony)

DZIAŁ IV

Pomoc i informacje

Art. 45. 1. Organy KAS, w celu realizacji ustawowych zadań w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 6, 8, 10, 13–15 i 20a, mogą przetwarzać informacje, w tym dane osobowe, od osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, o zdarzeniach mających bezpośredni wpływ na powstanie lub wysokość niepodatkowych należności budżetowych, zobowiązania podatkowego lub należności celnych, o zdarzeniach wynikających ze stosunków cywilnoprawnych lub faktycznych czynności mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego lub wysokość zobowiązania podatkowego, a także występować do tych podmiotów o udostępnienie dokumentów zawierających informacje, w tym dane osobowe.

2. Organ KAS nie może żądać dokumentów i informacji, do których ma dostęp.

3. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 1, są udostępniane nieodpłatnie na podstawie postanowienia organu KAS, w terminie i formie określonych przez ten organ. Termin ten powinien uwzględniać zakres żądanych informacji oraz stopień ich skomplikowania. W uzasadnieniu postanowienia należy wskazać okoliczności, z których wynika konieczność pozyskania żądanych informacji.

4. Naczelnicy urzędów celno-skarbowych mogą wykonywać czynności, o których mowa w ust. 1, także poza terytorialnym zasięgiem ich działania.

5. Obowiązek udostępnienia dokumentów i informacji, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również dokumentów elektronicznych, o których mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070).

6. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 3, przysługuje zażalenie. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy Ordynacji podatkowej.

7. Organ KAS może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który, pomimo prawidłowego wezwania, w wyznaczonym terminie nie udostępnił dokumentów lub nie udzielił informacji, o których mowa w ust. 1 i 5, lub udzielił ich w niepełnym zakresie. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy Ordynacji podatkowej.

Art. 46. 1. Organy administracji rządowej i samorządowej, państwowe osoby prawne oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne są obowiązane współdziałać z organami KAS, nieodpłatnie udostępniać organom KAS informacje w sprawach indywidualnych oraz udzielać im pomocy, w tym pomocy technicznej, przy wykonywaniu ich zadań.

2. Przy wykonywaniu zadań organy KAS są uprawnione do nieodpłatnego korzystania z informacji zgromadzonych w aktach spraw, zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach przez organy administracji rządowej i samorządowej, sądy, prokuraturę, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne oraz państwowe osoby prawne, w tym również z informacji zapisanych w postaci elektronicznej, z zastrzeżeniem odrębnych przepisów.

2a.¹⁶⁾ Administrator zbioru danych, o którym mowa w ust. 2, udostępnia organom KAS w drodze teletransmisji informacje zgromadzone w zbiorze danych bez konieczności składania każdorazowo pisemnych wniosków o udostępnienie danych, jeżeli organ KAS będący odbiorcą informacji spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) posiada zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) specyfika lub zakres wykonywanych zadań uzasadnia takie udostępnienie.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposoby, warunki i zakres:

- 1) współdziałania organów KAS z organami i jednostkami, o których mowa w ust. 1,
- 2) udzielania organom KAS pomocy technicznej,
- 3) udostępniania organom KAS informacji zgromadzonych przez organy i jednostki, o których mowa w ust. 2

– uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i skutecznego wykonywania zadań organów KAS i podmiotów współdziałających.

Art. 46a. Organy KAS współpracują z ministrem właściwym do spraw zdrowia i dokonują wymiany informacji, w tym danych objętych tajemnicą skarbową, oraz udostępniają nieodpłatnie te informacje, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań. Informacje te mogą być przekazane za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zapisanych w edytowalnej postaci elektronicznej.

Art. 47. 1. Organy KAS, w związku z:

- 1) realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego, ważnego interesu ekonomicznego lub finansowego Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej,
- 2) prowadzonymi postępowaniami przygotowawczymi w sprawach o przestępstwa lub czynnościami wyjaśniającymi w sprawach o wykroczenia, o których mowa w:
  - a) ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach,
  - b) ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych,
  - c) ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
  - ca) ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach,
  - d) Kodeksie karnym w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 15 i 16, a także w zakresie zadań określonych w art. 33 ust. 1 pkt 10 lit. c i d,
  - da) ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
  - e) ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej,
  - f) ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa,
  - g) ustawie z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych,
  - h) ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
  - i) ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - j) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

¹⁶⁾ Dodany przez art. 9 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 815), która weszła w życie z dniem 15 maja 2021 r.

- k) ustawie z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych,
  - l) ustawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych,
  - m) ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi,
- 3) prowadzonymi postępowaniami w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, o których mowa w Kodeksie karnym skarbowym,
- 4) ujawnianiem i odzyskiwaniem mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13–16, albo o których mowa w art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego,
- 5) realizacją zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16d–16f
- mogą przetwarzać niezbędne informacje zawierające dane osobowe.

2. Dane, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁷⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, mogą być przetwarzane przez organy KAS wyłącznie, gdy jest to niezbędne ze względu na zakres lub charakter prowadzonego postępowania lub przeprowadzanych czynności.

3. Administrator danych jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić dane na podstawie sporządzonego na piśmie żądania organu KAS albo imiennego upoważnienia organu KAS, okazanego wraz z legitymacją służbową przez kontrolującego jednostki organizacyjnej KAS. Informacja o udostępnieniu danych podlega ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

4. Organy KAS mogą również przetwarzać:

- 1) informacje dostarczane tym organom, w tym na podstawie przepisów odrębnych;
- 2) dane zgromadzone w bazach, rejestrach, ewidencjach, zbiorach i systemach informatycznych udostępnionych organom KAS w celu realizacji ustawowych zadań.

5. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy w szczególności danych dotyczących podróży w rozumieniu art. 1 pkt 40 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015, str. 1), osób dokonujących przemieszczania towarów, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1856), oraz danych zawartych w rejestrach publicznych, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, w tym również danych na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej. Dane na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej przekazuje się na informatycznym nośniku danych lub przy użyciu systemów teleinformatycznych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344).

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 4, organy władzy publicznej oraz podmioty prowadzące rejestry, o których mowa w ust. 5, mogą wyrazić zgodę na udostępnianie za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji zgromadzonych w tych rejestrach organom KAS, bez konieczności składania sporządzonych na piśmie wniosków, jeżeli jest to uzasadnione rodzajem lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności oraz jeżeli organy KAS posiadają:

- 1) urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane lub informacje uzyskał, oraz
- 2) zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych lub informacji niezgodnie z celem ich uzyskania.

7. Wyrażenie zgody na udostępnienie informacji zgodnie z ust. 6 może nastąpić po złożeniu przez organ KAS oświadczenia o posiadaniu urządzeń oraz zabezpieczeń, o których mowa w ust. 6.

---

¹⁷⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

8. Organy KAS, w zakresie zbierania i wykorzystywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 4, są uprawnione do korzystania z informacji gromadzonych w systemach teleinformatycznych przez inne organy podatkowe oraz organy Straży Granicznej. Organy podatkowe oraz organy Straży Granicznej umożliwiają organom KAS dostęp do gromadzonych przez siebie informacji za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub oprogramowania interfejsowego, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

9. Udostępnianie informacji, o których mowa w ust. 1, w sposób określony w ust. 8, następuje na wniosek organu KAS zawierający:

- 1) wskazanie systemu, z którego informacje będą udostępniane;
- 2) zakres informacji udostępnianych w związku z realizacją zadań ustawowych;
- 3) dane osób uprawnionych oraz zakres informacji, które te osoby mogą uzyskać;
- 4) wskazanie celu dostępu do informacji.

Art. 47a. Organy KAS w celu realizacji ustawowych zadań są uprawnione do wymiany informacji, w tym danych osobowych, z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej zajmującymi się zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości oraz innymi organizacjami międzynarodowymi na zasadach i warunkach określonych w przepisach odrębnych, prawie Unii Europejskiej i umowach międzynarodowych.

Art. 47b. Organy KAS przetwarzają dane osobowe, w tym w CRDP, w celach realizacji zadań lub obowiązków określonych w ustawie, przez okres niezbędny do osiągnięcia tych celów.

Art. 47c. Prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk pozostających we właściwości KAS oraz dokonywanie analizy ryzyka, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10 i 12a, może polegać na zautomatyzowanym przetwarzaniu danych lub na zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji w tym profilowaniu, wywołującym skutki prawne wobec osoby profilowanej lub której dane podlegają zautomatyzowanemu przetwarzaniu.

Art. 47d. 1. W celu wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, organy KAS mogą udostępniać informacje o przetwarzaniu danych osobowych w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie organu KAS oraz na swojej stronie internetowej lub w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej tego organu lub urzędu obsługującego ten organ. W takim przypadku organ KAS podczas pozyskiwania danych osobowych przekazuje osobie, której dane dotyczą, informacje o miejscu udostępnienia tych informacji.

2. Wykonywanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, odbywa się niezależnie od obowiązków organów KAS i nie wpływa na przebieg i wynik procedur, o których mowa w działach IV i V.

Art. 47e. Dane osobowe przetwarzane w celu wykonywania zadań wynikających z ustawy podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu przez administratora danych do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób do tego uprawnionych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy;
- 3) regularnym testowaniu i doskonaleniu stosowanych środków technicznych i organizacyjnych;
- 4) zapewnieniu bezpiecznej komunikacji w sieciach teleinformatycznych, w szczególności poprzez zagwarantowanie, by proces pozyskiwania i przekazywania danych osobowych podmiotom zewnętrznym wykorzystywał techniki kryptograficzne;
- 5) zapewnieniu ochrony przed nieuprawnionym dostępem do systemów informatycznych KAS;
- 6) zapewnieniu integralności danych w systemach informatycznych KAS;
- 7) określeniu zasad bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych.

Art. 48. 1. Na sporządzone na piśmie żądanie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnika urzędu celno-skarbowego wydane w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym lub czynnościami wyjaśniającymi odpowiednio w sprawie o przestępstwa lub wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, bank jest obowiązany do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących podejrzanego lub osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej w przypadku, gdy postępowanie przygotowawcze lub czynności wyjaśniające są

prowadzone w związku z czynami popełnionymi w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie:¹⁸⁾

Na sporządzone na piśmie żądanie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, naczelnika urzędu celno-skarbowego lub naczelnika urzędu skarbowego wydane w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym lub czynnościami wyjaśniającymi odpowiednio w sprawie o przestępstwa lub wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, bank jest obowiązany do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących osoby fizycznej lub osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej lub danych pełnomocników wskazanego w żądaniu rachunku bankowego w przypadku, gdy postępowanie przygotowawcze lub czynności wyjaśniające są prowadzone w związku z czynami popełnionymi w zakresie działalności osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie:¹⁹⁾

- 1)²⁰⁾ posiadanych lub współposiadanych rachunków bankowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem wpływów, obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców;
- 1)²¹⁾ **posiadanych lub współposiadanych rachunków bankowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem dat oraz kwot poszczególnych wpływów, dat oraz kwot poszczególnych obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców;**
- 2) posiadanych lub współposiadanych rachunków pieniężnych, rachunków papierów wartościowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania takimi rachunkami, liczby tych rachunków, a także obrotów, stanów tych rachunków oraz ich historii;
- 3)²²⁾ zawartych umów kredytowych lub umów pożyczki, z podaniem wysokości zobowiązań wynikających z tych kredytów lub pożyczek, celów, na jakie zostały udzielone, i sposobu zabezpieczenia ich spłaty, a także umów depozytowych, umów udostępniania skrytek sejfowych oraz ich historii;
- 3)²³⁾ **zawartych umów kredytowych lub umów pożyczki, z podaniem okresu, na jaki zostały zawarte, wysokości zobowiązań wynikających z tych kredytów lub pożyczek, celów, na jakie zostały udzielone, i sposobu zabezpieczenia ich spłaty, a także umów depozytowych, umów udostępniania skrytek sejfowych oraz ich historii;**
- 4) nabytych za pośrednictwem banków akcji Skarbu Państwa lub obligacji emitowanych przez Skarb Państwa, a także obrotu tymi papierami wartościowymi;
- 5) obrotu wydawanymi przez banki certyfikatami depozytowymi lub innymi papierami wartościowymi.

2. Przepisy ust. 1 pkt 1 i 3 stosuje się odpowiednio do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

3. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 4 stosuje się odpowiednio do innych niż banki podmiotów prowadzących działalność maklerską.

4. Towarzystwo funduszy inwestycyjnych, na sporządzone na piśmie żądanie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnika urzędu celno-skarbowego, jest obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji o dacie nabycia, liczbie, cenie i wartości nabytych jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych oraz o dacie odkupienia, liczbie i wartości odkupionych jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych, kwocie wypłaconej uczestnikowi funduszu za odkupione jednostki uczestnictwa, a także o dacie i kwocie dochodów funduszu wypłaconych uczestnikowi. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

5. Zakład ubezpieczeń, osoby i podmioty, przy pomocy których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe, oraz towarzystwo emerytalne, na sporządzone na piśmie żądanie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnika urzędu celno-skarbowego, są obowiązane do sporządzenia i przekazania informacji o stronie umowy ubezpieczeniowej lub o osobie będącej członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz o wpłaconych i wypłaconych kwotach w związku z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi oraz o wpłaconych składkach i środkach wypłaconych, jak również przekazanych na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z członkostwem w otwartym funduszu emerytalnym. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

¹⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 19.

¹⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 20 pkt 8 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2022 r.

²⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 21.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 20 pkt 8 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2022 r.

²²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 23.

²³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 8 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2022 r.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do dostawców usług płatniczych.

7. Udzielenie informacji, o których mowa w ust. 1–6, następuje nieodpłatnie.

8. W żądaniach, o których mowa w ust. 1–6, Szef Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnik urzędu celno-skarbowego określa zakres informacji oraz termin ich przekazania. Termin ten powinien uwzględniać zakres żądanych informacji oraz stopień ich skomplikowania.

9. Przekazanie żądań, o których mowa w ust. 1–6, następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.

10.²⁴⁾ Informacje, o których mowa w ust. 1–6, mogą być przekazane za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zapisanych w edytowalnej postaci elektronicznej.

10.²⁵⁾ Informacje, o których mowa w ust. 1–6, są przekazywane za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zapisanych w edytowalnej postaci elektronicznej.

11. Szef Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnik urzędu celno-skarbowego może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie udzielił informacji, o których mowa w ust. 1–6, lub udzielił ich w niepełnym zakresie. W zakresie nieuregulowanym przepisy działu IV rozdziału 22 Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

Art. 49. Podmioty, o których mowa w art. 48 ust. 1–6, są obowiązane na sporządzone na piśmie żądanie:

- 1) naczelnika urzędu celno-skarbowego, w związku z wszczętą kontrolą celno-skarbową w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1–3, lub prowadzonym postępowaniem podatkowym,
- 2) naczelnika urzędu skarbowego, w związku z wszczętą kontrolą podatkową lub prowadzonym postępowaniem podatkowym,
- 3) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w toku postępowania podatkowego

– do sporządzenia i przekazania posiadanych informacji dotyczących kontrolowanego lub strony postępowania, o których mowa w art. 48 ust. 1–6, przy czym przepisy art. 48 ust. 7–10 stosuje się odpowiednio.

Art. 49a. 1. Jeżeli Szef Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnik urzędu celno-skarbowego w związku z prowadzonymi czynnościami analitycznymi posiada uprawdopodobnione informacje o możliwości posługiwania się rachunkiem bankowym wykorzystywanym do prowadzenia niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej, uzyskiwania przychodów niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych, uzyskiwania przychodów niezadeklarowanych albo przychodów nieujawnionych w złożonych deklaracjach, instytucje finansowe, o których mowa w art. 48 ust. 1–6, są obowiązane na uzasadnione żądanie tego organu sporządzić i przekazać:

- 1) dane identyfikacyjne posiadacza tego rachunku bankowego, jeżeli są dostępne, zawierające:
  - a) firmę, nazwę albo imię i nazwisko,
  - b) numer powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL), numer identyfikacyjny w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), a w przypadku posiadacza mającego miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w państwie lub na terytorium spozna Unii Europejskiej – EURONIP lub inny numer identyfikacji podatkowej,
  - c) dane adresowe siedziby oraz adres korespondencyjny posiadacza rachunku bankowego zawierający kod kraju, kod pocztowy, miejscowość, ulicę, numer domu i lokalu,
  - d) numer telefonu i adres poczty elektronicznej posiadacza rachunku bankowego;
- 2) dane identyfikacyjne pełnomocnika do tego rachunku i reprezentanta posiadacza rachunku bankowego, a także jego beneficjenta rzeczywistego w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593), jeżeli są dostępne, zawierające:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) numer PESEL oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,

²⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 25.

²⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 8 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2022 r.

- c) datę i kraj urodzenia oraz obywatelstwo,
- d) dane adresowe zawierające kod kraju, kod pocztowy, miejscowość, ulicę, numer domu i lokalu,
- e) numer telefonu i adres poczty elektronicznej,
- f) datę ustanowienia pełnomocnika do rachunku posiadacza tego rachunku bankowego i reprezentanta posiadacza rachunku bankowego,
- g) zakres umocowania pełnomocnika do rachunku posiadacza rachunku bankowego.

2. Przepisy art. 48 ust. 7, 9 i 10 stosuje się odpowiednio.

Art. 49b. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, naczelnik urzędu celno-skarbowego lub naczelnik urzędu skarbowego może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie przekazał posiadanych informacji albo danych, o których mowa w art. 49 i art. 49a, lub przekazał je w niepełnym zakresie. W zakresie nieuregulowanym przepisy Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

Art. 50. 1. Dane uzyskane w wyniku wykonywania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17, mogą być udostępnione odbiorcom innym niż uprawnieni na podstawie odrębnych przepisów, o ile ich udostępnienie nie będzie stanowiło naruszenia przepisów prawa lub prawnie chronionych interesów podmiotów i osób, których informacje te dotyczą. Udostępnianie danych powinno nastąpić z zachowaniem zasad wynikających z art. 38 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 459).

2. Za przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, w zakresie niezbędnym dla ich udostępnienia, mogą być pobierane opłaty, w wysokości nie niższej niż wysokość kosztów poniesionych na ich wygenerowanie i przetworzenie.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb udostępniania danych, o których mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i skutecznego sposobu ich przekazywania;
- 2) wysokość opłat, o których mowa w ust. 2, uwzględniając konieczność zapewnienia pokrycia kosztów przetwarzania informacji.

Art. 51. 1. Dostęp do informacji uzyskanych w trybie, o którym mowa w art. 48–49a, przysługuje funkcjonariuszowi lub osobie zatrudnionej w jednostce organizacyjnej KAS prowadzącym kontrolę celno-skarbową, kontrolę podatkową, załatwiającemu sprawę, oraz jego przełożonym, a także nadzorującemu sprawę lub kontrolę naczelnikowi urzędu skarbowego, naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, dyrektorowi izby administracji skarbowej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

2. Informacje uzyskane w trybie, o którym mowa w art. 48–49a, należy przechowywać zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych zawierających informacje o klauzuli „zastrzeżone”.

Art. 51a. 1. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej lub osoby przez niego upoważnione udostępniają nieodpłatnie, na podstawie pisemnego wniosku, dane osobowe przetwarzane w związku z realizacją zadań określonych w art. 2 ust. 1 pkt 16d–16f:

- 1) Policji,
- 2) Żandarmerii Wojskowej,
- 3) Straży Granicznej,
- 4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 5) Agencji Wywiadu,
- 6) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu,
- 7) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,
- 8) Służbie Wywiadu Wojskowego,
- 9) prokuratorowi,
- 10) sądom,
- 11) Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego oraz wojewódzkiemu inspektorowi transportu drogowego,
- 12) Biuru Nadzoru Wewnętrznego,

- 13) Służbie Ochrony Państwa,
  - 14) dyrektorowi izby administracji skarbowej i naczelnikowi urzędu celno-skarbowego
- w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie sprawy;
- 2) wskazanie okoliczności, z których wynika konieczność pozyskania żądanych danych;
- 3) wskazanie zakresu danych podlegających udostępnieniu.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może wyrazić zgodę na udostępnienie za pomocą środków komunikacji elektronicznej danych, o których mowa w ust. 1, podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5–14, bez konieczności składania pisemnych wniosków, jeżeli jest to uzasadnione rodzajem lub zakresem wykonywanych zadań.

4. Udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, w sposób, o którym mowa w ust. 3, następuje po złożeniu przez podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5–14, wniosku zawierającego:

- 1) wskazanie zakresu danych podlegających udostępnieniu;
- 2) wskazanie osób uprawnionych do przetwarzania danych, o których mowa w pkt 1;
- 3) oświadczenie, że podmioty te posiadają:
  - a) urzędnika umożliwiającego odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał, oraz
  - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania.

5. Szef Krajowej Administracji Skarbowej udostępnia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dane, o których mowa w ust. 1, w sposób, o którym mowa w ust. 3, jeżeli jednostka organizacyjna Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będąca odbiorcą danych złoży oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 3.

6. Szef Krajowej Administracji Skarbowej nie udostępnia na podstawie ust. 1 i 3 danych osobowych wskazanych w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, chyba że podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest ustawowo upoważniony do przetwarzania tych danych.

Art. 52. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, w celu wykonywania ustawowych zadań przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie opracowywania aktuarialnych analiz i prognoz w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz weryfikacji danych własnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zmierzającej do skutecznego poboru należności z tytułu składek, udostępnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych na jego żądanie:

- 1) następujące dane dotyczące podatników lub płatników:
  - a) NIP, numer PESEL, numer REGON, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym,
  - b) adres zamieszkania albo adres siedziby, adres do korespondencji, adresy miejsca prowadzenia działalności, wraz z datą ich aktualizacji,
  - c) imiona i nazwiska oraz dane, o których mowa w lit. a i b, współników spółek,
  - d) informacje o współmałżonkach w zakresie, o którym mowa w lit. a, b, g, h, k, l,
  - e) kwoty nadpłaty,
  - f) liczbę osób, za które płatnik przekazuje zaliczki,
  - g) informacje o okresach, za które zostały złożone deklaracje podatkowe,
  - h) kwoty przychodów w podziale na źródła przychodów, koszty ich uzyskania oraz dochody, w tym kwoty rocznego przychodu i rocznego dochodu uzyskanego przez podatnika będącego ubezpieczonym, o którym mowa w art. 18c ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.²⁶⁾),
  - i) wysokość podstawy opodatkowania,
  - j) kwoty podatku należnego i podatku do zapłaty,
  - k) kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne wykazanych w deklaracjach podatkowych,

²⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 432, 619, 1621, 1834, 1981 i 2105.

- l) identyfikator miejscowości według krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) adresu zamieszkania – do najniższego posiadanego poziomu,
  - m) wybór formy lub sposobu opodatkowania,
  - n) kwoty przysługujących odliczeń według ich rodzajów,
  - o) kwoty ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych obliczone po odliczeniach od przychodów w podziale na stawki ryczałtu;
- 2) informacje o emeryturach oraz innych świadczeniach przysługujących podatnikom w sytuacji, gdy organem rentowym nie jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 52a. 1. Przetwarzanie danych osobowych przez organy KAS w celu, o którym mowa w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, odbywa się na zasadach określonych w tej ustawie.

2. Dane osobowe, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 1, nie gromadzi się, w przypadku gdy nie mają one przydatności wykrywczej lub dowodowej.

Art. 52aa. Szef Krajowej Administracji Skarbowej informuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o zmianie formy opodatkowania lub kwoty rocznego przychodu lub rocznego dochodu uzyskanego przez podatnika będącego ubezpieczonym, o którym mowa w art. 18c ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 52b. 1. Dane osobowe zbierane i przetwarzane przez KAS na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.²⁷⁾) mogą być przetwarzane przez organy KAS również dla celów określonych w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

2. Dane osobowe przetwarzane przez KAS dla celów określonych w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości mogą być przetwarzane przez organy KAS również dla innych celów.

Art. 52c. Organy KAS mogą przetwarzać dane osobowe bez wiedzy i zgody osób, których dane dotyczą.

Art. 53. W zakresie nieuregulowanym do spraw, o których mowa w niniejszym dziale, stosuje się odpowiednio przepisy działu VII Ordynacji podatkowej.

DZIAŁ V

Kontrola celno-skarbowa, nabycie sprawdzające, tymczasowe zajęcie ruchomości, audyt, czynności audytowe, urzędowe sprawdzenie oraz szczególne uprawnienia organów Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej²⁸⁾

Rozdział 1

Kontrola celno-skarbowa

Art. 54. 1. Kontroli celno-skarbowej podlega przestrzeganie przepisów:

- 1) prawa podatkowego w rozumieniu art. 3 pkt 2 Ordynacji podatkowej;
- 2) prawa celnego oraz innych przepisów związanych z przywozem i wywozem towarów w obrocie między obszarem celnym Unii Europejskiej a państwami trzecimi, w szczególności przepisów dotyczących towarów objętych ograniczeniami lub zakazami;
- 3) regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2094 oraz z 2021 r. poz. 802 i 815), a także zgodność tej działalności ze zgłoszeniem, udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem;
- 3a) w zakresie posiadania automatów do gier hazardowych;
- 4) prawa dewizowego w zakresie ograniczeń i obowiązków określonych dla rezydentów i nierezydentów oraz warunków udzielonych na ich podstawie zezwoleń dewizowych, a także warunków wykonywania działalności kantorowej;
- 5) o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

²⁷⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

²⁸⁾ Tytuł działu ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Kontroli celno-skarbowej podlega również:

- 1) rodzaj paliwa w zbiorniku środka przewozowego;
- 1a) produkcja i obrót automatami do gier hazardowych;
- 2) przystosowanie zakładów produkcyjnych do rejestrowania i stosowania receptur zarejestrowanych we właściwej agencji płatniczej ustanowionej zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 30 lipca 2003 r. o uruchamianiu środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. poz. 1611 oraz z 2004 r. poz. 386 i 890);
- 3) stosowanie receptur, o których mowa w pkt 2, oraz prawidłowość deklaracji dotyczących surowców wykorzystywanych przy produkcji towarów wywożonych z refundacją wywozową;
- 4) działalność zakładów produkcyjnych i przetwórczych w zakresie prawidłowości deklaracji dotyczących surowców wykorzystywanych przy produkcji towarów wywożonych z wnioskiem o refundację wywozową;
- 5) prawidłowość wypłaty refundacji wywozowych przyznawanych w przypadku wywozu produktów rolnych do państw trzecich, realizowanych w ramach finansowania wspólnej polityki rolnej, zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 i na zasadach określonych w tytule V rozdziale III tego rozporządzenia;
- 6) ruch drogowy w trybie i przypadkach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.²⁹⁾);
- 7) transport drogowy na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 7a)³⁰⁾ prawidłowość uiszczenia opłaty elektronicznej, o której mowa w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w tym używanego w pojeździe urzędzenia, o którym mowa w art. 13i ust. 3 i 3a tej ustawy;
- 7b)³¹⁾ prawidłowość wnoszenia opłaty za przejazd autostradą pobieranej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym;
- 8) przestrzeganie przepisów z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, ochrony roślin, środków ochrony roślin oraz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w zakresie należącym do właściwości Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 4;
- 9) prawidłowość i prawdziwość oświadczeń o stanie majątkowym składanych przez osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszy;
- 10) przesyłka pocztowa w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320);
- 11) wywóz i przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów podlegających ograniczeniom lub zakazom;
- 11a) przestrzeganie przepisów wydanych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 i 2120 oraz z 2022 r. poz. 64) w zakresie ograniczeń lub zakazów obrotu i używania określonych przedmiotów lub produktów spożywczych, o których mowa w art. 46 ust. 4 pkt 2 tej ustawy;
- 12) spełnianie obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm.³²⁾), w zakresie paliw ciekłych;
- 13) wykonywanie innych obowiązków wynikających z przepisów odrębnych, których kontrola przestrzegania należy do zadań KAS.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i warunki wykonywania kontroli celno-skarbowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w odniesieniu do okrętów wojennych i wojskowych statków powietrznych oraz wyposażenia i sprzętu jednostek wojskowych, a także wyposażenia i sprzętu jednostek organizacyjnych służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych, mając na uwadze uproszczenie czynności kontrolnych podejmowanych wobec tego rodzaju towarów oraz zapewnienie skuteczności kontroli.

²⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 463, 694, 720, 1641, 1997, 2165, 2269 i 2328.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

³¹⁾ Dodany przez art. 9 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

³²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 868, 1093, 1505, 1642, 1873, 2269, 2271, 2376 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 200, 202 i 631.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa i ministrem właściwym do spraw rynków rolnych może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres kontroli celno-skarbowej, o której mowa w ust. 2 pkt 8, uwzględniając możliwości techniczne KAS i zakres wiedzy specjalistycznej funkcjonariuszy, a także potrzebę wykonywania sprawnej i efektywnej kontroli przy zapewnieniu płynności ruchu na przejściach granicznych dla ochrony bezpieczeństwa obszaru celnego Unii Europejskiej;
- 2) sposób i warunki wykonywania kontroli celno-skarbowej, o której mowa w ust. 2 pkt 8, uwzględniając specyfikę danego rodzaju kontroli oraz możliwości techniczne.

Art. 55. 1. Kontrola celno-skarbowa w zakresie przestrzegania przepisów:

- 1) prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia, oraz w zakresie stosowania znaków akcyzy i oznaczania znakami akcyzy tych wyrobów,
- 2) regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, a także zgodności tej działalności ze zgłoszeniem, udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem

– może być wykonywana jako kontrola stała polegająca na wykonywaniu czynności kontrolnych w sposób ciągły.

2. Kontrola celno-skarbowa w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, trwa do czasu uiszczenia należnego podatku akcyzowego od wyrobów akcyzowych. Ograniczenia tego nie stosuje się w przypadku kontroli celno-skarbowej w zakresie dotyczącym wyrobów akcyzowych korzystających ze zwolnienia od podatku akcyzowego albo wyrobów opodatkowanych ze względu na przeznaczenie stawką podatku akcyzowego niższą od stawki maksymalnej dla danej grupy wyrobów oraz czynności dokonywanych przez podmioty dokonujące obrotu wyrobami akcyzowymi.

Art. 56. 1. Kontroli celno-skarbowej nie podlegają wyroby akcyzowe, które zostały przeznaczone na cele specjalne, o których mowa w rozdziale 1a, w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

2. (uchylony)

Art. 57. Kontroli celno-skarbowej podlegają podmioty obowiązane do przestrzegania przepisów prawa w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 i 2, zwane dalej „kontrolowanymi”.

Art. 58. 1. Kontrole celno-skarbowe, inne niż kontrole losowe lub wynikające z przepisów prawa, powinny uwzględniać ryzyko wystąpienia nieprawidłowości oraz ustalenie i ocenę środków niezbędnych do jego ograniczania.

2. Ryzyko, o którym mowa w ust. 1, oznacza prawdopodobieństwo i skutki wystąpienia naruszenia przepisów prawa.

Art. 59. 1. Czynności kontrolne mogą być wykonywane w urzędzie celno-skarbowym, w siedzibie kontrolowanego, w miejscu prowadzenia lub przechowywania ksiąg podatkowych oraz w każdym innym miejscu związanym z prowadzoną przez kontrolowanego działalnością, w tym w lokalu mieszkalnym lub w miejscach, w których mogą się znajdować urządzenia, towary lub dokumenty dotyczące tych urządzeń, towarów lub czynności podlegających kontroli. Czynności kontrolne mogą być również wykonywane w innych urzędach obsługujących organy KAS.

2. Czynności kontrolne w zakresie określonym w art. 54 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 i 11 oraz w zakresie przemieszczania i obrotu wyrobami akcyzowymi mogą być wykonywane w każdym miejscu znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub – jeżeli ratyfikowane umowy międzynarodowe tak stanowią – poza nim. W tym zakresie funkcjonariusze mogą w szczególności podejmować czynności kontrolne wobec towaru znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu ustalenia, czy towar został wprowadzony na obszar celnego Unii Europejskiej zgodnie z przepisami prawa.

3. Kontrole celno-skarbowe, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 8, wykonywane są na przejściach granicznych oraz w oddziałach celnych urzędów celno-skarbowych.

Art. 60. 1. Naczelnik urzędu celno-skarbowego właściwy dla portu morskiego:

- 1) informuje organ upoważniony na podstawie przepisów odrębnych do przeprowadzania kontroli towarów przywożonych z państw trzecich o przywozie na obszar celnego Unii Europejskiej towaru, który podlega obowiązkowi kontroli przeprowadzanej przez ten organ;
- 2) ustala termin, w tym godzinę, i miejsce kontroli towarów przywożonych z państw trzecich, w uzgodnieniu z operatorem portowym i dysponentem towaru, uwzględniając informację o planowanych kontrolach przekazaną przez organ, o którym mowa w pkt 1.

2. Z wyłączeniem przypadku, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia badań laboratoryjnych lub poddania towaru kwarantannie lub – w przypadku żywych zwierząt – izolacji, czas trwania w portach morskich kontroli towarów przywożonych z państw trzecich, w tym kontroli wykonywanej przez organ, nie powinien przekraczać 24 godzin liczonych od chwili przedstawienia towaru do kontroli, złożenia kompletnego wniosku o dokonanie kontroli do właściwych organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz przekazania informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, do zwolnienia towaru do procedury celnej. Termin ten ulega wydłużeniu do 48 godzin w przypadkach uzasadnionych w szczególności względami bezpieczeństwa publicznego, ochroną życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochroną środowiska.

3. Terminy, o których mowa w ust. 2, nie biegną, jeżeli przeprowadzenie kontroli towarów przywożonych z państw trzecich jest niemożliwe z przyczyn niezależnych od organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Terminy, o których mowa w ust. 2, nie biegną w soboty i dni ustawowo wolne od pracy.

5. Przepisów ust. 2–4 nie stosuje się, jeżeli przepisy prawa Unii Europejskiej określają inne terminy dokonywania czynności kontroli towarów przywożonych z państw trzecich, w tym kontroli wykonywanej przez organ.

Art. 61. Naczelnik urzędu celno-skarbowego może wykonywać kontrolę celno-skarbową na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 62. 1. Wszczęcie kontroli celno-skarbowej następuje z urzędu, na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej udzielonego kontrolującemu.

2. Datą wszczęcia kontroli celno-skarbowej jest dzień doręczenia kontrolowanemu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej.

2a. Jeżeli kontrolowanym jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się członkowi zarządu, wspólnikowi albo innej osobie upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego lub prowadzenia jego spraw, albo osobie upoważnionej do odbioru korespondencji.

2b. Jeżeli kontrolowanym jest zakład podmiotu zagranicznego, upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się osobie faktycznie kierującej, nadzorującej lub reprezentującej działalność prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku podejrzenia, że nie są przestrzegane przepisy oraz okoliczności faktyczne uzasadniają niezwłoczne przeprowadzenie kontroli celno-skarbowej, jest ona wszczynana na podstawie okazywanej legitymacji służbowej.

3a. W razie nieobecności kontrolowanego, reprezentanta kontrolowanego lub osoby upoważnionej do odbioru korespondencji kontrola celno-skarbowa może być wszczęta po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509 i 2459), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, który nie jest pracownikiem izby administracji skarbowej albo funkcjonariuszem.

3b. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 3a, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej doręcza się kontrolowanemu bez zbędnej zwłoki.

4. W zakresie kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1, kontrolowanemu przysługuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej uprawnienie do skorygowania deklaracji w zakresie objętym tą kontrolą. Korekta deklaracji złożona po upływie tego terminu, a przed zakończeniem kontroli celno-skarbowej nie wywołuje skutków prawnych.

4a. Naczelnik urzędu skarbowego właściwy dla kontrolowanego niezwłocznie informuje naczelnika urzędu celno-skarbowego prowadzącego kontrolę celno-skarbową o złożonej korekcie deklaracji.

4b. W przypadku gdy naczelnik urzędu celno-skarbowego uwzględnił złożoną przez kontrolowanego korektę deklaracji, kontrolowanemu doręcza się zawiadomienie o uwzględnieniu korekty deklaracji. Zawiadomienie o uwzględnieniu korekty deklaracji przesyła się do właściwego dla kontrolowanego naczelnika urzędu skarbowego.

4c. Doręczenie kontrolowanemu zawiadomienia o uwzględnieniu korekty deklaracji kończy kontrolę celno-skarbową. W tym przypadku przepisów art. 82 ust. 1–5 nie stosuje się.

5. Kontrole:

- 1) na drogach publicznych lub drogach wewnętrznych, w morskich portach i przystaniach, na morskich wodach wewnętrznych, morzu terytorialnym, strefie przyległej lub wodach śródlądowych oraz w miejscach innych niż określone w art. 59, w przypadku kontroli:
  - a) przestrzegania przepisów prawa celnego oraz innych przepisów związanych z przywozem i wywozem towarów w obrocie między obszarem celnym Unii Europejskiej a państwami trzecimi, w szczególności przepisów dotyczących towarów objętych ograniczeniami lub zakazami,

- b) przestrzegania przepisów prawa podatkowego,
  - c) przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, a także zgodności tej działalności ze zgłoszeniem, udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem,
  - d) (uchylona)
  - e) rodzaju paliwa w zbiorniku środka przewozowego,
  - f) wywozu i przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów podlegających ograniczeniom lub zakazom,
  - g)³³⁾ uiszczania opłat, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16d i 16e,
- 1a) przewozu towarów, o których mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi,
  - 2) dokonywane poza punktem stałej lokalizacji sprzedaży (sprzedaż obwoźna i obnośna na targowiskach w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 oraz z 2021 r. poz. 401, 1558, 2192 i 2290),
  - 3) w podmiotach obowiązanych do ewidencjonowania obrotu za pomocą kas rejestrujących w zakresie prawidłowości realizacji obowiązku ewidencjonowania,
  - 4) w podmiotach, w których przeprowadzono urzędowe sprawdzenie, o którym mowa w art. 106,
  - 5) w podmiotach innych niż określone w pkt 4, dotyczące zgłoszenia lub informacji przekazanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 90 lub art. 91 oraz gdy obowiązek ich przeprowadzenia w określonym czasie wynika z przepisów prawa,
  - 6) stosowania znaków akcyzy i oznaczania nimi wyrobów akcyzowych,
  - 7) w zakresie realizacji obowiązku znakowania i barwienia wyrobów energetycznych, o którym mowa w art. 90 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143),
  - 8) w zakresie posiadania automatów do gier hazardowych,
  - 9) produkcji automatów do gier hazardowych i obrotu tymi automatami,
  - 10) parametrów jakościowych, fizyko-chemicznych oraz tożsamości i jakości paliw silnikowych w celu ustalenia właściwej stawki podatku akcyzowego,
  - 11) przestrzegania przepisów wydanych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w zakresie ograniczeń lub zakazów obrotu i używania określonych przedmiotów lub produktów spożywczych, o których mowa w art. 46 ust. 4 pkt 2 tej ustawy,
  - 12) przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie obowiązków podatników i podatników podatku od wartości dodanej prowadzących magazyn, do którego wprowadzane są towary w procedurze magazynu typu call-off stock, o której mowa w dziale II rozdziale 3a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług
- są wykonywane na podstawie okazywanych legitymacji służbowej oraz stałego upoważnienia do wykonywania kontroli.

6.³⁴⁾ Kontrole, o których mowa w ust. 5 pkt 1 lit. a, b, e–g i pkt 1a, wykonuje umundurowany funkcjonariusz, a legitymacja służbowa i stałe upoważnienie są okazywane wówczas na żądanie kontrolowanego.

7. Do kontroli, o których mowa w ust. 5, przepisu ust. 2 nie stosuje się.

8. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) wskazanie kontrolujących przeprowadzających kontrolę celno-skarbową;
- 4) oznaczenie kontrolowanego;
- 5) wskazanie zakresu kontroli celno-skarbowej i przewidywany termin jej zakończenia;
- 6) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 7) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

9. Przepisy ust. 8 pkt 1–3 i 6 stosuje się do stałych upoważnień, o których mowa w ust. 5.

³³⁾ Dodana przez art. 9 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

³⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 9 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

10. W uzasadnionych przypadkach naczelnik urzędu celno-skarbowego może dokonać zmiany upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej.

11. W przypadkach innych niż określone w ust. 5 legitymację służbową okazuje się na żądanie kontrolowanego.

12. Na żądanie osoby, która dysponuje towarem, środkiem przewozowym lub dokumentami podlegającymi sprawdzeniu, w toku kontroli celno-skarbowej okazuje się upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymację służbową.

13. Czynności kontrolne wykonywane na przejściach granicznych, w oddziałach celnych urzędów celno-skarbowych lub w innych miejscach wyznaczonych lub uznanych przez właściwy organ KAS wykonuje umundurowany funkcjonariusz wyposażony w znaki identyfikacji osobistej bez okazywania legitymacji służbowej oraz upoważnienia do wykonywania kontroli.

14. W czynnościach kontrolnych mogą uczestniczyć osoby uprawnione na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej albo ratyfikowanych umów międzynarodowych, w tym przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, osoby uprawnione na podstawie porozumień zawartych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w zakresie przebywania upoważnionych przedstawicieli tej władzy w siedzibach naczelników urzędów celno-skarbowych oraz ich obecności w toku kontroli celno-skarbowej.

15. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 2 pkt 9.

16. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory upoważnień do wykonywania kontroli, o której mowa w ust. 1 i 5, uwzględniając elementy upoważnienia określone w ust. 8, a także miejsca wykonywania czynności kontrolnych i ich charakter.

Art. 63. 1. Kontrola celno-skarbowa powinna być zakończona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej wszczęcia.

2. O każdym przypadku niezakończenia kontroli celno-skarbowej we właściwym terminie zawiadamia się na piśmie kontrolowanego, podając przyczyny przedłużenia terminu zakończenia kontroli celno-skarbowej i wskazując nowy termin jej zakończenia.

3. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania w przypadku, gdy kontrola celno-skarbowa jest wykonywana na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej albo na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej.

4. Dokumenty zgromadzone po upływie terminów, o których mowa w ust. 1 i 2, z wyłączeniem dokumentów, o których udostępnienie wystąpiono przed upływem tych terminów, nie stanowią dowodu w kontroli celno-skarbowej, postępowaniu podatkowym, postępowaniu celnym lub postępowaniu karnym skarbowym, chyba że został wskazany nowy termin zakończenia kontroli.

Art. 64. 1. W ramach kontroli celno-skarbowej przysługuje uprawnienie do:

- 1) żądania udostępniania akt, ewidencji, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli celno-skarbowej oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w postaci elektronicznej oraz do żądania przekazania w postaci elektronicznej całości lub części ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych;
- 2) wstępu, przebywania i poruszania się na gruncie oraz w budynku, lokalu lub innym pomieszczeniu kontrolowanego;
- 3) dokonywania oględzin;
- 4) legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości osób, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby kontroli;
- 5) przesłuchiwania kontrolowanego lub świadków;
- 6) przeszukiwania lokali, w tym lokali mieszkalnych, innych pomieszczeń i miejsc oraz rzeczy, w tym z użyciem urządzeń technicznych i psów służbowych;
- 7) zasięgania opinii biegłych;
- 8) zabezpieczania zebranych dowodów;
- 9) żądania przeprowadzenia spisu z natury;
- 10) sporządzania szkiców, kopiowania, filmowania, fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych;
- 11) zbierania innych niezbędnych materiałów w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową;
- 12) badania towarów, surowców, półproduktów i wyrobów, w tym pobrania próbek towarów, surowców, półproduktów i wyrobów gotowych, w celu ich zbadania;

- 13) żądania powtórzenia, jeżeli to możliwe, każdej czynności, w wyniku której uzyskuje się dane o przyjmowanych, wydawanych lub wprowadzanych do procesu produkcyjnego surowcach, materiałach, produkcji w toku i półproduktach oraz uzyskanych produktach, wyrobach gotowych i wysokości strat produkcyjnych;
- 14) przeprowadzania w uzasadnionych przypadkach, w drodze eksperymentu, doświadczenia lub odtworzenia możliwości gry na automacie lub gry na innym urządzeniu;
- 15) żądania zamknięcia dokumentacji dotyczącej towarów i czynności podlegających kontroli celno-skarbowej w celu umożliwienia porównania stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym;
- 16) uczestniczenia w podlegających kontroli celno-skarbowej czynnościach w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia, oraz w zakresie stosowania i oznaczania tych wyrobów znakami akcyzy;
- 17) żądania złożenia wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli celno-skarbowej;
- 18) nakładania zamknięć urzędowych na urządzenia, pomieszczenia, naczynia oraz środki przewozowe.

2. Funkcjonariusze w ramach kontroli celno-skarbowej są uprawnieni również do:

- 1) przeprowadzania rewizji towarów, wyrobów i środków przewozowych, w tym z użyciem urządzeń technicznych i psów służbowych;
- 2) przeszukania osób;
- 3) konwoju i strzeżenia towarów;
- 4) kontroli przesyłek pocztowych;
- 5) zatrzymywania pojazdów i wykonywania innych czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego w trybie i przypadkach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym;
- 6) zatrzymywania i kontrolowania statków w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2018 r. poz. 2175) i ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1863 oraz z 2021 r. poz. 2490);
- 7) przeprowadzenia kontroli rodzaju używanego paliwa przez pobranie próbek paliwa ze zbiornika środka przewozowego.

3. Żądanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może dotyczyć akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, także za okres inny niż okres objęty kontrolą, jeżeli nie upłynął jeszcze termin ich przechowywania przewidziany w odrębnych przepisach.

4. Kontrolujący są uprawnieni do wstępu na teren kontrolowanego oraz poruszania się po tym terenie na podstawie legitymacji służbowej bez potrzeby uzyskiwania przepustki oraz nie podlegają rewizji osobistej przewidzianej w regulacjach wewnętrznych tej jednostki. Kontrolujący podlegają przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy obowiązującym u kontrolowanego.

5. Kontrolujący są uprawnieni do wydawania osobom poleceń określonego zachowania się, w granicach niezbędnych do wykonania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4 i 6 oraz ust. 2 pkt 1, 5 i 6, albo w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia.

6. Jeżeli nie ma możliwości korzystania z dróg, funkcjonariusze są uprawnieni do przebywania i poruszania się po gruntach bez uzyskania zgody ich właścicieli lub użytkowników w czasie bezpośredniego pościgu, przy czym do rozpatrywania ewentualnych odszkodowań za wyrządzone szkody mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego.

7. Z zastrzeżeniem przepisów odrębnych, rewizji nie podlegają:

- 1) na zasadzie wzajemności:
  - a) towary przeznaczone dla obcych przedstawicielstw dyplomatycznych urzędów konsularnych oraz misji specjalnych w Rzeczypospolitej Polskiej, a także organizacji międzynarodowych mających siedziby lub placówki w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) towary przeznaczone dla osób korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych,
  - c) opatrzone pieczęcią urzędową przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego, ministerstwa spraw zagranicznych obcego państwa lub pieczęcią urzędową misji specjalnej albo organizacji lub instytucji, która misję ustanowiła, przesyłki urzędowe przesyłane do obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz opatrzone taką pieczęcią przesyłki przez nie wysyłane;
- 2) opatrzone pieczęcią urzędową przesyłki przesyłane między urzędem obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych a polskimi przedstawicielstwami dyplomatycznymi, urzędami konsularnymi i misjami specjalnymi za granicą.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, kontrolujący może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczy.

9. Do przeszukania, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 64a. Na potrzeby kontroli celno-skarbowej w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1 la, kontrolującemu przysługują również:

- 1) uprawnienie do rewizji towarów i środków przewozowych;
- 2) uprawnienia, o których mowa w pkt 1 i art. 64, w stosunku do kontrahenta podmiotu, którego dotyczą ograniczenia lub zakazy określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w zakresie ograniczeń lub zakazów obrotu i używania określonych przedmiotów lub produktów spożywczych, o których mowa w art. 46 ust. 4 pkt 2 tej ustawy, jeżeli towary będące ich przedmiotem są przedmiotem dostawy do tego podmiotu lub mają zostać wydane z magazynu kontrahenta.

Art. 65. 1. Zamknięcia urzędowe są nakładane, jeżeli jest to niezbędne do:

- 1) zapewnienia przestrzegania warunków powrotnego wywozu oraz procedury celnej, do której towar został zgłoszony;
- 2) zabezpieczenia urządzeń, pomieszczeń i naczyń wykorzystywanych do prowadzenia działalności podlegającej kontroli celno-skarbowej;
- 3) zabezpieczenia dokumentacji związanej z urządzeniami, wyrobami i towarami lub czynnościami podlegającymi kontroli celno-skarbowej;
- 4) zapewnienia tożsamości wyrobów w procedurze zawieszenia poboru podatku akcyzowego.

2. Zamknięcia urzędowe mogą zostać usunięte lub zniszczone wyłącznie przez naczelnika urzędu celno-skarbowego lub za jego zgodą, chyba że w następstwie niedających się przewidzieć okoliczności ich usunięcie lub zniszczenie okaże się niezbędne do zapewnienia ochrony towarów, urządzeń, środków przewozowych lub jest to konieczne ze względu na ryzyko awarii lub bezpieczeństwo osób i mienia.

3. Osoba będąca w posiadaniu wyrobu, towaru, urządzenia, środka przewozowego lub osoba odpowiedzialna za wykonanie obowiązków podlegających kontroli celno-skarbowej jest obowiązana do niezwłocznego zawiadomienia naczelnika urzędu celno-skarbowego o stwierdzeniu naruszenia, usunięcia lub zniszczenia zamknięć urzędowych bez zgody naczelnika urzędu celno-skarbowego.

4. Zamknięcia urzędowe mogą być także nakładane i zdejmowane przez podmioty upoważnione przez naczelnika urzędu celno-skarbowego lub dyrektora izby administracji skarbowej.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i tryb nakładania i zdejmowania zamknięć urzędowych, rodzaje lub formy tych zamknięć, przypadki, w których stosowane są określone rodzaje zamknięć urzędowych, oraz rodzaje podmiotów, o których mowa w ust. 4, i warunki, które te podmioty muszą spełniać, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa obrotu, tożsamości towaru, urządzenia oraz uniemożliwienie usunięcia zamknięcia bez jego zniszczenia, jak również konieczność identyfikacji zamknięć urzędowych nakładanych przez upoważnione podmioty.

Art. 66. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory zamknięć urzędowych, w tym pieczęci, stempli i innych znaków, uwzględniając potrzebę zapewnienia identyfikacji organu nakładającego zamknięcie oraz należytego zabezpieczenia tożsamości wyrobów, urządzeń, pomieszczeń i innych obiektów, na które są nakładane zamknięcia urzędowe.

Art. 67. 1. Naczelnik urzędu celno-skarbowego może zarządzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej konwój towarów w przypadku, gdy:

- 1) niemożliwe jest nałożenie zamknięć urzędowych, a zachowanie tożsamości towaru jest niezbędne do przestrzegania warunków procedury celnej, procedury zawieszenia poboru podatku akcyzowego lub istnieje uzasadnione podejrzenie, że towar może zostać usunięty spod dozoru celnego, o którym mowa w przepisach celnych Unii Europejskiej;
- 2) istnieje uzasadnione podejrzenie, że towary nie zostaną dostarczone do urzędu celno-skarbowego albo miejsca uznanego lub wyznaczonego przez organ KAS;
- 3) istnieje uzasadnione podejrzenie, że towary nie zostaną dostarczone do miejsca wskazanego w dokumencie towarzyszącym przesyłce;

- 4) kwota należności publicznoprawnych mogących powstać w związku z przewozem towarów podlegających kontroli jest wyższa niż kwota zabezpieczenia;
- 5) przewożone są towary, których przewóz jest związany ze zwiększonym ryzykiem.

2. Naczelnik urzędu celno-skarbowego może zobowiązać przewoźnika, aby konwój lub określone czynności w ramach konwoju wykonywały wyspecjalizowane jednostki działające w zakresie ochrony osób lub mienia.

2a. Decyzję o zarządzeniu konwoju doręcza się kierującemu pojazdem. Decyzja jest natychmiast wykonalna.

2b. Do decyzji, o której mowa w ust. 2a, stosuje się przepisy działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z wyjątkiem art. 165 § 2 i art. 200 § 1.

3. Koszty konwoju ponoszą solidarnie:

- 1) przewoźnik będący osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność gospodarczą, realizującą usługę przewozu towaru;
- 2) nadawca towarów będący osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność gospodarczą, dokonującą wysyłki towaru będącego przedmiotem przewozu.

Art. 68. 1. Naczelnik urzędu celno-skarbowego może zarządzić strzeżenie przez funkcjonariuszy towarów w przypadku, gdy:

- 1) towar wprowadzony na obszar celny Unii Europejskiej na skutek nieprzewidzianych okoliczności lub działania siły wyższej nie zostanie dostarczony do urzędu celno-skarbowego albo miejsca wyznaczonego lub uznanego przez organ KAS;
- 2) towar wprowadzony na obszar celny Unii Europejskiej wymaga przeładunku;
- 3) towar czasowo składowany nie może zostać przekazany do depozytu lub do magazynu czasowego składowania;
- 4) istnieje potrzeba przeładunku towaru przemieszczanego w procedurze zawieszenia poboru podatku akcyzowego.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1, naczelnik urzędu celno-skarbowego zamiast konwoju może zarządzić strzeżenie towaru.

3. Koszty strzeżenia towaru ponosi osoba odpowiedzialna za wykonywanie obowiązków przewidzianych przepisami prawa celnego lub podatkowego w zakresie przemieszczania niektórych wyrobów akcyzowych.

Art. 69. 1.³⁵⁾ Przy wykonywaniu czynności w ramach kontroli celno-skarbowej na drogach publicznych lub drogach wewnętrznych stosuje się odpowiednio przepisy działu V rozdziału 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

2. W zakresie nieuregulowanym w przepisach, o których mowa w ust. 1, zatrzymanie środków przewozowych może być dokonane tylko przez umundurowanych funkcjonariuszy znajdujących się w pojeździe służbowym będącym w ruchu albo w pobliżu pojazdu służbowego.

3. Po zatrzymaniu środka przewozowego funkcjonariusz może:

- 1) kontrolować dokumenty i dane dotyczące środka przewozowego oraz osoby kierującej środkiem przewozowym, jak i innych osób korzystających ze środka przewozowego;
- 2) kontrolować dokumenty dotyczące przewożonych towarów;
- 3) sprawdzać zamknięcia urzędowe, jeżeli z dokumentów wynika, że zostały one nałożone;
- 4) pobrać próbkę paliwa ze zbiornika środka przewozowego;
- 5) przeprowadzać rewizję bagażu przewożonego przez kierującego środkiem przewozowym i pasażerów;
- 6) dokonywać kontroli transportu drogowego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

4. Zatrzymywanie środków przewozowych innych niż przemieszczające się po drodze publicznej lub wewnętrznej odbywa się przy udziale innych służb lub instytucji, w szczególności:

- 1) Policji;
- 2) Straży Granicznej;
- 3) służb lotniczych;

---

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

- 4) Straży Ochrony Kolei;
- 5) Żandarmerii Wojskowej.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób oznakowania pojazdów służbowych KAS, uwzględniając potrzebę zapewnienia jednoznacznej identyfikacji pojazdów.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób oraz tryb przeprowadzania kontroli rodzaju paliwa, uwzględniając konieczność stosowania skutecznych metod technicznych w tym zakresie.

Art. 70. 1. W celu kontroli przesyłek pocztowych naczelnik urzędu celno-skarbowego może w szczególności kontrolować dokumenty dotyczące przesyłek pocztowych oraz sprawdzać liczbę przywożonych lub wywożonych przesyłek pocztowych z liczbą wskazaną w wykazie zdawczym.

2. Rewizję przesyłek pocztowych i pobieranie próbek towarów w nich przesyłanych przeprowadza się w obecności pracownika placówki pocztowej w rozumieniu art. 3 pkt 15 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe. Przy czynnościach tych mogą być obecni również zgłaszający, nadawca lub odbiorca przesyłki pocztowej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykonywania kontroli, o której mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia możliwości sprawowania kontroli oraz sprawne wykonywanie działalności przez operatorów pocztowych.

Art. 71. 1. Operatorzy pocztowi świadczący usługi pocztowe są obowiązani do nieodpłatnego udostępniania, także w postaci elektronicznej, na żądanie naczelnika urzędu celno-skarbowego, w związku z kontrolą przesyłek pocztowych, danych dotyczących osób korzystających z usług pocztowych oraz danych dotyczących faktów i okoliczności świadczenia lub korzystania z tych usług.

2. Do danych, o których mowa w ust. 1, przepis art. 51 stosuje się odpowiednio.

Art. 72. 1. Kontrolowany, jego pracownik, osoba współdziałająca z kontrolowanym, podmiot prowadzący lub przechowujący księgi podatkowe lub dokumenty oraz osoba wykonująca czynności podlegające kontroli celno-skarbowej są obowiązani:

- 1) umożliwić wgląd w dokumenty i ewidencje objęte zakresem kontroli celno-skarbowej w tym dokumenty handlowe, księgowo-finansowe, nawet jeżeli mają charakter poufny, w tym dokumenty elektroniczne;
- 1a) w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, przekazać w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, całość lub część ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, objętych zakresem kontroli celno-skarbowej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą;
- 2) udzielać niezbędnej pomocy technicznej, jeżeli dokumenty lub ewidencje będące przedmiotem kontroli celno-skarbowej zostały sporządzone z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych;
- 3) przedstawiać na żądanie urzędowe tłumaczenie na język polski dokumentów mających znaczenie dla kontroli celno-skarbowej, sporządzonych w języku obcym;
- 4) udostępniać towary, urządzenia oraz środki przewozowe oraz zapewnić dostęp do pomieszczeń oraz innych miejsc będących przedmiotem kontroli celno-skarbowej;
- 5) wydawać za pokwitowaniem towary lub dokumenty na czas trwania kontroli celno-skarbowej, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby kontroli;
- 6) przeprowadzać na żądanie spis z natury w zakresie niezbędnym na potrzeby kontroli celno-skarbowej;
- 7) umożliwiać zbadanie towarów, surowców, półproduktów i wyrobów gotowych, w tym przez pobranie ich próbek;
- 8) udostępniać w niezbędnym zakresie środki łączności, a także inne urządzenia techniczne, jeżeli są one niezbędne do wykonania kontroli celno-skarbowej;
- 9) umożliwiać, nieodpłatnie, sporządzanie kopii i szkiców, filmowanie i fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych;
- 10) zapewniać warunki do wykonywania czynności kontrolnych, w tym – w miarę posiadanych możliwości – samodzielne pomieszczenie odpowiednie do rodzaju wykonywanych czynności i miejsce do przechowywania dokumentów;
- 11) udzielać wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli celno-skarbowej.

2. Osoba posiadająca towary podlegające kontroli celno-skarbowej jest obowiązana, na swój koszt, do wykonywania czynności umożliwiających przeprowadzenie kontroli, w szczególności do rozładowania, okazania oraz załadowania towaru po zakończeniu czynności kontrolnych.

3. Osoby upoważnione do reprezentowania lub prowadzenia spraw kontrolowanego są obowiązane udzielać wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli celno-skarbowej, wynikających z zakresu wykonywanych czynności lub zadań.

Art. 73. 1. W zakresie objętym kontrolą celno-skarbową można przeprowadzić oględziny przedmiotu także wtedy, gdy znajduje się w posiadaniu innego podmiotu niż kontrolowany.

2. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, okazywane jest upoważnienie do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej, z wyłączeniem kontroli, o których mowa w art. 62 ust. 3 i 5.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do niezwłocznego okazania przedmiotu oględzin oraz udzielania wyjaśnień dotyczących przedmiotu oględzin.

Art. 74. 1. Na potrzeby kontroli celno-skarbowej w zakresie przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia, oraz w zakresie stosowania i oznaczania tych wyrobów znakami akcyzy, podmioty wykonujące te czynności są obowiązane zapewnić warunki i środki do sprawnego przeprowadzania kontroli celno-skarbowej, w tym:

- 1) przygotować i oznaczyć urządzenia, pomieszczenia i naczynia służące do tej działalności;
- 2) przechowywać w oddzielnych naczyniach i pomieszczeniach wyroby akcyzowe podlegające kontroli celno-skarbowej;
- 3) dostosować urządzenia, pomieszczenia i naczynia, o których mowa w pkt 1, do nakładania zamknięć urzędowych, a ponadto dostarczyć potrzebną ilość materiałów do ich nałożenia;
- 4)³⁶⁾ zapewnić odczynniki i sprzęt techniczny oraz – w przypadkach przewidzianych przez przepisy odrębne – przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej, niezbędne do kontroli ilości i jakości surowców, półproduktów i wyrobów gotowych;
- 5) informować właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego o terminach czynności podlegających kontroli celno-skarbowej;
- 6) przeprowadzać czynności podlegające kontroli celno-skarbowej w obecności kontrolującego;
- 7) prowadzić dokumentację związaną z działalnością podlegającą kontroli celno-skarbowej;
- 8) dokonać, na żądanie kontrolującego, zamknięcia prowadzonej w tym zakresie dokumentacji w celu umożliwienia porównania stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym;
- 9) zgłaszać niezwłocznie właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego przypadki zniszczenia lub kradzieży wyrobów akcyzowych objętych kontrolą celno-skarbową, a także zniszczenia znaków akcyzy;
- 10) zgłaszać właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego zamiar zniszczenia wyrobów akcyzowych podlegających kontroli celno-skarbowej, nieprzydatnych do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia, na co najmniej 3 dni przed zamierzonym terminem ich zniszczenia;
- 11) zgłaszać niezwłocznie właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego przypadki zdarzeń związanych z działaniem lub stanem urządzeń, pomieszczeń i naczyń, o których mowa w pkt 1, wskazujących na niebezpieczeństwo strat lub zniszczenia wyrobów akcyzowych objętych kontrolą celno-skarbową.

2. Na potrzeby kontroli celno-skarbowej podmioty zarządzające i prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych są obowiązane zapewnić warunki i środki do sprawnego przeprowadzania kontroli celno-skarbowej, w tym:

- 1) przygotować i oznaczyć automaty i urządzenia służące do tej działalności;
- 2) dostosować automaty i urządzenia, o których mowa w pkt 1, do nakładania zamknięć urzędowych, a ponadto dostarczyć potrzebną ilość materiałów do ich nałożenia;
- 3) przeprowadzać czynności podlegające kontroli celno-skarbowej w obecności kontrolującego;

---

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 13 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694, 2313 i 2427), która weszła w życie z dniem 1 maja 2021 r.

- 4) prowadzić dokumentację związaną z działalnością podlegającą kontroli celno-skarbowej;
- 5) informować właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego o czynnościach podlegających kontroli celno-skarbowej;
- 6) zgłaszać niezwłocznie właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego przypadki zdarzeń związanych ze stanem pomieszczeń, z działaniem lub stanem automatów i urządzeń do gier objętych kontrolą celno-skarbową, mogących mieć wpływ na urządzenie gier;
- 7) zapewnić możliwość przeprowadzenia w uzasadnionych przypadkach, w drodze eksperymentu, doświadczenia lub odtworzenia możliwości gry na automacie lub gry na innym urządzeniu.

3. Na potrzeby kontroli celno-skarbowej podmioty urządzące gry hazardowe przez sieć Internet na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych są obowiązane zapewnić dostęp do danych przechowywanych w urządzeniu archiwizującym:

- 1) w miejscu ich przechowywania albo
- 2) za pomocą systemów teleinformatycznych.

3a. Na potrzeby kontroli celno-skarbowej w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych i obrotu tymi automatami podmioty dokonujące tych czynności są obowiązane zapewnić warunki i środki do sprawnego przeprowadzania kontroli celno-skarbowej, w tym:

- 1) wydzielić, przygotować i oznaczyć pomieszczenia służące do działalności w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych lub obrotu tymi automatami;
- 2) przygotować i oznaczyć automaty do gier hazardowych;
- 3) dostosować automaty do gier hazardowych i pomieszczenia, o których mowa w pkt 1, do nakładania zamknięć urzędowych, a ponadto dostarczyć potrzebną ilość materiałów do ich nałożenia;
- 4) przeprowadzać czynności podlegające kontroli celno-skarbowej w obecności kontrolującego;
- 5) prowadzić dokumentację związaną z produkcją automatów do gier hazardowych lub obrotem tymi automatami;
- 6) dokonać na żądanie kontrolującego zamknięcia prowadzonej dokumentacji w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych lub obrotu tymi automatami w celu umożliwienia porównania stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym;
- 7) informować właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego o czynnościach podlegających kontroli celno-skarbowej;
- 8) zgłaszać niezwłocznie właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego przypadki zdarzeń związanych ze stanem pomieszczeń służących do działalności w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych lub obrotu tymi automatami, w przypadku gdy zdarzenia te mają bezpośredni związek z produkcją automatów do gier hazardowych, ich dystrybucją lub ich stanem;
- 9) informować niezwłocznie właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego o wprowadzeniu lub wyprowadzeniu automatów do gier hazardowych z miejsca ich produkcji lub magazynowania;
- 10) zgłaszać niezwłocznie właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego przypadki zniszczenia lub kradzieży automatów do gier hazardowych.

4. Na potrzeby kontroli celno-skarbowej przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobycia urobku rudy miedzi, produkcji koncentratu, wydobycia gazu ziemnego lub ropy naftowej, o których mowa w ustawie z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin, podmioty wykonujące te czynności są obowiązane zapewnić warunki i środki do sprawnego przeprowadzania kontroli celno-skarbowej, w tym:

- 1) oznaczyć urządzenia i miejsca służące do tej działalności;
- 2) przechowywać osobno, w miejscu wydobywania urobku rudy miedzi oraz miejscu produkcji koncentratu, urobek rudy miedzi i koncentrat pochodzące z różnych źródeł;
- 3) prowadzić dokumentację związaną z działalnością podlegającą kontroli celno-skarbowej;
- 4) dokonać, na żądanie kontrolującego, zamknięcia prowadzonej w tym zakresie dokumentacji w celu umożliwienia porównania stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym.

5. Podmioty podlegające kontroli celno-skarbowej są odpowiedzialne za stan pomieszczeń, automatów, urządzeń i naczyń służących do wykonywania działalności w zakresie określonym w ust. 1–4 oraz za stan nałożonych na nie zamknięć urzędowych.

Art. 75. Koszty związane z realizacją obowiązków określonych w art. 72 ust. 1, z wyjątkiem obowiązków, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 8 i 9, oraz w art. 74 ponosi kontrolowany.

Art. 76. 1. Przesłuchanie kontrolowanego lub świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

2. W czynności, o której mowa w ust. 1, bierze udział osoba zatrudniona lub funkcjonariusz pełniący służbę w jednostce organizacyjnej KAS właściwej dla miejscowości, w której kontrolowany lub świadek przebywa.

3. Przesłuchanie utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk.

4. Z przesłuchania sporządza się protokół, którego treść ograniczona jest do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących w nim udział. Zapis obrazu i dźwięku stanowią załącznik do protokołu.

5. Kontrolowany ma prawo otrzymać, na swój koszt, jedną kopię zapisu dźwięku lub obrazu.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów kontroli celno-skarbowej, sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów, sposób i tryb udostępniania kontrolowanemu, reprezentantowi kontrolowanego i pełnomocnikowi zapisu obrazu lub dźwięku oraz przekazywania im kopii zapisu obrazu lub dźwięku, jak również wysokość opłaty za sporządzenie i przekazanie kopii zapisu obrazu lub dźwięku, mając na uwadze konieczność właściwego zabezpieczenia utwalonego obrazu lub dźwięku przed utratą dowodu, jego zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem, a także zapewnienia, aby wysokość opłaty odpowiadała rzeczywistym kosztom sporządzenia i przekazania kopii zapisu obrazu lub dźwięku.

Art. 77. 1. Kontrolujący może dokonać przeszukania lokali mieszkalnych w celu znalezienia dowodów mających znaczenie dla prowadzonej kontroli celno-skarbowej, po uzyskaniu zgody właściwego prokuratora rejonowego. Przed przystąpieniem do przeszukania kontrolowanemu okazuje się postanowienie prokuratora o wyrażeniu na nie zgody. Przepisy Kodeksu postępowania karnego o przeszukaniu odnoszące się do Policji stosuje się odpowiednio do kontrolujących.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki kontrolujący może dokonać przeszukania, o którym mowa w ust. 1, gdy istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że dowody znajdują się w miejscu przeszukania, bez uprzedniej zgody prokuratora. Przepis ust. 1 zdanie trzecie stosuje się.

3. Przeszukanie, o którym mowa w ust. 2, podlega zatwierdzeniu przez właściwego prokuratora rejonowego.

4. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–3 przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

5. W razie odmowy zatwierdzenia przeszukania materiały i informacje zebrane w toku czynności nie stanowią dowodu w kontroli celno-skarbowej, kontroli podatkowej, postępowaniu podatkowym, postępowaniu celnym lub postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe.

6. W przypadku gdy nieruchomości lub ich części albo rzeczy znajdują się w posiadaniu osób trzecich, osoby te są obowiązane je udostępnić, w celu przeszukania, na żądanie naczelnika urzędu celno-skarbowego. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 78. 1. Jeżeli nie można w inny sposób stwierdzić, czy osoba przewozi towary, co do których nie zostały spełnione wymogi przewidziane przepisami prawa, w szczególności jeżeli towary nie zostały przedstawione lub zgłoszone zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów prawa celnego, funkcjonariusz może przeszukać tę osobę.

2. Przeszukanie nie powinno naruszać godności osobistej osoby przeszukiwanej oraz powinno być przeprowadzone przez osobę tej samej płci, w warunkach wykluczających obecność osób postronnych.

3. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że osoba ukrywa towary w swoim organizmie, można skierować tę osobę na specjalistyczne badania lekarskie.

4. W przypadku wykonania badań, o których mowa w ust. 3, na wniosek osoby, która została poddana tym badaniom, naczelnik urzędu celno-skarbowego wydaje zaświadczenie o terminie i miejscu ich przeprowadzenia.

Art. 79. 1. Kontrolujący może wystąpić do kontrahentów kontrolowanego o:

- 1) udostępnienie dokumentów związanych z dostawą towaru lub usługi, w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową u kontrolowanego, w celu sprawdzenia ich prawidłowości i rzetelności;
- 2) przekazanie za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową, zapisanego w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, jeżeli kontrahent podatkownika prowadzi księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych;

- 3) udzielenie wyjaśnień związanych z dostawą towaru lub usługi, w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową.
  2. Za kontrahentów kontrolowanego uważa się także:
    - 1) podmioty prowadzące działalność gospodarczą w okresie objętym kontrolą celno-skarbową, uczestniczące w dostawie tego samego towaru lub tej samej usługi, będące zarówno dostawcami, jak i nabywcami biorącymi udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru lub usługi;
    - 2) przewoźników drogowych w rozumieniu art. 4 pkt 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 i 209) realizujących przewóz towarów na rzecz kontrolowanego lub dostawców i nabywców biorących udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie tego samego towaru;
    - 3) podmioty prowadzące działalność gospodarczą w okresie objętym kontrolą celno-skarbową, uczestniczące w magazynowaniu, przepakowywaniu, przeładunku lub przesyłaniu tego samego towaru, działające zarówno w imieniu dostawców, jak i nabywców biorących udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru.
      - 2a. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do kontrahentów, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3.
      3. Czynności określone w ust. 1 pkt 2 kontrahent kontrolowanego jest obowiązany wykonać na swój koszt.
      4. Do czynności określonych w ust. 1 pkt 2 przepis art. 168 § 3a pkt 1 Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

Art. 79a. W toku kontroli celno-skarbowej naczelnik urzędu celno-skarbowego może oszacować podstawę opodatkowania na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 79b. Jeżeli w toku kontroli celno-skarbowej ujawniono nieprawidłowości, kontrolowany ma obowiązek zawiadomienia naczelnika urzędu celno-skarbowego o każdej zmianie swojego adresu dokonanej w ciągu 6 miesięcy od dnia zakończenia kontroli celno-skarbowej. W razie niedopełnienia tego obowiązku postanowienie, o którym mowa w art. 83 ust. 3, uznaje się za doręczone pod dotychczasowym adresem.

Art. 80. 1. W ramach wykonywanej kontroli celno-skarbowej naczelnik urzędu celno-skarbowego może, w drodze decyzji, dokonać zabezpieczenia zobowiązania podatkowego oraz należności celnych na majątku kontrolowanego. Przepisy art. 33–33g i art. 200 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 165 § 2 i 4 Ordynacji podatkowej nie stosuje się.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wykonuje naczelnik urzędu skarbowego właściwy dla kontrolowanego w dniu wydania decyzji.

Art. 81. 1. Z czynności kontrolnych mających istotne znaczenie dla sprawy, w szczególności z:

- 1) oględzin,
- 2) zabezpieczenia dowodów,
- 3) przesłuchania kontrolowanego lub świadka,
- 4) przeszukania osoby,
- 5) przeszukania lokali, innych pomieszczeń, miejsc lub rzeczy,
- 6) kontroli dokumentów i ewidencji,
- 7) rewizji,
- 8) pobierania próbek towarów i wyrobów oraz ich badania

– sporządza się protokół.

2. Protokół sporządza się tak, aby z jego treści wynikało, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności kontrolnych dokonał, kto i w jakim charakterze był przy nich obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby.

3. Protokół odczytuje się osobom obecnym, biorącym udział w czynności kontrolnej, które powinny następnie protokół podpisać. Odmowę złożenia lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy odnotować w protokole.

4. Protokół przesłuchania powinien być odczytany i przedłożony do podpisu osobie zeznającej niezwłocznie po złożeniu zeznania.

5. W protokole przesłuchania osoby, która złożyła zeznanie w języku obcym, należy podać, w tłumaczeniu na język polski, treść złożonego zeznania oraz imię, nazwisko i adres tłumacza. Tłumacz powinien podpisać protokół przesłuchania.

6. Protokół podpisuje kontrolujący, który przeprowadzał czynności kontrolne.

7. Protokół z czynności kontrolnych wykonywanych w miejscach, o których mowa w art. 62 ust. 5 i 13, jest sporządzany w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub na żądanie kontrolowanego, chyba że czynność ta została udokumentowana w sposób określony w przepisach odrębnych.

Art. 82. 1. Po zakończeniu czynności kontrolnych dokonywanych w czasie kontroli celno-skarbowej prowadzonej w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1, sporządza się, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, wynik kontroli. Doręczenie wyniku kontroli kończy kontrolę celno-skarbową.

2. Wynik kontroli zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) wskazanie kontrolowanego;
- 3) datę wydania;
- 4) zakres kontroli celno-skarbowej;
- 5) informację o stwierdzonych nieprawidłowościach lub ich braku;
- 6) pouczenie o prawie złożenia korekty deklaracji w przypadku, gdy przepisy ustaw podatkowych przewidują obowiązek złożenia deklaracji;
- 6a) pouczenie o obowiązku zawiadomienia naczelnika urzędu celno-skarbowego przez kontrolowanego o zmianie swojego adresu dokonanej w ciągu 6 miesięcy od dnia zakończenia kontroli celno-skarbowej, jeżeli w toku kontroli celno-skarbowej ujawniono nieprawidłowości, oraz o skutkach niedopełnienia tego obowiązku;
- 7) podpis naczelnika urzędu celno-skarbowego albo osoby upoważnionej, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego.

2a. Jeden egzemplarz wyniku kontroli przekazywany jest do właściwego dla kontrolowanego naczelnika urzędu skarbowego.

3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia wyniku kontroli kontrolowany może skorygować w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową uprzednio złożoną deklarację podatkową. Korekta deklaracji złożona po upływie tego terminu, a przed doręceniem postanowienia, o którym mowa w art. 83 ust. 3, nie wywołuje skutków prawnych.

4. Uprawnienie do skorygowania deklaracji przysługuje nadal po zakończeniu kontroli celno-skarbowej, jeżeli w wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości albo organ uwzględnił złożoną korektę, o której mowa w ust. 3.

5. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do kontroli celno-skarbowej przestrzegania przepisów prawa podatkowego:

- 1) w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia;
- 2) w zakresie wydobycia urobku rudy miedzi, produkcji koncentratu, wydobycia gazu ziemnego lub ropy naftowej, o których mowa w ustawie z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin;
- 2a)³⁷⁾ związanych z przywozem lub wywozem towarów w obrocie między obszarem celnym Unii Europejskiej a państwami trzecimi, jeżeli zakres kontroli celno-skarbowej nie obejmuje przestrzegania innych przepisów prawa podatkowego;
- 3) o której mowa w art. 62 ust. 5 pkt 1, 2, 3, 5–7 i 10.

6. W przypadku śmierci kontrolowanego naczelnik urzędu celno-skarbowego kończy kontrolę celno-skarbową adnotacją, którą pozostawia się w aktach kontroli.

Art. 82a. W przypadku nieprzejęcia kontroli celno-skarbowej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej naczelnik urzędu celno-skarbowego sporządza wynik kontroli. Przepis art. 82 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 83. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1, zakończona kontrola celno-skarbową przekształca się w postępowanie podatkowe, jeżeli:

- 1) kontrolowany nie złożył korekty deklaracji, o której mowa w art. 82 ust. 3, albo
- 2) organ nie uwzględnił złożonej korekty deklaracji, albo
- 3) organ uwzględnił złożoną korektę deklaracji i istnieją przesłanki do ustalenia dodatkowego zobowiązania w podatku od towarów i usług lub istnieją przesłanki do określenia kwoty podatku do zapłaty na podstawie art. 108 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

³⁷⁾ Dodany przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 802), która weszła w życie z dniem 1 czerwca 2021 r.

1a. Do postępowania podatkowego, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 81b § 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. b Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

1b. W przypadku ustanowienia pełnomocnictwa szczególnego do działania w sprawie kontroli celno-skarbowej uznaje się, że pełnomocnictwo szczególne obejmuje również upoważnienie do działania w sprawie postępowania podatkowego, o którym mowa w ust. 1, oraz w postępowaniu zainicjowanym na skutek wniesionego odwołania, jeżeli kontrolowany nie odwołał pełnomocnictwa szczególnego.

1c. Ponowne skorygowanie deklaracji po zakończeniu kontroli celno-skarbowej nie wywołuje skutków prawnych w zakresie, w jakim dokonana korekta przewiduje cofnięcie ustaleń kontroli celno-skarbowej. Organ zawiadamia na piśmie składającego korektę o jej bezskuteczności.

1d. Przepisu ust. 1c nie stosuje się do ponownego skorygowania deklaracji, jeżeli po zakończeniu kontroli celno-skarbowej zawiadomieniem o uwzględnieniu korekty deklaracji:

- 1) ponowne skorygowanie deklaracji wynika z orzeczenia wydanego po zakończeniu kontroli celno-skarbowej, które ma wpływ na ustalenia kontroli celno-skarbowej zawarte w wyniku kontroli;
- 2) ustalenia kontroli celno-skarbowej zawarte w wyniku kontroli były oparte na podstawie przepisu, o którego niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą lub ratyfikowaną umową międzynarodową orzekł Trybunał Konstytucyjny;
- 3) ponowne skorygowanie deklaracji ma na celu uniknięcie podwójnego opodatkowania tego samego dochodu lub majątku podatnika na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub terytorium innego państwa.

2. W przypadku gdy organ uwzględnił złożoną przez kontrolowanego korektę deklaracji, o której mowa w art. 82 ust. 3, kontrolowanemu doręcza się zawiadomienie o uwzględnieniu korekty deklaracji. Zawiadomienie o uwzględnieniu korekty deklaracji przesyła się do właściwego dla kontrolowanego naczelnika urzędu skarbowego.

3. Przekształcenie, o którym mowa w ust. 1, następuje z dniem doręczenia kontrolowanemu postanowienia o przekształceniu, na które nie służy zażalenie.

3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zawiadomienia o uwzględnieniu korekty deklaracji dokonuje się w postanowieniu o przekształceniu kontroli celno-skarbowej w postępowanie podatkowe.

4. Naczelnik urzędu celno-skarbowego, który sporządził wynik kontroli celno-skarbowej, jest właściwy do przeprowadzenia postępowania podatkowego i wydania decyzji.

5. W przypadku gdy kontrolowana spółka cywilna, jawna, partnerska, komandytowa albo komandytowo-akcyjna została rozwiązana w trakcie kontroli celno-skarbowej albo postępowania podatkowego, o którym mowa w ust. 1, odpowiednio:

- 1) kontrola celno-skarbowa jest prowadzona wobec byłych wspólników tej spółki;
- 2) postępowanie podatkowe kończy się decyzją, o której mowa w art. 115 § 4 Ordynacji podatkowej.

5a. W przypadku utraty statusu podatnika przez podatkową grupę kapitałową w trakcie kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego, o którym mowa w ust. 1, kontrolę celno-skarbową oraz postępowanie podatkowe prowadzi naczelnik urzędu celno-skarbowego, który wszczął kontrolę celno-skarbową.

6. (uchylony)

Art. 84. 1. Kontrola celno-skarbowa:

- 1) w zakresie produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skazania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia, oraz w zakresie stosowania znaków akcyzy i oznaczania nimi wyrobów akcyzowych,
- 2) w zakresie wydobycia urobku rudy miedzi, produkcji koncentratu, wydobycia gazu ziemnego lub ropy naftowej, o których mowa w ustawie z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin,
- 2a)³⁸⁾ w zakresie przestrzegania przepisów prawa podatkowego związanych z przywozem lub wywozem towarów w obrocie między obszarem celnym Unii Europejskiej a państwami trzecimi, jeżeli zakres kontroli celno-skarbowej nie obejmuje przestrzegania innych przepisów prawa podatkowego,

³⁸⁾ Dodany przez art. 11 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 37.

- 3) w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2–5 i ust. 2 pkt 1a–5 i 9,
- 4) o której mowa w art. 62 ust. 5 pkt 1–3, 5–7 i 10–12

– kończy się protokołem.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie kontrolowanego;
- 2) wskazanie kontrolującego;
- 3) określenie przedmiotu i zakresu kontroli celno-skarbowej;
- 4) określenie miejsca i czasu przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej;
- 5) opis dokonanych ustaleń faktycznych;
- 6) dokumentację dotyczącą przeprowadzonych dowodów.

3. Jeżeli w toku kontroli celno-skarbowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1–3 oraz art. 62 ust. 5 pkt 1–10 i ust. 13, nie stwierdzono nieprawidłowości, protokołu się nie sporządza.

3a. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do kontroli celno-skarbowej, o której mowa w art. 62 ust. 5 pkt 3, jeżeli na kontrolowanego nałożono grzywnę w drodze mandatu za wykroczenie skarbowe.

4. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 przepisy art. 290 § 2 pkt 7 oraz art. 291 Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

Art. 85. Kontrola celno-skarbowa, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 4, kończy się wynikiem kontroli. Przepis art. 82 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 86. 1. Dla kontroli celno-skarbowej prowadzi się akta kontroli, obejmujące w szczególności:

- 1) wykaz ich zawartości, z podaniem nazw dokumentów;
- 2) upoważnienie do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej;
- 3) dokumenty zgromadzone w toku kontroli celno-skarbowej;
- 4) protokoły z przeprowadzenia dowodów;
- 5) wynik kontroli lub protokół, o którym mowa w art. 84 ust. 1.

2. Akta kontroli mogą być tworzone i przetwarzane także z wykorzystaniem technik informatycznych.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do kontroli celno-skarbowej, o której mowa w art. 62 ust. 5 pkt 1–10 oraz ust. 13.

Art. 87. 1. Jeżeli kontrolowany po zakończonej kontroli celno-skarbowej złoży skorygowaną deklarację, inną niż określona w art. 82 ust. 3 zdanie pierwsze, w zakresie objętym tą kontrolą, naczelnik urzędu celno-skarbowego może podjąć zakończoną kontrolę.

2. Czynności przeprowadzone w zakończonej kontroli celno-skarbowej, która jest podejmowana, pozostają w mocy.

3. Po otrzymaniu akt kontroli na podstawie art. 119gb § 2 lub art. 119k § 1 Ordynacji podatkowej naczelnik urzędu celno-skarbowego podejmuje z urzędu zawieszoną kontrolę celno-skarbową.

4. Kontrola celno-skarbowa podejmowana jest w formie postanowienia, na które nie służy zażalenie.

Art. 88. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może uzgadniać z obcymi władzami w rozumieniu przepisów Ordynacji podatkowej przeprowadzenie kontroli jednoczesnych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, występując do obcej władzy o przeprowadzenie kontroli jednoczesnej, podaje uzasadnienie wszczęcia takiej kontroli oraz czas jej przeprowadzenia.

3. W przypadku gdy obca władza wystąpiła o przeprowadzenie kontroli jednoczesnej, minister właściwy do spraw finansów publicznych potwierdza przystąpienie do kontroli albo odmawia przeprowadzenia kontroli, uzasadniając przyczynę odmowy.

Art. 89. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki wykonywania kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2–5 i 11, ze szczególnym uwzględnieniem rodzajów procedur celnych oraz kontrolowanych towarów,
- 2) rodzaje dokumentów mających znaczenie dla kontroli określonej w pkt 1, a także osoby obowiązane do ich przechowywania,

- 3) warunki użycia urządzeń technicznych i psów służbowych podczas kontroli określonej w pkt 1, sposób przeprowadzania przeszukania osoby, a także sposób i warunki przeprowadzania rewizji bagażu podróznego,
- 4) warunki i sposób rekrutacji kandydatów na przewodników psów służbowych oraz warunki hodowli, nabywania, szkolenia, wykorzystywania, żywienia, pielęgnacji i utrzymania psów służbowych oraz pielęgnacji i utrzymania tych psów po wycofaniu ze służby

– mając na uwadze zapewnienie jednolitości procedur kontrolnych, miejsce wykonywania kontroli, zróżnicowanie form i sposobów wykonywania kontroli w zależności od rodzaju podmiotu oraz konieczność skutecznego wykrywania nieprawidłowości w stosowaniu przepisów prawa celnego.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia kontroli bagażu przewożonego drogą morską lub powietrzną, z uwzględnieniem rodzaju bagażu kontrolowanego oraz wskazania miejsc właściwych do prowadzenia kontroli.

Art. 89a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, dla wybranych towarów sposób pobierania próbek, uwzględniając metody określone w odpowiednich normach dla tych towarów.

Art. 90. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres i sposób kontroli celno-skarbowej niektórych wyrobów akcyzowych;
- 2) tryb przekazywania oraz zakres informacji o terminach czynności podlegających kontroli celno-skarbowej;
- 3) tryb niszczenia wyrobów akcyzowych objętych kontrolą celno-skarbową;
- 4) szczegółowe sposoby i warunki przyjmowania, magazynowania, wydawania i przewożenia wyrobów akcyzowych objętych kontrolą celno-skarbową.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni:

- 1) wyroby akcyzowe o szczególnym znaczeniu dla budżetu państwa oraz wyroby podlegające obowiązkowi oznaczania znakami akcyzy;
- 2) zróżnicowanie form i sposobów wykonywania kontroli oraz zakresu wymagań, które powinny zostać spełnione przez kontrolowanych – w zależności od rodzaju podmiotu, rodzaju wykonywanej działalności oraz grupy wyrobów objętych tymi kontrolami;
- 3) konieczność zapewnienia skuteczności i sprawności wykonywania kontroli celno-skarbowej.

Art. 91. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób i tryb kontroli urządzania i prowadzenia gier hazardowych;
- 2) rodzaje dokumentów mających znaczenie dla kontroli określonej w pkt 1 oraz rodzaje prowadzonej dokumentacji, jej wzory, a także szczegółowy sposób jej przygotowania i prowadzenia;
- 3) tryb przekazywania i zakres zgłoszeń i informacji.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni:

- 1) zróżnicowanie form i sposobów wykonywania kontroli oraz zakresu wymagań, które powinny zostać spełnione przez kontrolowanych – w zależności od rodzaju podmiotu i rodzaju wykonywanej działalności;
- 2) konieczność zapewnienia skuteczności i sprawności wykonywania kontroli celno-skarbowej.

Art. 91a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje dokumentów mających znaczenie dla kontroli celno-skarbowej w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych i obrotu tymi automatami,
- 2) szczegółowy sposób i tryb kontroli celno-skarbowej w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych i obrotu tymi automatami,
- 3) tryb przekazywania i zakres zgłoszeń i informacji

– uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności i sprawności wykonywania kontroli celno-skarbowej w zakresie produkcji automatów do gier hazardowych i obrotu tymi automatami.

Art. 92. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) formę i sposób wykonywania kontroli celno-skarbowej przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobycia urobku rudy miedzi, produkcji koncentratu, wydobycia gazu ziemnego lub ropy naftowej,
- 2) rodzaje prowadzonej dokumentacji, jej wzory, a także sposób jej prowadzenia

– uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności i sprawności wykonywania kontroli celno-skarbowej przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobycia urobku rudy miedzi, produkcji koncentratu, wydobycia gazu ziemnego lub ropy naftowej.

Art. 93. Do kontroli celno-skarbowej nie stosuje się przepisów rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24).

Art. 94. 1. W zakresie nieuregulowanym do kontroli celno-skarbowej przepisy:

- 1) art. 3e, art. 12, art. 102 § 3, art. 135, art. 138, art. 139 § 4, art. 140 § 2, art. 141–143, art. 165b, art. 165c, art. 175–177,
- 2) działu IV rozdziałów 1, 2, 3a, 5, 6, 10, 11, z wyjątkiem art. 182–185, art. 189 § 3, art. 190 § 1, art. 193 § 6–8, art. 198 i art. 200, oraz rozdziałów 12, 14, 16, 22 i 23,
- 3) art. 281, art. 282a, art. 283 § 4 i 5, art. 284a § 5–6, art. 284ab § 1–3, art. 286 § 3, art. 286a § 1 i 2, art. 289, art. 290 § 4–6, art. 291a, art. 291d oraz działu VII

– Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

2. W zakresie nieuregulowanym do postępowania podatkowego, o którym mowa w art. 83 ust. 1, przepisy Ordynacji podatkowej, z wyjątkiem art. 165, stosuje się odpowiednio.

Rozdział 1a

Kontrola wyrobów akcyzowych przeznaczonych na cele specjalne

Art. 94a. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) jednostkach organizacyjnych – rozumie się przez to:
  - a) jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane,
  - b) Policję, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną i Służbę Ochrony Państwa,
  - c) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 2) organach kontroli – rozumie się przez to:
  - a) Ministra Obrony Narodowej w przypadku jednostek mu podległych lub przez niego nadzorowanych,
  - b) ministra właściwego do spraw wewnętrznych w przypadku Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Służby Ochrony Państwa,
  - c) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w przypadku jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - d) Szefa Agencji Wywiadu w przypadku jednostek organizacyjnych Agencji Wywiadu,
  - e) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego w przypadku jednostek organizacyjnych Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 94b. Celami specjalnymi, na które są przeznaczane wyroby akcyzowe w jednostkach organizacyjnych, są:

- 1) mobilizacyjne zabezpieczenie jednostek organizacyjnych oraz zapasy nienaruszalne wynikające z planów obronnych;
- 2) zadania wykonywane w formie czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz zadania finansowane z funduszu operacyjnego;
- 3) budowa, eksploatacja lub remont:
  - a) obiektów, lokali i terenów przeznaczonych na stanowiska dowodzenia i stanowiska kierowania,
  - b) obiektów służących do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych;
- 4) przechowywanie i eksploatacja uzbrojenia, amunicji, sprzętu wojskowego oraz sprzętu i materiałów służących do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym pojazdów samochodowych;
- 5) prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe dotyczące uzbrojenia, amunicji i sprzętu wojskowego, sprzętu i materiałów służących do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, kryptografii, kryptoanalizy i deszyfracji oraz rozpoznania i zabezpieczenia inżynierskiego.

Art. 94c. 1. Kontrola ma na celu ocenę prawidłowości wykorzystania wyrobów akcyzowych, które zostały przeznaczone na cele specjalne, z uwzględnieniem charakteru zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne.

2. Kontrolę przeprowadza się zgodnie z planem kontroli zatwierdzanym przez organ kontroli.

3. Kontrola może być również prowadzona poza planem kontroli w oparciu o uzyskane informacje, materiały lub analizy.

Art. 94d. 1. Kontrolę przeprowadza się na podstawie legitymacji służbowej oraz pisemnego, imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ kontroli.

2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera:

- 1) numer, miejsce i datę wystawienia;
- 2) określenie kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
- 3) wskazanie podstawy prawnej do przeprowadzenia kontroli;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą;
- 5) stopień, imię i nazwisko kontrolującego;
- 6) numer legitymacji służbowej kontrolującego;
- 7) termin ważności;
- 8) informację o posiadaniu przez kontrolującego poświadczenia bezpieczeństwa upoważniającego do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „ściśle tajne”;
- 9) stanowisko służbowe, stopień, imię i nazwisko, podpis oraz pieczęć osoby wystawiającej, w imieniu organu kontroli, upoważnienie do jej przeprowadzenia.

3. Kontrolujący jest obowiązany posiadać poświadczenie bezpieczeństwa uprawniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „ściśle tajne”.

Art. 94e. 1. Kontrolę może przeprowadzić jeden kontrolujący lub zespół kontrolujących.

2. Kontrolujący jest upoważniony do swobodnego poruszania się po terenie kontrolowanej jednostki organizacyjnej bez potrzeby uzyskiwania przepustki.

3. W ramach udzielonego upoważnienia kontrolujący ma prawo do:

- 1) swobodnego wstępu do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
- 2) wglądu do dokumentów i materiałów związanych z zakresem oraz celem kontroli;
- 3) zarządzenia inwentaryzacji wraz z rozliczeniem jej wyników;
- 4) dokonywania oględzin;
- 5) sprawdzania sposobu i toku wykonywania określonych czynności służbowych;
- 6) żądania, w terminie przez niego wyznaczonym, ustnych lub pisemnych informacji i wyjaśnień od kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz od podległych mu żołnierzy, funkcjonariuszy lub pracowników;
- 7) zasięgania opinii biegłych i specjalistów posiadających odpowiednie uprawnienia do dostępu do informacji niejawnych;
- 8) zbierania dowodów oraz ich zabezpieczenia i utrwalania, w szczególności przez filmowanie i fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych.

Art. 94f. 1. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić w szczególności:

- 1) funkcjonowanie systemu ochrony i kontroli dostępu w kontrolowanej jednostce organizacyjnej w sposób umożliwiający kontrolującemu swobodny wstęp na teren jednostki oraz kontrolowanych obiektów i pomieszczeń, jak również zwolnienie go od przeszukania osobistego, jeżeli takie przeszukiwanie przewiduje regulamin wewnętrzny kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
- 2) niezwłoczne przedstawienie kontrolującemu żądanych dokumentów i materiałów oraz ujawnienie składników majątkowych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także terminowe udzielanie wyjaśnień przez podległych mu żołnierzy, funkcjonariuszy lub pracowników;
- 3) warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności środki łączności, a także inne urządzenia techniczne oraz samodzielne pomieszczenie do pracy i miejsce do przechowywania dokumentów;
- 4) sporządzenie kopii dokumentów wskazanych przez kontrolującego;

- 5) możliwość dokumentowania przeprowadzanych przez kontrolującego czynności kontrolnych;
- 6) przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji na żądanie kontrolującego;
- 7) niezwłoczne informowanie kontrolującego o podjętych w czasie trwania kontroli działaniach zaradczych lub usprawniających.

2. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoba przez niego upoważniona ma prawo uczestniczyć w przeprowadzanych przez kontrolującego czynnościach kontrolnych oraz żądać przeprowadzenia określonych czynności kontrolnych, a także dołączenia do akt kontroli określonych dokumentów.

Art. 94g. W razie ujawnienia w toku kontroli okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, albo naruszenia dyscypliny finansów publicznych, kontrolujący niezwłocznie informuje na piśmie o tym właściwy organ ścigania oraz organ kontroli.

Art. 94h. 1. Kontrolujący:

- 1) przeprowadza czynności kontrolne i dokumentuje ich przebieg w aktach kontroli, w szczególności sporządza protokół lub notatkę z poszczególnych czynności kontrolnych;
- 2) dokonuje ustaleń stanu faktycznego na podstawie dowodów zgromadzonych w wyniku czynności kontrolnych;
- 3) z ustaleń dokonanych w toku kontroli sporządza protokół kontroli oraz projekt informacji o wynikach kontroli;
- 4) wyjaśnia zastrzeżenia zgłoszone do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
- 5) wykonuje inne czynności w zakresie postępowania kontrolnego zlecone przez organ kontroli.

2. Protokół kontroli zawiera:

- 1) miejsce i datę sporządzenia;
- 2) oznaczenie kontrolowanej jednostki organizacyjnej, jej siedzibę i adres, stopień służbowy, imię i nazwisko jej kierownika, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w okresie objętym kontrolą;
- 3) stopień, imię i nazwisko, stanowisko służbowe kontrolującego oraz numer i datę wystawienia upoważnienia do kontroli;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą;
- 5) datę rozpoczęcia i datę zakończenia czynności kontrolnych z uwzględnieniem dni przerw w kontroli;
- 6) opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli, ustalonych nieprawidłowości lub naruszeń przepisów prawa ze wskazaniem przyczyn ich powstania, ich zakresu i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych;
- 7) wskazanie osób, o których mowa w art. 94e ust. 3 pkt 6 i 7, od których uzyskano informacje, wyjaśnienia lub opinie;
- 8) omówienie dokonanych w protokole kontroli poprawek, skreśleń i uzupełnień;
- 9) wykaz załączników, które dołączono do protokołu kontroli;
- 10) podpis kontrolującego i kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej na każdej stronie protokołu kontroli, a w razie odmowy podpisania protokołu kontroli przez kierownika – wzmiankę o tym zamieszczoną na końcu protokołu kontroli;
- 11) wzmiankę o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń oraz o prawie odmowy podpisania protokołu kontroli;
- 12) wzmiankę o dokonaniu wpisu do książki kontroli.

3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje za poświadczaniem odbioru kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a drugi – organ kontroli.

Art. 94i. 1. Kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej przed podpisaniem protokołu kontroli przysługuje prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.

2. Zastrzeżenia zgłasza się kontrolującemu na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej. Zastrzeżenia zgłoszone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym.

3. Kontrolujący rozpatruje zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia ich zgłoszenia.

4. W przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń i ich uwzględnienia kontrolujący zmienia lub uzupełnia treść protokołu kontroli.

5. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości albo w części kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej, który zgłosił zastrzeżenia, przekazuje się stanowisko kontrolującego w tej sprawie. W takim przypadku kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może odmówić podpisania protokołu kontroli, uzasadniając odmowę jego podpisania.

6. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu kontroli przez kontrolującego i sporządzenia informacji o wynikach kontroli.

Art. 94j. 1. Na podstawie wyników kontroli i po rozpatrzeniu zgłoszonych zastrzeżeń kontrolujący, w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu kontroli, sporządza i przekazuje do zatwierdzenia organowi kontroli projekt informacji o wynikach kontroli.

2. Informację o wynikach kontroli organ kontroli przekazuje kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

3. Informacja o wynikach kontroli zawiera ocenę działalności kontrolowanej jednostki organizacyjnej wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, opis przyczyn powstania, zakres i skutki stwierdzonych nieprawidłowości, wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie oraz uwagi, wnioski i zalecenia w sprawie ich usunięcia oraz termin ich usunięcia.

4. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, który otrzymał informację o wynikach kontroli, w terminie w niej określonym informuje organ kontroli o sposobie wykonania zaleceń oraz usunięciu wskazanych w niej nieprawidłowości, wykorzystaniu uwag i wniosków w prowadzonej działalności, a także o podjętych działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia.

Rozdział 1b³⁹⁾

Nabycie sprawdzające

Art. 94k. Nabycie sprawdzające polega na nabyciu towarów lub usług w celu sprawdzenia wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, w zakresie:

- 1) ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej;
- 2) wydawania nabywcy paragonu fiskalnego.

Art. 94l. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) sprawdzanym – rozumie się przez to:
  - a) podatnika dokonującego sprzedaży towarów lub usług, u którego jest dokonywane nabycie sprawdzające, albo
  - b) osobę dokonującą w imieniu i na rzecz podatnika, o którym mowa w lit. a, sprzedaży towarów lub usług;
- 2) sprawdzającym – rozumie się przez to:
  - a) osobę zatrudnioną w jednostce organizacyjnej KAS wykonującą czynności służbowe w jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 4 albo 5,
  - b) funkcjonariusza pełniącego służbę w jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 5– dokonujących nabycia sprawdzającego.

Art. 94m. 1. Nabycie sprawdzające jest dokonywane na podstawie legitymacji służbowej i stałego upoważnienia udzielonego przez naczelnika urzędu skarbowego albo naczelnika urzędu celno-skarbowego.

2. Stałe upoważnienie zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) wskazanie podstawy prawnej;
- 4) wskazanie sprawdzającego;
- 5) podpis osoby udzielającej upoważnienia.

Art. 94n. W toku nabycia sprawdzającego sprawdzającemu przysługuje uprawnienie do legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości sprawdzanych w zakresie niezbędnym na potrzeby tego nabycia.

---

³⁹⁾ Rozdział dodany przez art. 20 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 94o. 1. Nabycie sprawdzające jest dokonywane w miejscu sprzedaży towarów lub świadczenia usług przez sprawdzanego.

2. Niezwłocznie po nabyciu towaru lub usługi od sprawdzanego sprawdzający:

- 1) okazuje sprawdzanemu legitymację służbową;
- 2) informuje sprawdzanego o dokonaniu nabycia sprawdzającego;
- 3) poucza sprawdzanego o jego prawach i obowiązkach.

3. Na żądanie sprawdzanego sprawdzający okazuje również stałe upoważnienie do dokonywania nabycia sprawdzającego.

Art. 94p. 1. Towar nabyty w toku nabycia sprawdzającego jest niezwłocznie zwracany sprawdzanemu wraz z paragonem fiskalnym dokumentującym sprzedaż tego towaru, jeżeli paragon ten został wydany.

2. Towar nie podlega zwrotowi, jeżeli z uwagi na jego rodzaj lub szczególne właściwości nie jest możliwa jego ponowna sprzedaż. W takim przypadku towar może być pozostawiony za zgodą sprawdzanego w miejscu jego nabycia.

3. Odstępuje się od zwrotu towaru stanowiącego dowód popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego, podlegającego zatrzymaniu lub dokonaniu zajęcia albo zabezpieczenia na podstawie odrębnych przepisów.

4. Paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż towaru nabytego w toku nabycia sprawdzającego nie zwraca się w przypadku:

- 1) odmowy zwrotu zapłaty otrzymanej za zwracany towar;
- 2) o którym mowa w ust. 2;
- 3) odstąpienia od zwrotu towaru.

Art. 94q. Sprawdzany jest obowiązany do:

- 1) przyjęcia zwracanego towaru;
- 2) przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru;
- 3) zwrotu zapłaty otrzymanej za:
  - a) zwracany towar,
  - b) towar, o którym mowa w art. 94p ust. 3.

Art. 94r. 1. Usługa wykonana w toku nabycia sprawdzającego nie podlega zwrotowi.

2. W przypadku gdy usługa, za którą sprawdzający zapłacił, nie została wykonana, sprawdzany jest obowiązany do zwrotu otrzymanej zapłaty.

3. Jeżeli w toku nabycia sprawdzającego został wydany paragon fiskalny, a usługa nie została wykonana, sprawdzany jest obowiązany do przyjęcia tego paragonu. Przepisu nie stosuje się, w przypadku gdy sprawdzany odmówił zwrotu otrzymanej zapłaty.

Art. 94s. 1. Jeżeli w toku nabycia sprawdzającego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie, o którym mowa w art. 94k, sprawdzający sporządza notatkę służbową zawierającą:

- 1) datę i miejsce (adres) dokonania nabycia sprawdzającego;
- 2) wskazanie sprawdzanego;
- 3) wartość sprzedaży brutto, w tym wskazanie kwoty należnego podatku od towarów i usług;
- 4) numer paragonu fiskalnego oraz numer unikatowy kasy rejestrującej;
- 5) wskazanie sprawdzającego.

2. Notatkę służbową sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje sprawdzany.

Art. 94t. 1. Z nabycia sprawdzającego sprawdzający sporządza protokół, jeżeli:

- 1) w toku nabycia sprawdzającego stwierdzono naruszenie w zakresie wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków, o których mowa w art. 94k;
- 2) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 94p ust. 2 albo 3;

- 3) nabycie sprawdzające dotyczy usługi;
- 4) sprawdzany odmówił:
  - a) przyjęcia zwracanego towaru,
  - b) zwrotu otrzymanej zapłaty za zwracany towar,
  - c) przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru.
2. Protokół zawiera w szczególności:
  - 1) oznaczenie organu;
  - 2) datę i miejsce (adres) dokonania nabycia sprawdzającego;
  - 3) numer stałego upoważnienia do dokonania nabycia sprawdzającego;
  - 4) wskazanie sprawdzającego;
  - 5) wskazanie sprawdzanego, w tym jego imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości;
  - 6) wskazanie podatnika, jeżeli sprawdzanym jest osoba dokonującą w jego imieniu i na jego rzecz sprzedaży towarów lub usług;
  - 7) określenie nabytego towaru lub usługi oraz wartość sprzedaży brutto, w tym wskazanie kwoty należnego podatku od towarów i usług;
  - 8) informację:
    - a) o zwrocie towaru albo
    - b) że towar nie podlega zwrotowi lub o pozostawieniu towaru w miejscu jego nabycia – w przypadku, o którym mowa w art. 94p ust. 2, albo
    - c) o odstąpieniu od zwrotu towaru i niedokonaniu zwrotu paragonu fiskalnego, albo
    - d) o wykonaniu usługi i jej rodzaju, albo
    - e) o zwrocie zapłaty za niewykonaną usługę lub paragonu fiskalnego;
  - 9) informację o:
    - a) odmowie przyjęcia zwracanego towaru,
    - b) odmowie zwrotu otrzymanej zapłaty za zwracany towar lub niewykonaną usługę i niedokonaniu zwrotu paragonu fiskalnego,
    - c) odmowie przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru albo niewykonanej usługi;
  - 10) numer paragonu fiskalnego oraz numer unikatowy kasy rejestrującej, a w przypadku ich braku wskazanie przyczyny;
  - 11) opis stwierdzonego naruszenia w zakresie wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków, o których mowa w art. 94k, w przypadku ich stwierdzenia;
  - 12) omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień;
  - 13) wykaz załączników, które dołączono do protokołu;
  - 14) podpis sprawdzającego i sprawdzanego, a w razie odmowy podpisania protokołu przez sprawdzanego – wzmiankę o tym zamieszczoną na końcu protokołu;
  - 15) miejsce i datę sporządzenia.

3. Protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje sprawdzany.

Art. 94u. Dla potrzeb dokumentowania czynności nabycia sprawdzającego art. 64 ust. 1 pkt 10 stosuje się.

Art. 94v. Naczelnik urzędu skarbowego i naczelnik urzędu celno-skarbowego może dokonywać nabycia sprawdzającego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 94w. Do nabycia sprawdzającego nie stosuje się przepisów rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Art. 94x. 1. Wydatki na nabycie sprawdzające są pokrywane z funduszu nabycia sprawdzającego. Środki na ten fundusz są zapewniane w budżecie państwa, w części budżetowej, o której mowa w art. 9 ust. 1.

2. Towar:

- 1) o którym mowa w art. 94p ust. 2, z wyłączeniem towaru pozostawionego za zgodą sprawdzanego w miejscu jego nabycia,
- 2) nabyty w ramach usługi wykonanej w toku nabycia sprawdzającego,
- 3) którego przyjęcia odmówił sprawdzany

– stanowi własność Skarbu Państwa.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze zarządzenia, sposób dysponowania funduszem, o którym mowa w ust. 1, jego rozliczania oraz dysponowania niezwróconym towarem, uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego gospodarowania tym funduszem.

Rozdział 1c³⁹⁾

Tymczasowe zajęcie ruchomości

Art. 94y. 1. W celu zwiększenia efektywności egzekucji administracyjnej należności pieniężnych funkcjonariusz, w toku wykonywania kontroli celno-skarbowej, ma prawo do dokonania tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązanego, o którym mowa w art. 1a pkt 20 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479), w stosunku do którego organ egzekucyjny będący naczelnikiem urzędu skarbowego prowadzi egzekucję administracyjną na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących należności pieniężne łącznie przekraczające 10 000 zł, zwanego dalej „zobowiązany”. Kwota tych należności pieniężnych nie obejmuje odsetek z tytułu ich niezapłacenia w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

2. Tymczasowemu zajęciu ruchomości podlegają ruchomości zobowiązanego znajdujące się zarówno w jego władaniu, jak i we władaniu innej osoby.

3. Tymczasowemu zajęciu ruchomości nie podlegają ruchomości o wartości znacznie przewyższającej kwotę potrzebną do zaspokojenia egzekwowanej należności pieniężnej.

4. Przepisy art. 37c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stosuje się odpowiednio.

Art. 94z. 1. Tymczasowe zajęcie ruchomości polega na czasowym pozbawieniu zobowiązanego prawa do rozporządzania zajętą ruchomością.

2. Tymczasowe zajęcie ruchomości nie może trwać dłużej niż 96 godzin od chwili podpisania protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości przez funkcjonariusza dokonującego tego zajęcia.

Art. 94za. Funkcjonariusz nie dokonuje tymczasowego zajęcia ruchomości w przypadku:

- 1) gdy zobowiązany okazał funkcjonariuszowi dowody stwierdzające wykonanie, umorzenie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku, odroczenie terminu wykonania obowiązku albo rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych;
- 2) gdy ruchomości podlegają wyłączeniu lub zwolnieniu z egzekucji administracyjnej, w przypadkach, o których mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 3) zwierząt oraz ruchomości ulegających łatwemu zepsuciu.

Art. 94zb. 1. Funkcjonariusz wpisuje tymczasowo zajętą ruchomość do protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości.

2. Protokół tymczasowego zajęcia ruchomości zawiera:

- 1) oznaczenie zobowiązanego;
- 2) oznaczenie organu egzekucyjnego i numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę tymczasowego zajęcia ruchomości;
- 3) kwotę należności pieniężnej, która nie obejmuje odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych;
- 4) wyszczególnienie tymczasowo zajętych ruchomości z podaniem ich liczby lub ilości, rodzaju jednostki miary oraz opis każdej tymczasowo zajętej ruchomości według cech jej właściwych;
- 5) pouczenie zobowiązanego o zakazie rozporządzania tymczasowo zajętymi ruchomościami oraz o skutkach tego zajęcia;

- 6) imię i nazwisko albo oznaczenie dozorczy;
- 7) pouczenie dozorczy o skutkach przyjęcia tymczasowo zajętych ruchomości pod dozór;
- 8) imiona i nazwiska osób uczestniczących w tymczasowym zajęciu ruchomości;
- 9) wnioski i oświadczenia zgłoszone w trakcie tymczasowego zajęcia ruchomości;
- 10) podpis zobowiązanego, jeżeli jest obecny przy tymczasowym zajęciu ruchomości;
- 11) podpisy świadków przywołanych do obecności przy tymczasowym zajęciu ruchomości lub wzmiankę o przyczynie braku ich podpisów;
- 12) miejsce, datę oraz oznaczenie godziny i minuty podpisania protokołu przez funkcjonariusza dokonującego tymczasowego zajęcia ruchomości.

3. Przepisy art. 51 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stosuje się odpowiednio.

4. Protokół tymczasowego zajęcia ruchomości jest doręczany zobowiązanemu i dozorczy.

Art. 94zc. Do dozoru nad tymczasowo zajętych ruchomościami stosuje się odpowiednio przepisy art. 100–103 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z tym że w przypadku gdy zajęta ruchomość nie może być pozostawiona w miejscu zajęcia, a nie ma innej osoby, której można by było oddać zajętą ruchomość pod dozór, zostaje ona wzięta pod dozór naczelnika urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz dokonuje kontroli celno-skarbowej.

Art. 94zd. Niezwłocznie po dokonaniu tymczasowego zajęcia ruchomości funkcjonariusz dokonujący tymczasowego zajęcia ruchomości przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej do organu egzekucyjnego, o którym mowa w art. 94y ust. 1, odwzorowanie cyfrowe protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości, informacje dotyczące miejsca przechowywania tej ruchomości, imienia i nazwiska lub nazwy dozorczy oraz kosztów faktycznie poniesionych związanych z tymczasowym zajęciem ruchomości.

Rozdział 2

Audyt

Art. 95. 1. Audyt obejmuje ocenę:

- 1) gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- 1a) gospodarowania środkami publicznymi innymi niż określone w pkt 1, przeznaczonymi na współfinansowanie krajowe funduszy, programów i projektów realizowanych ze środków określonych w pkt 1;
- 2) gospodarowania środkami publicznymi innymi niż określone w pkt 1 i 1a, z wyłączeniem badania celowości wykorzystania środków zaliczanych do dochodów własnych i subwencji ogólnej jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) wywiązywania się z warunków finansowania pomocy ze środków, o których mowa w pkt 1–2;
- 4) wykorzystania i rozporządzania mieniem państwowym;
- 5) wykorzystania mienia otrzymanego od Skarbu Państwa w celu realizacji zadań publicznych oraz prawidłowości prywatyzacji mienia Skarbu Państwa;
- 6) wypełniania zobowiązań wynikających z udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji, w tym wykorzystania środków, których spłatę poręczył lub gwarantował Skarb Państwa, zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 7) prawidłowości deklarowania, obliczania i wpłacania należności budżetu państwa, państwowych funduszy celowych i innych jednostek sektora finansów publicznych, których pobór należy do innych organów.

2. Audyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 1a, dotyczy w szczególności:

- 1) skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;
- 2) prawidłowości rachunków;
- 3) prawidłowości i zgodności z prawem wydatków;
- 4) wywiązywania się z warunków finansowania pomocy.

3. Audyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 2–7, obejmuje ocenę w szczególności oszczędności, skuteczności, efektywności, celowości i zgodności z prawem.

4. Audytowi, o którym mowa w ust. 1, podlegają:

- 1) instytucje zarządzające, certyfikujące, pośredniczące, wdrażające, podmioty zaangażowane w realizację wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz agencje płatnicze, o których mowa w odrębnych przepisach,
- 2) podmioty i jednostki organizacyjne wydatkujące, przekazujące i otrzymujące środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–2,
- 3) podmioty i jednostki obowiązane do wywiązywania się z warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3,
- 4) władający i zarządzający mieniem państwowym,
- 5) spółki z udziałem Skarbu Państwa, podmioty wykorzystujące mienie przekazane przez Skarb Państwa oraz sprywatyzowane mienie Skarbu Państwa,
- 6) beneficjenci poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa oraz podmioty, za które Skarb Państwa poręczył lub gwarantował,
- 7) podmioty zobowiązane do świadczeń pieniężnych na rzecz budżetu państwa, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych

– zwani dalej „audytowanymi”.

5. Audyt nie obejmuje oceny celowości i sposobu wykorzystania środków budżetowych oraz mienia państwowego, które zostały przeznaczone na cele specjalne, o których mowa w rozdziale 2a, w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, Biurze Nadzoru Wewnętrznego, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

6. (uchylony)

Art. 96. 1. Czynności w zakresie audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1 i 1a, z wyłączeniem audytu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 10a, wykonują osoby zatrudnione w wyodrębnionej w tym celu komórce organizacyjnej urzędu obsługującego ministra.

2. Audyt może być dokonany w siedzibie organu, chyba że jest konieczne przeprowadzenie czynności w:

- 1) siedzibie audytowanego lub beneficjenta;
- 2) miejscach wykonywania przez audytowanego lub beneficjenta działalności gospodarczej;
- 3) miejscach realizacji projektu.

3. W związku z wykonywanymi czynnościami w zakresie audytu można żądać od audytowanych i ich kontrahentów przedstawienia dokumentów i dokonywania oględzin, w tym w miejscach realizacji projektu finansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

4. W czynnościach, o których mowa w ust. 1, mogą uczestniczyć osoby uprawnione na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych, w tym przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, a w zakresie realizacji wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – także przedstawiciele innych państw.

Art. 97. 1. Z przeprowadzonego audytu właściwy organ sporządza odpowiednio:

- 1) sprawozdanie,
- 2) opinię
- 3) (uchylony)

– które doręcza się audytowanemu.

1a. Audytowany może w terminie 14 dni od dnia doręczenia sprawozdania sporządzonego po zakończeniu audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2–7, przedstawić zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie wnioski dowodowe.

1b. Zastrzeżenia lub wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1a, rozpatruje się i zawiadamia audytowanego o sposobie ich załatwienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń lub wyjaśnień.

2. Sprawozdanie lub opinia wraz z dokumentacją z audytu mogą być przekazywane:

- 1) właściwym organom lub dysponentom części budżetowych oraz podmiotom sprawującym nadzór lub kontrolę nad działalnością audytowanego;
- 2) organom Unii Europejskiej;
- 3) osobom uprawnionym na podstawie zawartych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
- 4) przedstawicielom innych państw w zakresie realizacji wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jest obowiązany, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia sprawozdania lub opinii, zawiadomić właściwy organ o sposobie wykorzystania informacji z audytu lub o przyczynach ich niewykorzystania.

4. Audytowany jest obowiązany w terminie wyznaczonym przez właściwy organ poinformować ten organ o podjętych działaniach w związku z doręczonym sprawozdaniem lub opinią.

Art. 98. W zakresie nieregulowanym w niniejszym rozdziale do audytu stosuje się odpowiednio:

- 1) przepisy art. 62 ust. 1–2b, 8 i 10, art. 64 ust. 1 pkt 1–5, 7–11 i 17, ust. 3, 4 i 8, art. 72 ust. 1 pkt 1–6 i 8–11 oraz ust. 2, art. 73, art. 76, art. 79, art. 81 ust. 1–6, a w zakresie audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2–7 – również przepisy art. 63 ust. 1 i 2;
- 2) przepisy art. 12, art. 143, art. 180–181a, art. 193a–197, art. 199 oraz działu IV rozdziałów 2, 3a, 5, 6, 9, z wyjątkiem art. 171a, oraz rozdziałów 22 i 23 Ordynacji podatkowej, a w zakresie audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2–7 – również przepisy działu IV rozdziałów 14 i 16 Ordynacji podatkowej.

Rozdział 2a

Ocena wykorzystania środków budżetowych i mienia państwowego przeznaczonych na cele specjalne

Art. 98a. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) jednostkach organizacyjnych – rozumie się przez to:
  - a) jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane,
  - b) Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Policję, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną i Służbę Ochrony Państwa,
  - c) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 2) organach przeprowadzających ocenę – rozumie się przez to:
  - a) Ministra Obrony Narodowej w przypadku jednostek mu podległych lub przez niego nadzorowanych,
  - b) ministra właściwego do spraw wewnętrznych w przypadku Biura Nadzoru Wewnętrznego, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Służby Ochrony Państwa,
  - c) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w przypadku jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - d) Szefa Agencji Wywiadu w przypadku jednostek organizacyjnych Agencji Wywiadu,
  - e) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego w przypadku jednostek organizacyjnych Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 98b. Celami specjalnymi, na które są przeznaczane środki budżetowe i mienie państwowe w jednostkach organizacyjnych, są:

- 1) mobilizacyjne zabezpieczenie jednostek organizacyjnych oraz zapasy nienaruszalne wynikające z planów obronnych;
- 2) zadania wykonywane w formie czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz zadania finansowane z funduszu operacyjnego;
- 3) uposażenie i pozostałe świadczenia dla żołnierzy i funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego oraz funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego uprawnionych do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych;
- 4) nabycie, budowa, eksploatacja i remonty obiektów, lokali i terenów przeznaczonych na stanowiska dowodzenia i stanowiska kierowania organów określonych w odrębnych przepisach oraz obiektów służących do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych;

- 5) nabycie, przechowywanie i eksploatacja uzbrojenia, amunicji, sprzętu wojskowego oraz sprzętu i materiałów używanych w celu wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym pojazdów samochodowych;
- 6) organizowanie, utrzymywanie i rozwój sieci telekomunikacyjnych oraz systemów teleinformatycznych służących ochronie informacji niejawnych przesyłanych, przechowywanych lub przetwarzanych w tych systemach, w tym sieci telekomunikacyjnych oraz systemów teleinformatycznych służących do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych;
- 7) organizowanie, utrzymywanie i rozwój metod i środków kryptografii, kryptoanalizy i deszyfrażu;
- 8) organizowanie, utrzymywanie i rozwój systemów rozpoznania i przeciwdziałania radioelektronicznego;
- 9) prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe dotyczące uzbrojenia, amunicji i sprzętu wojskowego, sprzętu i materiałów służących do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, kryptografii, kryptoanalizy i deszyfrażu oraz rozpoznania i zabezpieczenia inżynierskiego;
- 10) współpraca z właściwymi organami i służbami innych państw, związana z dostępem do informacji niejawnych na podstawie umowy międzynarodowej albo porozumienia międzynarodowego;
- 11) działalność o szczególnie ważnym znaczeniu dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, obronności i bezpieczeństwa państwa, o której informacje stanowią informacje niejawne o klauzuli „ściśle tajne”;
- 12) organizowanie, utrzymywanie i rozwój systemów teleinformatycznych służących do ochrony cyberprzestrzeni jednostek organizacyjnych.

Art. 98c. 1. Ocena ma na celu zbadanie prawidłowości wykorzystania środków budżetowych i mienia państwowego na cele specjalne pod względem celowości, legalności, gospodarności i rzetelności oraz ustalenie kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących celu specjalnego.

2. Ustalenia w zakresie oceny przeprowadza pracownik, żołnierz lub funkcjonariusz organu przeprowadzającego ocenę, zwany dalej „oceniającym”, na podstawie legitymacji służbowej lub dokumentu tożsamości oraz pisemnego, imiennego upoważnienia do przeprowadzenia oceny, wydanego przez organ przeprowadzający ocenę.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia oceny zawiera:

- 1) numer, miejsce i datę wystawienia;
- 2) oznaczenie ocenianej jednostki organizacyjnej;
- 3) wskazanie podstawy prawnej do przeprowadzenia oceny;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu oceny oraz okresu objętego oceną;
- 5) okres objęty oceną;
- 6) stopień, imię i nazwisko oceniającego;
- 7) numer legitymacji służbowej oceniającego lub serię i numer dokumentu tożsamości;
- 8) termin ważności;
- 9) informację o posiadaniu przez oceniającego poświadczenia bezpieczeństwa upoważniającego do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „ściśle tajne”;
- 10) stanowisko służbowe, stopień, imię i nazwisko, podpis oraz pieczęć osoby wystawiającej, w imieniu organu przeprowadzającego ocenę, upoważnienie do jej przeprowadzenia.

4. Oceniający jest obowiązany posiadać poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „ściśle tajne” oraz zaświadczenie o odbytych przeszkoleniu w zakresie ochrony informacji niejawnych.

5. Ocenę może przeprowadzić jeden oceniający lub zespół oceniających.

Art. 98d. 1. Oceniający jest upoważniony do swobodnego poruszania się po terenie ocenianej jednostki organizacyjnej.

2. W ramach udzielonego upoważnienia oceniający ma prawo do:

- 1) swobodnego wstępu do obiektów i pomieszczeń ocenianej jednostki organizacyjnej;
- 2) wglądu do dokumentów i materiałów związanych z zakresem oraz celem oceny;
- 3) zarządzenia inwentaryzacji wraz z rozliczeniem jej wyników;

- 4) dokonywania oględzin;
- 5) sprawdzania sposobu i toku wykonywania określonych czynności służbowych;
- 6) żądania, w terminie przez niego wyznaczonym, ustnych lub pisemnych informacji i wyjaśnień od kierownika ocenianej jednostki organizacyjnej oraz od podległych mu żołnierzy, funkcjonariuszy lub pracowników;
- 7) zasięgania opinii biegłych i specjalistów posiadających odpowiednie uprawnienia do dostępu do informacji niejawnych;
- 8) zbierania dowodów oraz ich zabezpieczenia i utrwalania, w szczególności przez filmowanie i fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych.

Art. 98e. 1. Kierownik ocenianej jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić w szczególności:

- 1) funkcjonowanie systemu ochrony i kontroli dostępu w ocenianej jednostce organizacyjnej w sposób umożliwiający oceniającemu swobodny wstęp na teren jednostki oraz ocenianych obiektów i pomieszczeń oraz zwolnienie go od przeszukania osobistego, jeżeli takie przeszukanie przewiduje regulamin wewnętrzny ocenianej jednostki organizacyjnej;
- 2) niezwłoczne przedstawienie oceniającemu żądanych dokumentów i materiałów oraz ujawnienie składników majątkowych niezbędnych do przeprowadzenia oceny, a także terminowe udzielanie wyjaśnień przez podległych mu żołnierzy, funkcjonariuszy lub pracowników;
- 3) warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia oceny, w szczególności środki łączności, a także inne urządzenia techniczne oraz samodzielne pomieszczenie do pracy i miejsce do przechowywania dokumentów;
- 4) sporządzenie kopii dokumentów wskazanych przez oceniającego;
- 5) możliwość dokumentowania przeprowadzanych przez oceniającego czynności w zakresie oceny;
- 6) przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji na żądanie oceniającego;
- 7) niezwłoczne informowanie oceniającego o podjętych w czasie trwania oceny działaniach zaradczych lub usprawniających.

2. Kierownik ocenianej jednostki organizacyjnej lub osoba przez niego upoważniona ma prawo uczestniczyć w przeprowadzanych przez oceniającego czynnościach w zakresie oceny oraz żądać przeprowadzenia określonych czynności w zakresie oceny, a także dołączenia do akt oceny określonych dokumentów.

Art. 98f. W razie ujawnienia w toku oceny okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa lub wykroczenia skarbowego, albo naruszenia dyscypliny finansów publicznych, oceniający niezwłocznie informuje na piśmie o tym właściwy organ ścigania, kierownika ocenianej jednostki oraz organ przeprowadzający ocenę.

Art. 98g. 1. Oceniający dokonuje ustaleń w zakresie oceny na podstawie dowodów zgromadzonych w wyniku czynności przeprowadzonych w zakresie oceny. Przebieg czynności w zakresie oceny oceniający dokumentuje w aktach oceny.

2. Z czynności mających istotne znaczenie dla sprawy oceniający sporządza protokół lub notatkę.

3. Z ustaleń w zakresie oceny oceniający sporządza protokół oceny, który zawiera:

- 1) miejsce i datę sporządzenia;
- 2) oznaczenie ocenianej jednostki organizacyjnej, jej siedzibę i adres, stopień służbowy, imię i nazwisko jej kierownika, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w okresie objętym oceną;
- 3) stopień, imię i nazwisko, stanowisko służbowe oceniającego oraz numer i datę wystawienia upoważnienia do oceny;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu oceny oraz okresu objętego oceną;
- 5) datę rozpoczęcia i datę zakończenia czynności w zakresie oceny z uwzględnieniem dni przerw w tych czynnościach;
- 6) opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku oceny, ustalonych nieprawidłowości lub naruszeń przepisów prawa ze wskazaniem przyczyn ich powstania, ich zakresu i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych;
- 7) wskazanie osób, o których mowa w art. 98d ust. 2 pkt 6 i 7, od których uzyskano informacje, wyjaśnienia lub opinie;
- 8) omówienie dokonanych w protokole oceny poprawek, skreśleń i uzupełnień;
- 9) wykaz załączników, które dołączono do protokołu oceny;
- 10) podpis oceniającego i kierownika ocenianej jednostki organizacyjnej na każdej stronie protokołu, a w razie odmowy podpisania protokołu oceny przez kierownika – wzmiankę o tym zamieszczoną na końcu protokołu;
- 11) wzmiankę o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń oraz o prawie odmowy podpisania protokołu oceny.

4. Protokół oceny sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje, za poświadczeniem odbioru, kierownik ocenianej jednostki organizacyjnej, a drugi – organ przeprowadzający ocenę.

Art. 98h. 1. Kierownikowi ocenianej jednostki organizacyjnej przed podpisaniem protokołu oceny przysługuje prawo zgłoszenia do organu przeprowadzającego ocenę umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole oceny w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.

2. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie oceniającemu.

3. Organ przeprowadzający ocenę rozpatruje zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia ich zgłoszenia.

4. W przypadku stwierdzenia przez organ przeprowadzający ocenę zasadności zastrzeżeń oceniający uwzględnia je i zmienia lub uzupełnia treść protokołu oceny.

5. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości albo w części kierownikowi ocenianej jednostki organizacyjnej, który zgłosił zastrzeżenia, przekazuje się na piśmie stanowisko organu przeprowadzającego ocenę w tej sprawie. W takim przypadku kierownik ocenianej jednostki organizacyjnej może odmówić podpisania protokołu oceny, uzasadniając na piśmie odmowę jego podpisania.

6. Odmowa podpisania protokołu oceny przez kierownika ocenianej jednostki organizacyjnej nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu oceny przez oceniającego i sporządzenia projektu informacji o wynikach oceny.

Art. 98i. 1. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole oceny oceniający, w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu oceny, sporządza projekt informacji o wynikach oceny, który zatwierdza organ przeprowadzający ocenę i kieruje do kierownika ocenianej jednostki organizacyjnej.

2. Informacja o wynikach oceny zawiera ocenę działalności ocenianej jednostki organizacyjnej wynikającą z ustaleń zawartych w protokole oceny, opis przyczyn powstania, zakres i skutki stwierdzonych nieprawidłowości, wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie oraz uwagi, wnioski i zalecenia w sprawie ich usunięcia oraz termin ich usunięcia.

3. Kierownik ocenianej jednostki organizacyjnej, który otrzymał informację o wynikach oceny, w terminie w niej określonym, informuje na piśmie organ przeprowadzający ocenę o sposobie wykonania zaleceń oraz usunięciu wskazanych w niej nieprawidłowości, wykorzystaniu uwag i wniosków w prowadzonej działalności, a także o podjętych działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia.

Rozdział 3

Czynności audytowe

Art. 99. 1. Czynności audytowe przeprowadza się:

- 1) w celu ustalenia, czy podmiot występujący z wnioskiem o wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.⁴⁰⁾), zwanego dalej „unijnym kodeksem celnym”, spełnia kryteria określone w art. 39 unijnego kodeksu celnego;
- 2) w przypadku, gdy przepisy prawa celnego uzależniają wydanie innego pozwolenia od spełnienia kryterium określonego w art. 39 unijnego kodeksu celnego.

2. Czynności audytowe mogą zostać przeprowadzone w celu ustalenia, czy podmiot występujący o wydanie pozwolenia na podstawie przepisów prawa celnego, innego niż wskazanego w ust. 1, spełnia kryteria lub warunki wymagane do wydania wnioskowanego pozwolenia.

3. Czynności audytowe mogą być przeprowadzone w przypadku ponownej oceny, o której mowa w art. 23 ust. 4 lit. a unijnego kodeksu celnego, oraz zawieszenia, zmiany, cofnięcia lub unieważnienia pozwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwestionariusza, o którym mowa w art. 26 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015, str. 1), uwzględniając zakres kryteriów określonych w art. 39 unijnego kodeksu celnego.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki pozwoleń, o których mowa w ust. 2, uwzględniając:

- 1) określone w przepisach prawa celnego kryteria lub warunki niezbędne do wydania danego pozwolenia, w tym konieczność ich weryfikacji w ramach czynności przeprowadzanych w siedzibie lub miejscach wykonywania działalności gospodarczej przez podmiot występujący z wnioskiem o wydanie pozwolenia;
- 2) rodzaj udzielanego pozwolenia;
- 3) konieczność zapewnienia sprawności prowadzenia czynności audytowych.

⁴⁰⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 287 z 29.10.2013, str. 90.

Art. 99a. Czynności audytowe przeprowadza się również w celu ustalenia, czy:

- 1) przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 15f ust. 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych;
- 2) dostawca usług płatniczych wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 15g ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Art. 100. 1. Czynności audytowe, o których mowa w art. 99, polegają w szczególności na:

- 1) badaniu dokumentacji i, w razie potrzeby, weryfikacji jej autentyczności;
- 2) dokonywaniu oględzin i sprawdzaniu stanu pomieszczeń oraz innych obiektów;
- 3) dokonywaniu oceny wypłacalności wnioskodawcy;
- 4) badaniu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, w tym oprogramowania, pod względem możliwości prowadzenia kontroli danych zawartych w tych systemach.

2. W przypadku stwierdzenia możliwości niespełnienia przez wnioskodawcę kryterium lub warunku do wydania pozwolenia lub zezwolenia, właściwy dyrektor izby administracji skarbowej wydaje zalecenia, w których wskazuje konieczność podjęcia określonych działań naprawczych, oraz wyznacza termin na ich realizację.

Art. 100a. 1. Czynności audytowe, o których mowa w art. 99a, polegają w szczególności na badaniu dokumentacji związanej z wykonywaniem obowiązków, o których mowa w art. 15f ust. 5 albo art. 15g ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

2. Na potrzeby czynności audytowych, o których mowa w art. 99a:

- 1) przedsiębiorcy telekomunikacyjni są obowiązani:
  - a) udzielać, na żądanie właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego, informacji niezbędnych do prowadzonych czynności audytowych,
  - b) umożliwić wgląd w dokumentację związaną z obowiązkiem, o którym mowa w art. 15f ust. 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych;
- 2) dostawcy usług płatniczych są obowiązani:
  - a) udzielać, na żądanie właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego, informacji niezbędnych do prowadzonych czynności audytowych,
  - b) umożliwić wgląd w dokumentację związaną z obowiązkiem, o którym mowa w art. 15g ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Art. 100b. 1. Czynności audytowe, o których mowa w art. 99a, prowadzi wyznaczony naczelnik urzędu celno-skarbowego. Czynności te są prowadzone z urzędu.

2. Wyznaczony naczelnik urzędu celno-skarbowego zawiadamia przedsiębiorcę o zamiarze podjęcia czynności audytowych, o których mowa w art. 99a, nie później niż 7 dni przed ich podjęciem.

3. Zawiadomienie zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy;
- 4) imię, nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji.

4. Czynności audytowe, o których mowa w art. 99a, podejmowane są na podstawie upoważnienia, które zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu uprawnionego do przeprowadzenia czynności audytowych;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko pracownika organu uprawnionego do przeprowadzenia czynności audytowych oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) oznaczenie przedsiębiorcy;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego czynności audytowych;
- 7) imię, nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji.

5. Czynności audytowe, o których mowa w art. 99a, powinny być zakończone bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich podjęcia.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wyznaczy, w drodze rozporządzenia, naczelnika urzędu celno-skarbowego właściwego do prowadzenia czynności audytowych, o których mowa w art. 99a, uwzględniając przygotowanie techniczne urzędu obsługującego tego naczelnika.

Art. 100c. Do czynności audytowych, o których mowa w art. 99a, w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 oraz działu IV rozdziałów 1, 2, 5, 6, 9, z wyjątkiem art. 171a, oraz rozdziałów 11 i 23 Ordynacji podatkowej.

Art. 101. Czynności audytowe właściwy dyrektor izby administracji skarbowej albo wyznaczony naczelnik urzędu celno-skarbowego może przeprowadzić również w siedzibie i miejscach wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej. Przepisy art. 59 ust. 1, art. 64, art. 72 i art. 74 stosuje się odpowiednio.

Art. 102. 1. Z przeprowadzonych czynności audytowych, o których mowa w art. 99, właściwy dyrektor izby administracji skarbowej sporządza raport, który zawiera informację o spełnieniu lub niespełnieniu przez wnioskodawcę danego kryterium lub warunku.

2. Raport doręcza się wnioskodawcy.

3. Nieudostępnienie przez wnioskodawcę żądanych dokumentów, danych lub informacji lub utrudnienie lub uniemożliwienie przeprowadzenia czynności audytowych uważa się za niespełnienie kryterium lub warunku podlegającego ustaleniu w ramach czynności audytowych.

Art. 102a. 1. Z przeprowadzonych czynności audytowych, o których mowa w art. 99a, sporządza się raport.

2. Raport, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) wskazanie podmiotu podlegającego czynnościom audytowym;
- 3) datę sporządzenia;
- 4) wskazanie osób przeprowadzających czynności audytowe;
- 5) stwierdzenie, czy podmiot wykonał obowiązki albo nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 15f ust. 5 i art. 15g ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych;
- 6) opis dokonanych ustaleń faktycznych – w przypadku stwierdzenia niewykonania przez podmiot obowiązków;
- 7) podpis naczelnika urzędu celno-skarbowego lub osoby upoważnionej z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego.

3. W przypadku stwierdzenia niewykonania przez podmiot obowiązków, wyznaczony naczelnik urzędu celno-skarbowego doręcza raport:

- 1) wraz z całością dokumentacji obejmującej czynności audytowe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 2) organowi sprawującemu nadzór lub kontrolę nad działalnością podmiotu, wobec którego podjęto czynności audytowe.

Art. 103. W ramach monitorowania, o którym mowa w art. 23 ust. 5 unijnego kodeksu celnego, w przypadkach, o których mowa w art. 99, przeprowadza się czynności audytowe mające na celu badanie i weryfikację spełnienia warunków i kryteriów przez posiadacza decyzji.

Art. 104. Izby gospodarcze, organy samorządu zawodowego oraz inne instytucje zrzeszające przedsiębiorców, są obowiązane, w związku z prowadzonymi czynnościami audytowymi, przekazywać nieodpłatnie, na sporządzone na piśmie żądanie i w określonych w tym żądaniu terminach, posiadane dane i informacje o zrzeszonych w nich podmiotach.

Art. 105. Do czynności audytowych dotyczących pozwoleń określonych w przepisach prawa celnego w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy art. 12, art. 143, rozdziałów 1, 2, 5, 6, 9, z wyjątkiem art. 171a, rozdziałów 10, 11 i 23 działu IV oraz działu VII Ordynacji podatkowej.

Rozdział 4

Urzędowe sprawdzenie

Art. 106. Naczelnik urzędu celno-skarbowego:

- 1) może przeprowadzić urzędowe sprawdzenie:
  - a) przed rozpoczęciem działalności, o której mowa w art. 74 ust. 1–4,

- b) w przypadku weryfikacji dalszego spełniania warunków i środków do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności warunków i środków, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, 4, 7, 8 i 10, art. 74 ust. 1 pkt 1–4 i 7, ust. 2 pkt 1, 2 i 4, ust. 3, ust. 3a pkt 1–3 i 5 oraz ust. 4 pkt 1 i 3;
- 2) przeprowadza urzędowe sprawdzenie w przypadku, gdy przepisy o podatku akcyzowym uzależniają wydanie decyzji od wyniku urzędowego sprawdzenia.

Art. 107. Urzędowe sprawdzenie polega na wykonaniu czynności w celu ustalenia, czy w miejscu prowadzenia działalności podlegającej kontroli celno-skarbowej są zapewnione warunki i środki do sprawnego przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej, a w szczególności warunki i środki, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, 4, 7, 8 i 10, art. 74 ust. 1 pkt 1–4, ust. 2 pkt 1 i 2, ust. 3, ust. 3a pkt 1–3 oraz ust. 4 pkt 1, a w przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 2, również na wykonaniu czynności w celu ustalenia, czy miejsce prowadzenia działalności spełnia warunki określone w przepisach o podatku akcyzowym.

Art. 108. 1. Przed rozpoczęciem działalności, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ust. 1 pkt 1, podmiot przesyła właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego zgłoszenie oraz dokumenty mające znaczenie dla przeprowadzania kontroli celno-skarbowej.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 2, złożony wniosek o wydanie lub zmianę decyzji stanowi zgłoszenie. Do zgłoszenia podmiot jest obowiązany załączyć dokumenty mające znaczenie dla przeprowadzania kontroli celno-skarbowej.

3. W przypadku zmiany danych zawartych w zgłoszeniu lub w dokumentach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ust. 1 pkt 2 podmiot jest obowiązany powiadomić o tych zmianach właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego.

Art. 109. 1. Z urzędowego sprawdzenia sporządza się protokół. Protokół, zgłoszenie oraz załączone dokumenty mające znaczenie dla przeprowadzania kontroli celno-skarbowej stanowią akta weryfikacyjne.

2. Akta weryfikacyjne zatwierdza się:

- 1) decyzją – w przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 1 lit. a;
- 2) postanowieniem – w przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 2;
- 3) postanowieniem, na które przysługuje zażalenie – w przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 1 lit. b.

Art. 110. 1. W przypadku gdy nie są zapewnione warunki i środki określone w art. 107, naczelnik urzędu celno-skarbowego wyznacza termin do ich spełnienia, a po jego upływie przeprowadza powtórne urzędowe sprawdzenie.

2. W przypadku stwierdzenia w wyniku powtórnego urzędowego sprawdzenia, że nie są zapewnione warunki i środki, o których mowa w art. 107, naczelnik urzędu celno-skarbowego wydaje:

- 1) decyzję o odmowie zatwierdzenia akt weryfikacyjnych – w przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 1 lit. a;
- 2) postanowienie o odmowie zatwierdzenia akt weryfikacyjnych – w przypadku, o którym mowa art. 106 pkt 2;
- 3) postanowienie, na które przysługuje zażalenie – w przypadku, o którym mowa w art. 106 pkt 1 lit. b.

Art. 111. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje działalności, o której mowa w art. 74 ust. 1–4, przed rozpoczęciem której przeprowadza się urzędowe sprawdzenie,
- 2) dokumenty mające znaczenie dla przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 108 ust. 1 i 2, zakres danych i informacji zamieszczanych w tych dokumentach oraz tryb przesyłania dokumentów,
- 3) zakres i tryb dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 1,
- 4) tryb powiadamiania o zmianach danych, o których mowa art. 108 ust. 3,
- 5) szczegółowy sposób i zakres urzędowego sprawdzenia,
- 6) szczegółowy sposób sporządzenia akt weryfikacyjnych i miejsce ich przechowywania

– biorąc pod uwagę względy podwyższonego ryzyka związanego z prowadzoną działalnością oraz konieczność zapewnienia jednolitego postępowania naczelników urzędów celno-skarbowych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których przeprowadza się urzędowe sprawdzenie w ramach pozwoleń określonych w unijnym kodeksie celnym, oraz tryb przeprowadzania urzędowego sprawdzenia. Wydając rozporządzenie, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględnia potrzebę zapewnienia równowagi między zakresem czynności urzędowego sprawdzenia a stabilnością prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów państwa.

Art. 112. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale przepisy art. 12, art. 18b, działu IV, z wyjątkiem art. 256, art. 262 i art. 263, oraz działu VII Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

**Szczególne uprawnienia organów Krajowej Administracji Skarbowej
oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej**

Art. 113. 1. W celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 13–16a i 16c oraz art. 14 ust. 1 pkt 7, oraz ścigania przestępstw na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych właściwe organy KAS, na potrzeby realizacji czynności określonych w niniejszym przepisie, w art. 114–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1 oraz art. 131 ust. 1, 2 i 5, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 114–126, art. 127 ust. 1–5 i art. 127a ust. 1–12, mogą uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać:

- 1) informacje zawierające dane osobowe,
- 2) dane, o których mowa w art. 114 ust. 1 oraz w art. 115 ust. 1,
- 3) informacje o dochodach, obrotach, rzeczach i prawach majątkowych

– podmiotów podlegających kontroli oraz podmiotów, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa albo przestępstwa skarbowego lub posiadania mienia zagrożonego przepadkiem.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone w formie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym umożliwiających uzyskiwanie informacji oraz utrwalanie śladów i dowodów w sposób niejawny.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają wyłącznie:

- 1) funkcjonariusze pełniący służbę w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych urzędu obsługującego ministra albo urzędu celno-skarbowego,
- 2) funkcjonariusze, o których mowa w art. 2 ust. 2a, oddelegowani do wykonywania zadań służbowych w komórkach, o których mowa w pkt 1

– zwani dalej „funkcjonariuszami wykonującymi czynności operacyjno-rozpoznawcze”.

Art. 114. 1. W celu zapobiegania przestępstwom skarbowym lub przestępstwom, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14–16, lub wykrywania tych przestępstw oraz wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16a, funkcjonariusze wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze mogą uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio, przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

- 1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,
- 2) art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, zwane dalej „danymi pocztowymi”,
- 3) art. 18 ust. 1–5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, zwane dalej „danymi internetowymi”

– oraz mogą je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną udostępniają nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1:

- 1) na pisemny wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnika urzędu celno-skarbowego;
- 2) na pisemny wniosek funkcjonariusza wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze posiadającego pisemne upoważnienie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnika urzędu celno-skarbowego do występowania w jego imieniu o udostępnienie danych, o których mowa w ust. 1;
- 3) za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej funkcjonariuszowi wykonującemu czynności operacyjno-rozpoznawcze posiadającemu pisemne upoważnienie, o którym mowa w pkt 2.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taką przewiduje porozumienie zawarte pomiędzy Szefem Krajowej Administracji Skarbowej a tym podmiotem.

4. Udostępnienie danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli sieć ta zapewnia:

- 1) możliwość ustalenia funkcjonariusza wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze uzyskującego dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane;
- 2) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych.

5. Szef Krajowej Administracji Skarbowej i naczelnik urzędu celno-skarbowego prowadzą rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, danych pocztowych i danych internetowych zawierające informacje identyfikujące jednostkę organizacyjną KAS i funkcjonariusza wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze uzyskującego te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestr prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 115. 1. W celu zapobiegania przestępstwom skarbowym lub przestępstwom, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14–16, lub wykrywania tych przestępstw oraz wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16a, funkcjonariusze wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze mogą uzyskiwać:

- 1) dane z wykazu, o których mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 2) dane, o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną – numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika,
- 4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci udostępnione użytkownikowi

– oraz mogą je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 114 ust. 2–5 stosuje się.

Art. 116. 1. Kontrolę nad uzyskiwaniem danych telekomunikacyjnych, danych pocztowych lub danych internetowych sprawuje sąd okręgowy właściwy dla siedziby organu KAS, któremu udostępniono te dane.

2. Organ KAS, o którym mowa w ust. 1, przekazuje sądowi okręgowemu w okresach półrocznych, sprawozdanie obejmujące:

- 1) liczbę przypadków pozyskania w okresie sprawozdawczym danych telekomunikacyjnych, danych pocztowych lub danych internetowych oraz rodzaj tych danych;
- 2) kwalifikacje prawne czynów, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o dane telekomunikacyjne, dane pocztowe lub dane internetowe.

3. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, sąd okręgowy może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi udostępnienie danych telekomunikacyjnych, danych pocztowych lub danych internetowych.

4. Sąd okręgowy informuje organ KAS, o którym mowa w ust. 1, o wyniku kontroli w terminie 30 dni od jej zakończenia.

5. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlega uzyskiwanie danych na podstawie art. 115 ust. 1.

6. Naczelnik urzędu celno-skarbowego niezwłocznie przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacje o wyniku kontroli, o którym mowa w ust. 4.

Art. 117. 1. W celu ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw skarbowych lub przestępstw, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14–16, oraz przestępstw ściganych na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych, jak również wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16a, funkcjonariusze wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze w toku czynności podejmowanych w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych mają prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osoby, wobec której zostały podjęte.

3. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, osobie, wobec której były one stosowane, przysługuje, w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o ich stosowaniu, zażalenie do właściwego miejscowo prokuratora okręgowego.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku nadzoru transgranicznego, o którym mowa w art. 21 Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi, sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r.

Art. 118. 1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw:

- 1) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekracza w dniu popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę,

- 2) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
- 3) przeciwko obrotowi gospodarczemu, powodujących szkodę majątkową, jeżeli wysokość szkody przekracza w dniu popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 3a) określonych w art. 270a § 1 i 2, art. 271a § 1 i 2 oraz art. 277a § 1 Kodeksu karnego,
- 4) przeciwko mieniu, jeżeli wartość mienia przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 5) określonych w przepisach art. 258, art. 270, art. 271 lub art. 273 Kodeksu karnego, w związku z którymi nastąpiło uszczuplenie lub narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczające pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 6) określonych w art. 228–231 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszy, w związku z wykonywaniem czynności służbowych,
- 7) określonych w art. 229 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niezatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS albo niebędące funkcjonariuszami, w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez osoby, o których mowa w pkt 6,
- 8) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,
- 9) określonych w pkt 1–8 lub art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego – w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem

– jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd Okręgowy w Warszawie, zwany dalej „Sądem”, na pisemny wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy zachodzi obawa utraty informacji lub zatarcia albo zniszczenia dowodów przestępstwa, Szef Krajowej Administracji Skarbowej może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do Sądu z pisemnym wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez Sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz zarządza niezwłoczne protokolarne, komisyjne zniszczenie materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

- 1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;
- 2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków przewozowych lub miejsc innych niż miejsca publiczne;
- 3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych;
- 5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
- 4) dane osoby lub inne dane, pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
- 5) cel, czas i zakres kontroli operacyjnej.

6. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd może, na pisemny wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli.

7. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla wykrycia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów takich przestępstw, Sąd, na pisemny wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 6, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

8. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 6 i 7, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 i 5. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, 3, 6 lub 7, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

9. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3, 6 i 7, Sąd rozpoznaje na posiedzeniu, jednoosobowo, przy czym czynności Sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków są wykonywane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych. W posiedzeniu Sądu może wziąć udział wyłącznie Prokurator Generalny lub upoważniony przez niego prokurator oraz przedstawiciel Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

10. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie kontroli operacyjnej.

11. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców jest obowiązany do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

12. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

13. Szef Krajowej Administracji Skarbowej informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie – również o przebiegu tej kontroli, przedstawiając zebrane w jej toku materiały.

14. Osobie, w stosunku do której była stosowana kontrola operacyjna, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.

15. Sąd, Prokurator Generalny oraz Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzą odpowiednio rejestry postanowień, pisemnych zgód, zarządzeń i wniosków dotyczących kontroli operacyjnej. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej. Do rejestrów stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie informacji niejawnych.

16. Na postanowienia Sądu, o których mowa w:

- 1) ust. 1, 3, 6 i 7 – zażalenie przysługuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) ust. 3 – zażalenie przysługuje Prokuratorowi Generalnemu.

17. Do czynności Sądu związanych z rozpoznaniem wniosków Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w trybie określonym w ust. 9, a także do zażaleń, o których mowa w ust. 16, przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

18. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i postanowień, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 119. 1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 118 ust. 1, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz wykrycia sprawców i uzyskania dowodów mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawni nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności określone w ust. 1 mogą polegać na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także złożeniu propozycji przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może zarządzić czynności wymienione w ust. 1 i 2 po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, którego niezwłocznie informuje o przebiegu tych czynności i ich wyniku. Prokurator Generalny może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.

4. Przed wydaniem pisemnej zgody Prokurator Generalny zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi potrzebę przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności, o których mowa w ust. 1, za pisemną zgodą Prokuratora Generalnego, na kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia.

6. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, pojawią się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Szef Krajowej Administracji Skarbowej może, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być niejawnie rejestrowane za pomocą urządzeń służących do rejestracji obrazu lub dźwięku.

8. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, może być stosowana kontrola operacyjna na zasadach określonych w art. 118.

9. Szef Krajowej Administracji Skarbowej i Prokurator Generalny prowadzą odpowiednio rejestry zarządzeń i pisemnych zgód. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej. Do rejestrów stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie informacji niejawnych.

10. Czynności określone w ust. 1 i 2 nie mogą polegać na kierowaniu działaniami wyczerpującymi znamiona czynu zabronionego pod groźbą kary.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją tych czynności, a także wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru tych czynności oraz uzyskanych lub wytworzonych materiałów i dokumentów.

Art. 120. 1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw, o których mowa w art. 118 ust. 1, oraz przestępstw ściganych na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych, Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego może zarządzić niejawnie nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego zawiadamia niezwłocznie, odpowiednio Prokuratora Generalnego albo prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego, który może nakazać zaniechanie tych czynności w każdym czasie.

3. Organ KAS, o którym mowa w ust. 1, na bieżąco informuje właściwego prokuratora o wynikach przeprowadzonych czynności.

4. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, organy i instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy są obowiązani dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

5. Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz naczelnik urzędu celno-skarbowego prowadzą rejestry zarządzeń. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej. Do rejestrów stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie informacji niejawnych.

6. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio w przypadku dostawy kontrolowanej, o której mowa w art. 22 Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1, oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 121. Nie popełnia przestępstwa, kto, będąc do tego uprawnionym, wykonuje czynności określone w art. 119 ust. 1 i 2 oraz w art. 120 ust. 1.

Art. 122. 1. Dane, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, oraz materiały uzyskane w trybie art. 113 ust. 1, art. 117 ust. 1, art. 118 ust. 1 i 3, art. 119 ust. 1 i 2, art. 120 ust. 1 oraz art. 127a ust. 1 i 2, które:

- 1) zawierają informacje mające znaczenie dla kontroli celno-skarbowej, postępowania podatkowego, postępowania w sprawach celnych lub postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe oraz przestępstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14–16, a także dla ujawniania i odzyskiwania mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13–16 albo art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, są przekazywane właściwemu miejscowo organowi KAS;
- 2) zawierają dowody pozwalające na wszczęcie postępowania albo mające znaczenie dla postępowania w sprawie o przestępstwo inne niż określone w pkt 1, odpowiednio Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego przekazuje Prokuratorowi Generalnemu albo prokuratorowi okręgowemu właściwemu miejscowo ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego.

1a. Dane, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, oraz materiały uzyskane w trybie art. 113 ust. 1, art. 117 ust. 1, art. 118 ust. 1 i 3, art. 119 ust. 1 i 2, art. 120 ust. 1 oraz art. 127a ust. 1 i 2 mogą być wykorzystywane w celu wykonywania zadania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 5a.

2. W przypadku gdy materiały uzyskane w toku kontroli operacyjnej:

- 1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego, Szef Krajowej Administracji Skarbowej zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;
- 2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, Szef Krajowej Administracji Skarbowej przekazuje Prokuratorowi Generalnemu te materiały.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, Prokurator Generalny niezwłocznie po otrzymaniu materiałów kieruje je do Sądu, wraz z wnioskiem o:

- 1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 2;
- 2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, nieobjęte zakazami określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

4. Sąd, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez Prokuratora Generalnego, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe materiałów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe jest niedopuszczalne.

5. Na postanowienie Sądu w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe materiałów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, Prokuratorowi Generalnemu przysługuje zażalenie. Do zażalenia przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

6. W postępowaniu przed Sądem, w odniesieniu do materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej oraz niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi, przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 123. 1. Dane, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, oraz materiały uzyskane na podstawie art. 117 ust. 1, art. 118 ust. 1 i 3, art. 119 ust. 1 i 2, art. 120 ust. 1 oraz art. 127a ust. 1 i 2, niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo niemające znaczenia dla kontroli celno-skarbowej, postępowania podatkowego, postępowania w sprawach celnych, postępowania w sprawach o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub dla ujawniania i odzyskiwania mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13–16 albo art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, a także materiały uzyskane w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w art. 122 ust. 4, których zniszczenie zarządził Sąd, podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

2. Zniszczenie, o którym mowa w ust. 1, z wyjątkiem materiałów, których zniszczenie zarządza Sąd, zarządza:

- 1) w odniesieniu do danych, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, oraz materiałów uzyskanych na podstawie art. 117 ust. 1, art. 120 ust. 1 i art. 127a ust. 1 i 2 – odpowiednio Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego;
- 2) w odniesieniu do materiałów uzyskanych na podstawie art. 118 ust. 1 i 3 oraz art. 119 ust. 1 i 2 – Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

3. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów uzyskanych na podstawie art. 118 ust. 1 i 3, art. 119 ust. 1 i 2, art. 120 ust. 1 i art. 127a ust. 1 i 2, a także materiałów uzyskanych w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w art. 122 ust. 4, których zniszczenie zarządził Sąd, odpowiednio Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnik urzędu celno-skarbowego niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego albo prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego.

Art. 124. Informacje uzyskane w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz dane, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, udostępnia się organom, służbom i instytucjom państwowym uprawnionym do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych.

Art. 125. Informacje uzyskane w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz dane, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, mogą być udostępniane, także za pomocą informatycznych nośników danych, przez organy KAS, na zasadzie wzajemności, zagranicznym instytucjom lub międzynarodowym organizacjom zajmującym się zadaniami tożsamymi z zadaniami realizowanymi w ramach czynności określonych w niniejszym rozdziale. Przekazywanie informacji i danych następuje w trybie określonym w porozumieniach zawartych z instytucjami zagranicznymi lub międzynarodowymi organizacjami przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 126. Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz naczelnik urzędu celno-skarbowego w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 113 ust. 1, współdziałają z organami, służbami i instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz właściwymi organami i instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej, a także, w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach, z innymi organami.

Art. 126a. Przetwarzanie danych osobowych na podstawie niniejszej ustawy przez właściwe organy KAS w celu realizowania zadań oraz wykonywania czynności, o których mowa w art. 113 ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, prawie Unii Europejskiej oraz postanowieniach umów międzynarodowych.

Art. 127. 1. W zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 113 ust. 1, Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz naczelnik urzędu celno-skarbowego mogą:

- 1) uzyskiwać informacje i dane, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać i przetwarzać, w tym dane osobowe, bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą;
- 2) nieodpłatnie uzyskiwać, gromadzić i przetwarzać dane ze zbiorów danych, w tym zbiorów danych osobowych, prowadzonych przez organy władzy publicznej oraz państwowe lub samorządowe jednostki organizacyjne.

2. Administrator zbioru danych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jest obowiązany udostępnić dane na podstawie pisemnego wniosku organu, o którym mowa w ust. 1, lub osoby przez niego upoważnionej.

2a. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) oznaczenie sprawy;
- 2) określenie zbioru danych, z którego dane mają zostać udostępnione;
- 3) wskazanie danych podlegających udostępnieniu.

3. Administrator zbioru danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na udostępnianie za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych informacji zgromadzonych w tych zbiorach organowi KAS, o którym mowa w ust. 1, bez konieczności składania wymaganych odrębnymi przepisami wniosków lub zapytań, jeżeli organ ten posiada:

- 1) urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania.

4. Przepisy ust. 2–3 stosuje się odpowiednio do danych osobowych i innych informacji uzyskiwanych w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych przez uprawnione do tego organy, służby i instytucje państwowe.

4a. Podmioty, o których mowa w ust. 4, mogą odmówić przekazania informacji lub ograniczyć ich zakres, jeżeli mogłoby to uniemożliwić wykonywanie ich ustawowych zadań lub spowodować ujawnienie danych o osobie udzielającej pomocy tym podmiotom niebędącej ich funkcjonariuszem.

5. Dane osobowe przechowuje się przez okres, w którym są niezbędne do realizacji ustawowych zadań wykonywanych przez organy KAS. Organy KAS dokonują weryfikacji tych danych nie rzadziej niż co 5 lat od dnia ich uzyskania, usuwając dane zbędne.

6. (uchylony)

Art. 127a. 1. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom skarbowym, przestępstwom, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14–16, lub przestępstwom ściganym na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów ich popełnienia, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, oraz wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16a, Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz naczelnik urzędu celno-skarbowego mogą korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do:

- 1) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych;
- 2) instytucji rynku towarów giełdowych w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 170);
- 3) zakładów ubezpieczeń;
- 4) funduszy inwestycyjnych oraz alternatywnych spółek inwestycyjnych;
- 5) podmiotów wykonujących działalność w zakresie obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 328, 355, 680, 1505, 1595 i 2140).

3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na piśmie wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnika urzędu celno-skarbowego przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;
- 5) wskazanie podmiotu obowiązującego do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

5. Po rozpatrzeniu wniosku sąd, o którym mowa w ust. 3, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj, zakres oraz podmiot obowiązany do ich udostępnienia, albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 118 ust. 9 stosuje się odpowiednio.

6. Na postanowienie sądu, o którym mowa w ust. 5, organowi KAS, który wystąpił z wnioskiem, przysługuje zażalenie.

7. W przypadku wyrażenia przez sąd, o którym mowa w ust. 3, zgody na udostępnienie informacji oraz danych organ KAS, który wystąpił z wnioskiem, informuje pisemnie podmiot obowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz osobie funkcjonariusza wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze upoważnionego do ich odbioru.

8. W terminie 120 dni, licząc od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 1, organ KAS, który wystąpił z wnioskiem, informuje podmiot, którego informacje i dane dotyczą, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.

9. Sąd, o którym mowa w ust. 3, na wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnika urzędu celno-skarbowego, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody odpowiednio Prokuratora Generalnego albo prokuratora okręgowego, może odroczyć, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, obowiązek, o którym mowa w ust. 8, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 118 ust. 9 stosuje się odpowiednio.

10. Sąd, o którym mowa w ust. 3, może przedłużać odroczenie obowiązku, o którym mowa w ust. 8, na dalszy czas oznaczony. Przepis ust. 9 stosuje się odpowiednio.

11. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 8 lub 9, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze, kontrola celno-skarbowa, postępowanie podatkowe lub postępowanie w sprawach celnych, podmiot, którego informacje i dane dotyczą, jest powiadamiany o postanowieniu sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub organ KAS odpowiednio przed zamknięciem postępowania przygotowawczego, niezwłocznie po jego umorzeniu, po zakończeniu kontroli celno-skarbowej, jej przekształceniu w postępowanie podatkowe, przed zakończeniem postępowania podatkowego lub postępowania w sprawach celnych albo niezwłocznie po ich umorzeniu.

12. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 1, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego, postępowania podatkowego, postępowania w sprawach celnych lub kontroli celno-skarbowej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnik urzędu celno-skarbowego niezwłocznie pisemnie zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.

13. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów stosowanych przy przetwarzaniu danych i informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając potrzebę zróżnicowania ich treści w zależności od zakresu spraw, których dotyczą.

Art. 128. 1. Funkcjonariusz wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze przy wykonywaniu tych czynności może korzystać z pomocy innych osób. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy funkcjonariuszowi wykonującemu czynności operacyjno-rozpoznawcze przy wykonywaniu tych czynności.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej jest obowiązany ujawnić dane o osobie, o której mowa w ust. 1, na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwo wojenne, o zbrodnię przeciwko życiu lub o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, a także w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z uczestnictwem w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych.

3. Osobom, o których mowa w ust. 1, za udzielenie pomocy może być przyznane wynagrodzenie.

4. Jeżeli w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze z pomocy osoby, o której mowa w ust. 1, osoba ta poniosła uszczerbek na zdrowiu, przysługuje jej odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

5. Jeżeli w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze z pomocy osoby, o której mowa w ust. 1, osoba ta utraciła życie, jej spadkobiercom przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 129. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przedstawia corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności określonej w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122, art. 123 i art. 127a ust. 1, 2 i 5–12.

Art. 130. 1. Koszty podejmowanych czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz szkoleń specjalistycznych, w zakresie których, ze względu na ochronę określoną w art. 131 ust. 1, nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych, przepisów o finansach publicznych i przepisów o rachunkowości, a także odszkodowania oraz wynagrodzenia, o których mowa w art. 128 ust. 3–5, są pokrywane z tworzonego na ten cel funduszu operacyjnego, którym dysponuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Środki na ten fundusz są zapewniane w budżecie państwa, w części budżetowej, o której mowa w art. 9 ust. 1.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej określi, w drodze zarządzenia, sposób dysponowania funduszem operacyjnym, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając przepisy o ochronie informacji niejawnych. Zarządzenie to nie podlega ogłoszeniu.

Art. 131. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej zapewnia ochronę form, środków i metod wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, własnych obiektów i danych identyfikujących funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze. Udzielenie informacji dotyczących tych czynności może nastąpić wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, skierowane z powodu uzasadnionego podejrzenia popełnienia, w związku z prowadzonymi czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego. Przepisy o ochronie informacji niejawnych stosuje się odpowiednio.

2. Funkcjonariusze wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze przy wykonywaniu tych czynności mogą posługiwać się dokumentami publicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1660 i 1997 oraz z 2022 r. poz. 350) lub innymi dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych ich identyfikujących oraz środków, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych.

2a. Funkcjonariusze wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze przy wykonywaniu tych czynności mogą posługiwać się środkami identyfikacji elektronicznej zawierającymi dane inne niż dane identyfikujące funkcjonariusza.

3. Osoby udzielające pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych mogą posługiwać się dokumentami, o których mowa w ust. 2, oraz środkami identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2a.

4. Nie popełnia przestępstwa:

- 1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów, o których mowa w ust. 2;
- 2) kto sporządza dokumenty, o których mowa w ust. 2;
- 3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 2;
- 4) funkcjonariusz wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze posługujący się przy wykonywaniu tych czynności dokumentami, o których mowa w ust. 2, lub środkami identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2a;
- 5) osoba, o której mowa w ust. 3, posługująca się dokumentami, o których mowa w ust. 2, lub środkami identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2a;
- 6) kto wydaje środki identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2a, funkcjonariuszowi albo osobie, o której mowa w ust. 3, lub dopuszcza do uwierzytelnienia z wykorzystaniem takiego środka identyfikacji elektronicznej w swoim systemie identyfikacji elektronicznej.

5. Organy administracji publicznej są obowiązane, w granicach swojej właściwości, do udzielania właściwym organom KAS niezbędnej pomocy w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów, o których mowa w ust. 2.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje, tryb wydawania i przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2, oraz sposób posługiwania się nimi, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze oraz osób udzielających pomocy przy wykonywaniu tych czynności.

Art. 132. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może upoważnić Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej do:

- 1) składania wniosków, o których mowa w art. 118 ust. 1, 3, 6 i 7 oraz w art. 127a ust. 3 i 9, lub do zarządzenia kontroli operacyjnej w trybie określonym w art. 118 ust. 3;
- 2) zarządzania czynności, o których mowa w art. 119 ust. 1 i 2 i art. 120 ust. 1;
- 3) wykonywania innych czynności związanych z realizacją uprawnień określonych w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1 i art. 131 ust. 1, 2 i 5.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może upoważnić funkcjonariusza wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze do zarządzania zniszczenia, o którym mowa w art. 123 ust. 1, w odniesieniu do danych, o których mowa w art. 114 ust. 1 i art. 115 ust. 1, oraz materiałów uzyskanych na podstawie art. 117 ust. 1.

Art. 132a. Naczelnik urzędu celno-skarbowego może upoważnić swojego zastępcę do:

- 1) zarządzania czynności, o których mowa w art. 120 ust. 1;
- 2) wykonywania innych czynności związanych z realizacją uprawnień określonych w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 120 ust. 2–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1 oraz art. 131 ust. 2 i 5.

Art. 133. 1. Funkcjonariusze w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 13–16a i 16c, art. 14 ust. 1 pkt 7 i 19 oraz art. 33 ust. 1 pkt 15, oprócz uprawnień określonych w art. 64 mają prawo do:

- 1) zatrzymywania i przeszukiwania osób, zatrzymywania rzeczy oraz przeszukiwania lokali mieszkalnych, pomieszczeń i innych miejsc, bagażu, ładunku i środków przewozowych w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 2) zatrzymywania i przeszukiwania urządzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w zakresie danych przechowywanych w tych urządzeniach lub systemach albo na nośnikach, w tym korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;

- 3) zatrzymywania osób wskutek pościgu, o którym mowa w art. 20 Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi, sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r., w celu niezwłocznego przekazania ich funkcjonariuszom administracji celnej właściwego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 4) zatrzymywania osób i przedmiotów, których dane wprowadzone zostały do systemów, o których mowa w ustawie z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041), w celu podjęcia wnioskowanych we wpisie działań albo do bezwłocznego przekazania osoby lub przedmiotu uprawnionemu organowi;
- 5) konwoju, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. a oraz c–g ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2418 oraz z 2021 r. poz. 2447);
- 6) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia i wykroczenia skarbowe, na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia i Kodeksie karnym skarbowym;
- 7) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5, w terminie 7 dni od dnia ich dokonania, przysługuje zażalenie do prokuratora właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności. Do zażalenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego w zakresie dotyczącym postępowania odwoławczego.

Art. 134. 1. W toku wykonywania czynności służbowych funkcjonariusze są obowiązani do poszanowania godności człowieka oraz respektowania innych praw i wolności obywatelskich.

2. Funkcjonariusze są obowiązani do wykonywania czynności służbowych w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste i majątkowe podmiotów, których te czynności dotyczą.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

4. Osobę zatrzymaną po wykonaniu niezbędnych czynności procesowych należy niezwłocznie doprowadzić do najbliższej jednostki Policji lub Straży Granicznej lub zwolnić po ustaniu przyczyn zatrzymania.

5. W razie uzasadnionej potrzeby zatrzymaną osobę należy niezwłocznie poddać badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.

6. Osobie zatrzymanej lub osobie, wobec której dokonano przeszukania, przysługują uprawnienia odpowiednio osoby zatrzymanej lub osoby, której prawa zostały naruszone, przewidziane w Kodeksie postępowania karnego.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 5, przypadki uzasadniające potrzebę niezwłocznego udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej lub potrzebę poddania jej niezbędnym badaniom lekarskim, a także czas i organizację tych badań oraz sposób ich dokumentowania, mając na celu ochronę zdrowia osoby zatrzymanej.

Art. 135. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykonywania czynności, o których mowa w art. 133 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 134 ust. 4, oraz tryb i zakres współpracy Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną, uwzględniając potrzebę zapewnienia odpowiedniej skuteczności podejmowanych przez funkcjonariuszy czynności, a także potrzebę ochrony dóbr osobistych i praw majątkowych osoby, wobec której zostały podjęte.

Art. 136. 1. Zatrzymanie statku przemieszczającego się po morskich wodach wewnętrznych, morzu terytorialnym lub wodach śródlądowych może być dokonane tylko przez pełniące służbę, oznakowane jednostki pływające KAS, zwane dalej „jednostkami pływającymi”.

2. Zatrzymanie statku w strefie przyległej przez jednostki pływające może nastąpić jedynie w celu zapobiegania naruszeniu przepisów prawa celnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Dowódca jednostki pływającej na morskich wodach wewnętrznych, morzu terytorialnym, strefie przyległej i śródlądowych drogach wodnych ma prawo:

- 1) wezwać statek do zmniejszenia prędkości przepływu, zatrzymywania się do kontroli oraz zastosowania się do wskazanego kursu przepływu;
- 2) zatrzymać statek, wejść na jego pokład, sprawdzić dokumenty dotyczące statku i ładunku, wylegitymować załogę statku oraz znajdujących się na nim pasażerów, zbadać ładunek i przeszukać pomieszczenia statku, a także zatrzymać osobę podejrzaną o popełnienie przestępstwa;
- 3) zmusić statek do zawinięcia do wskazanego portu, jeżeli kapitan nie stosuje się do wydanych poleceń.

4. Dowódca jednostki pływającej ma prawo do podejmowania działań, o których mowa w ust. 3, w szczególności, gdy:

- 1) statek przyjmuje na pokład lub wysadza osoby wbrew obowiązującym przepisom lub dokonuje załadunku lub wyładunku towarów poza miejscami do tego wyznaczonymi;
- 2) statek opuszcza port bez kontroli;
- 3) zachodzi obawa, że statek nawiązuje łączność z wybrzeżem;
- 4) statek zakotwicza poza miejscem do tego przeznaczonym.

5. W celu zatrzymania statku dowódca jednostki pływającej, z odległości umożliwiającej odebranie sygnału, przekazuje wizualny i dźwiękowy sygnał polecający zatrzymanie się statku.

6. Jednostki pływające, w celu zatrzymania statku, stosują sygnały międzynarodowego kodu sygnałowego, zapalając światło niebieskie błyskowe widoczne dookoła widnokregu.

7. W przypadku gdy mimo wezwania do zatrzymania, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, statek nie zatrzyma się, dowódca jednostki pływającej wzywa jednostkę pływającą Straży Granicznej w celu udzielenia pomocy przy zatrzymaniu statku.

8. Jeżeli przed podjęciem czynności kontrolnych uzyskano wiarygodne informacje wskazujące na możliwość niezatrzymania się statku lub możliwość ostrzelania lub wystąpienia zagrożenia przejścia jednostki pływającej, właściwy naczelnik urzędu celno-skarbowego może wystąpić z wnioskiem o przydzielenie jednostce pływającej asysty jednostki pływającej Straży Granicznej.

9. Przepisów ust. 1–8 nie stosuje się do okrętów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457) oraz w przypadku czynności wykonywanych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 12.

10. Jednostki pływające w czasie wykonywania zadań podnoszą jako banderę flagę państwową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej oraz, w celu identyfikacji, flagę KAS określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1509).

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób oznakowania jednostek pływających, uwzględniając zapewnienie ich identyfikacji.

12. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb współdziałania Służby Celno-Skarbowej i Straży Granicznej w zakresie zadań wykonywanych na podstawie ust. 7 i 8, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia funkcjonariuszy oraz sprawnego wykonywania kontroli.

Art. 137. 1. Dane dotyczące osób korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia lub korzystania z tych usług mogą być ujawnione organom KAS i przez nie przetwarzane wyłącznie w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 13–16a i 16c.

2. Ujawnianie danych, o których mowa w ust. 1, następuje na:

- 1) sporządzony na piśmie wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub naczelnika urzędu celno-skarbowego;
- 2) żądanie funkcjonariusza mającego upoważnienie udzielone na piśmie przez organy, o których mowa w pkt 1.

3. Operatorzy pocztowi są obowiązani do udostępniania danych określonych w ust. 1 funkcjonariuszowi wskazanemu we wniosku organu KAS.

4. Udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, następuje na koszt operatora pocztowego.

Art. 138. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariusze mogą otrzymać uzbrojenie oraz środki przymusu bezpośredniego.

Art. 139. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusze mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7, 9, 11, 12 lit. a, pkt 13, 17, 18 i 20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki, oraz środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, z wyłączeniem materiałów wybuchowych, lub wykorzystać te środki.

2. Na użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przysługuje zażalenie do prokuratora rejonowego właściwego dla miejsca zdarzenia.

3. Funkcjonariusze mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać:

- 1) w przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1, 2 i 3 lit. a oraz w art. 47 pkt 1, 2 lit. a i pkt 3–6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 2) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 3) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, jeżeli ucieczka tej osoby stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia funkcjonariusza lub innej osoby lub istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba zatrzymana może użyć materiałów wybuchowych, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu.

4. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

5. W broń palną i środki przymusu bezpośredniego może być wyposażony funkcjonariusz, który został przeszkolony w zakresie związanym z jej używaniem.

Art. 140. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje broni palnej przysługującej osobom, o których mowa w art. 138;
- 2) kryteria i tryb przydziału broni palnej, normy uzbrojenia oraz sposób jej magazynowania, przechowywania i zapewniania właściwego stanu technicznego, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i uniemożliwienie użycia broni palnej przez osobę nieuprawnioną;
- 3) normy wyposażenia niezbędnego do wykonywania czynności służbowych, zasady jego przyznawania i użytkowania, biorąc pod uwagę zakres wykonywanych zadań;
- 4) warunki przyznawania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 139 ust. 1, uwzględniając zakres zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy lub rodzaje stanowisk.

Art. 141. W urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych może działać wyodrębniona komórka organizacyjna, w której funkcjonariusze są uprawnieni do wykonywania czynności, o których mowa w art. 133 ust. 1, właściwa do prowadzenia działań na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 142. W przypadku bezpośredniego zagrożenia przejściem jednostki pływającej przez załogę innego statku przepisy art. 139 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 143. W zakresie nieuregulowanym do spraw, o których mowa w niniejszym rozdziale, stosuje się odpowiednio przepisy działu VII Ordynacji podatkowej.

DZIAŁ VI

Praca w Krajowej Administracji Skarbowej i służba w Służbie Celno-Skarbowej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 144. 1. W jednostkach organizacyjnych KAS może być zatrudniona albo pełnić służbę osoba, która nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633), ani nie była ich współpracownikiem.

2. Przy naborze do pracy albo przyjęciu do służby w jednostkach organizacyjnych KAS, kandydaci urodzeni przed dniem 1 sierpnia 1972 r. są obowiązani do złożenia kierownikowi jednostki organizacyjnej oświadczenia dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w ust. 1, lub współpracy z tymi organami.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i jego zastępców.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb składania oświadczenia oraz wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, mając na względzie zapewnienie jednolitości składanych oświadczeń oraz zakres danych objętych oświadczeniem.

Art. 145. 1. Zadania kierownika jednostki organizacyjnej w sprawach z zakresu pracy i służby funkcjonariuszy w izbie administracji skarbowej wraz z podległymi jednostkami organizacyjnymi KAS wykonuje dyrektor izby administracji skarbowej.

2. Zadania kierownika jednostki organizacyjnej wobec dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorów izb administracji skarbowej, dyrektora Szkoły oraz funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach organizacyjnych urzędu obsługującego ministra wykonuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 145a. 1. Przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w:

- 1) art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, z wyłączeniem danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe oraz danych genetycznych,
- 2) art. 10 rozporządzenia 2016/679

– dotyczących funkcjonariuszy, jest dopuszczalne wyłącznie w zakresie, w jakim jest to niezbędne do realizacji zadania ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub dyrektora izby administracji skarbowej nałożonego przepisem prawa.

2. Przetwarzanie danych biometrycznych funkcjonariusza jest dopuszczalne także wtedy, gdy podanie takich danych jest niezbędne ze względu na kontrolę dostępu do pomieszczeń wymagających szczególnej ochrony lub szczególnie ważnych informacji, których ujawnienie może narazić na szkodę organy, o których mowa w ust. 1.

3. Przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w ust. 1, może być dokonywane na podstawie pisemnego upoważnienia do przetwarzania takich danych wydanego przez administratora. Osoby upoważnione do przetwarzania takich danych są obowiązane do zachowania ich w tajemnicy.

4. W zakresie nieuregulowanym ustawą do spraw związanych z przetwarzaniem danych osobowych przepisy art. 22² i art. 22³ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162), zwanej dalej „Kodeksem pracy”, stosuje się odpowiednio.

Art. 146. 1. Osoby zatrudnione w izbie administracji skarbowej oraz funkcjonariusze pełniący służbę w izbie administracji skarbowej, realizujący:

- 1) w urzędach skarbowych zadania, o których mowa w art. 28 ust. 1,
- 2) w urzędach celno-skarbowych zadania, o których mowa w art. 33 ust. 1

– podlegają naczelnikowi tego urzędu.

2. Dyrektor izby administracji skarbowej nie może wydawać poleceń osobom zatrudnionym w tej izbie oraz funkcjonariuszom tej izby w indywidualnych sprawach w zakresie realizowanych zadań określonych w art. 28 ust. 1 oraz w art. 33 ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w sprawach z zakresu pracy i służby jest wymagane uzyskanie stanowiska odpowiednio naczelnika urzędu skarbowego albo naczelnika urzędu celno-skarbowego, w przypadku:

- 1) zmiany warunków pracy albo służby oraz wynagrodzenia albo uposażenia;
- 2) rozwiązania stosunku pracy albo zwolnienia ze służby;
- 3) przeniesienia do innego urzędu w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1233, 2447 i 2448) oraz do Najwyższej Izby Kontroli w rozumieniu ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623);
- 4) przeniesienia funkcjonariusza do innej jednostki organizacyjnej KAS.

4. (uchylony)

Art. 147. 1. Małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie, powinowactwa pierwszego stopnia, przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osoby prowadzące wspólne gospodarstwo domowe nie mogą pełnić służby ani być zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS, jeżeli powstały między tymi osobami stosunek podległości służbowej.

2. Osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariusze są obowiązani do złożenia kierownikowi jednostki organizacyjnej pisemnej informacji o zaistnieniu przesłanek określonych w ust. 1.

3. Informacja, o której mowa w ust. 2, powinna zawierać w szczególności imię i nazwisko składającego informację, imię i nazwisko osoby zatrudnionej w jednostce organizacyjnej KAS albo funkcjonariusza będących jego małżonkiem, osobą pozostającą z nim w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie, powinowactwa pierwszego stopnia, przysposobienia, opieki lub kurateli albo osobą prowadzącą z nim wspólne gospodarstwo domowe.

4. Informację, o której mowa w ust. 2, należy złożyć bezzwłocznie po zaistnieniu przesłanek powodujących powstanie obowiązku złożenia tej informacji albo uzyskaniu wiedzy uzasadniającej złożenie takiej informacji.

5. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej, ich zastępcy, naczelnik urzędu skarbowego, naczelnik urzędu celno-skarbowego i dyrektor Szkoły składają Szeffowi Krajowej Administracji Skarbowej informację, o której mowa w ust. 2.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o której mowa w ust. 2, mając na względzie zapewnienie jednolitości składanych informacji oraz zakres danych objętych informacją.

Art. 148. 1. Osobie zatrudnionej w jednostce organizacyjnej KAS oraz funkcjonariuszowi przysługują odpowiednio do wynagrodzenia albo uposażenia:

- 1) dodatek kontrolerski w wysokości do 50% wynagrodzenia zasadniczego albo uposażenia zasadniczego za wykonywanie:
  - a) kontroli podatkowej,
  - b) kontroli celno-skarbowej, z wyłączeniem kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 2 pkt 9,
  - c) (uchylona)
  - ca) kontroli, o której mowa w art. 119zzf § 1 Ordynacji podatkowej,
  - d) audytu,
  - e) czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133 ust. 1 pkt 1–5;
- 2) dodatek kontrolerski w wysokości do 20% wynagrodzenia zasadniczego albo uposażenia zasadniczego dla kierownika komórki organizacyjnej, wykonującej kontrolę, audyt lub czynności, o których mowa w pkt 1, który dokonuje osobiście czynności w tym zakresie, w wymiarze co najmniej 20% czasu pracy albo służby;
- 3) dodatek orzecznicy w wysokości do 50% wynagrodzenia zasadniczego osoby zatrudnionej w jednostce organizacyjnej KAS albo uposażenia zasadniczego funkcjonariusza na stanowisku radcy skarbowego za wykonywanie czynności organu, o których mowa w art. 13 § 2c Ordynacji podatkowej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość dodatku kontrolerskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, warunki i tryb przyznawania, wypłaty, zmiany wysokości oraz utraty dodatku kontrolerskiego, uwzględniając potrzebę zwiększenia skuteczności kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej, audytu lub czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133 ust. 1 pkt 1–5, przez zapewnienie motywacji do ich sprawnego wykonywania.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość dodatku orzeczniczego, warunki i tryb przyznawania dodatku orzeczniczego, wypłaty, zmiany wysokości oraz utraty dodatku orzeczniczego, uwzględniając potrzebę zwiększenia skuteczności postępowań przez zapewnienie motywacji osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszy do rzetelnego i sprawnego wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

Rozdział 2

Praca w Krajowej Administracji Skarbowej

Art. 149. 1. Osoby zatrudnione w Krajowej Informacji Skarbowej, izbie administracji skarbowej oraz Szkole są obowiązane corocznie, w terminie do dnia 31 marca, składać oświadczenia o swoim stanie majątkowym.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS na stanowiskach pomocniczych, robotniczych, obsługowych lub przy sporządzaniu i wydawaniu posiłków.

3. Oświadczenie składa się kierownikowi jednostki organizacyjnej KAS, w której osoba jest zatrudniona.

4. Do dokonywania analizy oświadczeń składanych przez osoby zatrudnione w Krajowej Informacji Skarbowej i izbie administracji skarbowej są uprawnieni kierownicy tych jednostek oraz komórka organizacyjna urzędu obsługującego ministra realizująca zadania w zakresie oświadczeń o stanie majątkowym. W przypadku osób zatrudnionych w Szkole analizy oświadczeń o stanie majątkowym dokonuje komórka organizacyjna urzędu obsługującego ministra realizująca zadania w zakresie oświadczeń o stanie majątkowym.

5. Niebędący funkcjonariuszem dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej, naczelnik urzędu skarbowego, naczelnik urzędu celno-skarbowego, dyrektor Szkoły oraz ich zastępcy oświadczenia o stanie majątkowym składają Szeffowi Krajowej Administracji Skarbowej.

6. Do dokonywania analizy oświadczeń osób, o których mowa w ust. 5, jest uprawniona komórka organizacyjna urzędu obsługującego ministra realizująca zadania w zakresie oświadczeń o stanie majątkowym.

7. W zakresie nieuregulowanym do spraw oświadczeń o stanie majątkowym osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2399 oraz z 2021 r. poz. 2054).

Art. 150. 1. Członek korpusu służby cywilnej zatrudniony w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS może otrzymać propozycję przeniesienia do pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej.

2. Z wnioskiem o pełnienie służby w Służbie Celno-Skarbowej może wystąpić także członek korpusu służby cywilnej.

3. Propozycję, o której mowa w ust. 1, przedstawia kierownik jednostki organizacyjnej.

4. Propozycja, o której mowa w ust. 1, powinna określać:

- 1) datę przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy;
- 2) miejsce służby;
- 3) rodzaj służby;
- 4) stanowisko służbowe;
- 5) stopień służbowy;
- 6) uposażenie.

5. Członek korpusu służby cywilnej w terminie 7 dni od dnia otrzymania propozycji, o której mowa w ust. 1, składa pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji.

6. Przeniesienie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić za zgodą dyrektora generalnego urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub kierownika jednostki organizacyjnej wykonującego jego zadania, w której członek korpusu służby cywilnej jest zatrudniony.

7. Dotychczasowy stosunek pracy członka korpusu służby cywilnej, który przyjął propozycję, o której mowa w ust. 1, przekształca się w stosunek służbowy na podstawie aktu mianowania.

8. Członkowi korpusu służby cywilnej, który stał się funkcjonariuszem, okres stażu pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych KAS wlicza się do okresu służby w Służbie Celno-Skarbowej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin⁴¹⁾ (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333, 2448 i 2490).

8a. Okresy, o których mowa w ust. 8, nie są traktowane jako okresy służby ani okresy równorzędne ze służbą w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

9. W przypadku członka korpusu służby cywilnej, który stał się funkcjonariuszem, przepis art. 242 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku członka korpusu służby cywilnej, który w wyniku przekształcenia, o którym mowa w ust. 7, stał się funkcjonariuszem i pracował przez okres krótszy niż 6 miesięcy w danym roku kalendarzowym w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw instytucji finansowych albo w jednostce organizacyjnej KAS, nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w wysokości proporcjonalnej do okresu pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw instytucji finansowych albo w jednostce organizacyjnej KAS, za który wynagrodzenie roczne przysługuje.

11. Stosunek pracy członka korpusu służby cywilnej, który odmówił przyjęcia złożonej propozycji, nie ulega zmianie.

---

⁴¹⁾ Obecnie tytuł ustawy brzmi: o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, na podstawie art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. poz. 730), który wszedł w życie z dniem 14 kwietnia 2020 r.

Rozdział 3

Przebieg służby w Służbie Celno-Skarbowej

Art. 151. 1. Funkcjonariuszem może być osoba:

- 1) będąca obywatelem polskim;
- 2) korzystająca z pełni praw publicznych;
- 3) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) posiadająca co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 5) ciesząca się nieposzlakowaną opinią;
- 6) której stan zdrowia pozwala na pełnienie służby na określonym stanowisku.

2. Funkcjonariuszem wykonującym czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133, może być osoba, która dodatkowo:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotowa jest się podporządkować;
- 4) daje rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Art. 152. 1. Informacja o postępowaniu kwalifikacyjnym do służby w Służbie Celno-Skarbowej stanowi informację publiczną.

2. Informacje o wynikach postępowania kwalifikacyjnego do służby w Służbie Celno-Skarbowej oraz o kandydatach, a także o nawiązaniu stosunku służbowego, nie podlegają upowszechnianiu i udostępnianiu.

Art. 153. 1. Przyjęcie kandydata do służby w Służbie Celno-Skarbowej następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, na które składa się:

- 1) złożenie kwestionariusza osobowego, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o poprzednim zatrudnieniu lub pełnieniu służby;
- 2) test wiedzy;
- 3) test sprawności fizycznej;
- 4) test psychologiczny i kompetencyjny;
- 5) rozmowa kwalifikacyjna;
- 6) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Celno-Skarbowej;
- 7) sprawdzenie w ewidencjach, rejestrach i kartotekach prawdziwości danych zawartych w kwestionariuszu osobowym kandydata do służby.
- 8) (uchylony)

2. W przypadku kandydata do służby w Służbie Celno-Skarbowej w komórce, w której są wykonywane czynności określone w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133, postępowanie kwalifikacyjne obejmuje dodatkowo badanie psychofizjologiczne.

3. Zdolność fizyczną i psychiczną, o której mowa w ust. 1 pkt 6, ustalają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, o których mowa w art. 207 ust. 1.

4. Szef Krajowej Administracji Skarbowej w przypadkach uzasadnionych potrzebami służby lub kwalifikacjami kandydata do służby w Służbie Celno-Skarbowej może zwolnić kandydata z etapów postępowania kwalifikacyjnego, o których mowa w ust. 1 pkt 2–6 lub ust. 2.

5. (uchylony)

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres informacji, o których mowa w art. 152 ust. 1, i sposób podawania ich do wiadomości;
- 2) kryteria i szczegółowy tryb postępowania kwalifikacyjnego do służby w Służbie Celno-Skarbowej oraz zakres tematyczny testu wiedzy;
- 3) zakres testu sprawności fizycznej;
- 4) wzór kwestionariusza osobowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

7. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni powszechność dostępu do informacji oraz potrzebę ujednolicenia formularzy stosowanych w trakcie postępowania kwalifikacyjnego.

Art. 154. 1. Stosunek służbowy funkcjonariusza powstaje w drodze mianowania, na podstawie zgłoszenia się do służby.

2. Osoba mianowana funkcjonariuszem służby przygotowawczej otrzymuje stopień służbowy aplikanta.

3. Służba przygotowawcza trwa 2 lata. W okresie służby przygotowawczej funkcjonariuszowi wyznacza się opiekuna spośród funkcjonariuszy.

Art. 155. 1. W okresie służby przygotowawczej funkcjonariusz jest obowiązany:

- 1) odbyć szkolenie praktyczne;
- 2) złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin kończący zasadniczy kurs zawodowy albo egzamin zawodowy;
- 3) złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin ze znajomości języka obcego albo przedłożyć dokument potwierdzający znajomość języka obcego w zakresie umożliwiającym wykonywanie obowiązków służbowych.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej w przypadkach uzasadnionych potrzebami służby lub kwalifikacjami funkcjonariusza może:

- 1) zwolnić funkcjonariusza z obowiązku odbycia służby przygotowawczej;
- 2) skrócić okres służby przygotowawczej;
- 3) zwolnić funkcjonariusza z poszczególnych obowiązków określonych w ust. 1.

3. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, na pisemny wniosek funkcjonariusza, w przypadkach wskazanych w tym wniosku lub uzasadnionych potrzebami służby, może przedłużyć okres służby przygotowawczej.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, program i przebieg służby przygotowawczej, obowiązki opiekuna, tryb opiniowania, tryb rozpatrywania odwołań od opinii okresowych, szczególne warunki i tryb egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz wykaz dokumentów potwierdzających znajomość języka obcego w zakresie umożliwiającym wykonywanie obowiązków służbowych, mając na względzie sprawne przeprowadzenie opiniowania oraz sprawdzenie przygotowania funkcjonariusza do pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej.

Art. 156. 1. W okresie służby przygotowawczej funkcjonariusz podlega opiniowaniu okresowemu, nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Opinię wydaje bezpośredni przełożony w porozumieniu z opiekunem funkcjonariusza.

2. Funkcjonariusza zapoznaje się z opinią okresową w terminie 14 dni od dnia jej sporządzenia. Funkcjonariusz może, w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z opinią, wnieść odwołanie do kierownika jednostki organizacyjnej.

3. W przypadku gdy opinię wydaje dyrektor izby administracji skarbowej albo Szef Krajowej Administracji Skarbowej, funkcjonariusz może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z opinią.

Art. 157. Po zakończeniu służby przygotowawczej, z zastrzeżeniem art. 155 ust. 2 pkt 1, i po spełnieniu warunków określonych w art. 155 ust. 1 oraz po uzyskaniu opinii okresowej stwierdzającej przydatność do służby w Służbie Celno-Skarbowej, funkcjonariusz zostaje mianowany do służby stałej.

Art. 158. 1. Mianowania funkcjonariusza do służby przygotowawczej albo do służby stałej dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej.

2. Akt mianowania zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę mianowania;
- 3) rodzaj służby.

3. Dokonując mianowania, kierownik jednostki organizacyjnej wskazuje jednostkę organizacyjną KAS, w której funkcjonariusz będzie pełnił służbę.

4. Funkcjonariusz mianowany otrzymuje legitymację służbową.

5. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia mianowania, mianuje funkcjonariusza na stopień służbowy oraz określa, w formie pisemnej, stanowisko służbowe, uposażenie oraz miejsce pełnienia służby. Przepisy art. 192 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 159. 1. Przed podjęciem służby funkcjonariusz składa pisemne ślubowanie następującej treści:

„Świadomy podejmowanych obowiązków funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej ślubuję wiernie służyć Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i obowiązującego porządku prawnego, rzetelnie wykonywać powierzone mi zadania oraz strzec dobrego imienia służby, honoru i godności funkcjonariusza, a także przestrzegać zasad etyki zawodowej.”

2. Do treści ślubowania, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariusz może dodać słowa: „Tak mi dopomóż Bóg.”

Art. 160. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzi dokumentację przebiegu służby funkcjonariusza i gromadzi ją w aktach osobowych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1, mając na względzie zapewnienie prawidłowego udokumentowania przebiegu służby oraz ochrony danych identyfikujących funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze.

Art. 161. Funkcjonariuszowi, w związku z mianowaniem ze służby przygotowawczej do służby stałej, przysługują środki na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia należnego w dniu tego mianowania.

Art. 162. 1. Jeżeli wymagają tego potrzeby KAS, funkcjonariuszowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku na okres do 6 miesięcy, zgodnie z jego kwalifikacjami. W szczególnie uzasadnionych przypadkach powierzenie obowiązków może zostać przedłużone do 12 miesięcy.

2. Jeżeli wymagają tego potrzeby KAS, funkcjonariusza można przenieść na takie samo albo równorzędne stanowisko do innej jednostki organizacyjnej KAS, w tej samej albo innej miejscowości.

3. Przeniesienia, o którym mowa w ust. 2, można dokonać również na pisemny wniosek funkcjonariusza, jeżeli potrzeby KAS nie stanowią przeszkody.

4. Funkcjonariuszowi, w związku z przeniesieniem do służby w innej miejscowości, przysługuje jednorazowe świadczenie pieniężne na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, w przypadku gdy łączy się z tym zmiana miejsca zamieszkania. Przepisu tego nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

5. Jeżeli wymagają tego potrzeby KAS, funkcjonariusza można przenieść czasowo, na okres do 6 miesięcy w roku kalendarzowym, w tej samej albo innej miejscowości do innej jednostki organizacyjnej KAS. W okresie 2 lat od dnia przeniesienia do pełnienia służby stałej w innej miejscowości funkcjonariusz może być, po raz kolejny, przeniesiony do pełnienia służby w następnej miejscowości, a jeżeli dojazd do miejsca zamieszkania z tej następnej miejscowości jest znacznie utrudniony – tylko za pisemną zgodą funkcjonariusza.

5a. W przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii okres czasowego przeniesienia, o którym mowa w ust. 5, może zostać przedłużony po raz kolejny, jednak nie dłużej niż o 6 miesięcy.

6. W przypadkach określonych w ust. 1, 2 i 5 funkcjonariuszowi przysługuje uposażenie stosownie do wykonywanych obowiązków służbowych, lecz nie niższe od dotychczas otrzymywanego.

7. Przeniesień, o których mowa w ust. 2, 3 i 5, dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, a w sytuacji, gdy łączy się one z przeniesieniem do innych jednostek organizacyjnych KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 i 3, przeniesień tych dokonuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 163. 1. Funkcjonariusza można, za jego pisemną zgodą, oddelegować do wykonywania pracy lub wykonywania zadań służbowych poza Służbą Celno-Skarbową.

1a. Oddelegowanemu funkcjonariuszowi przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne świadczenia pieniężne, w wysokości i na zasadach określonych w ustawie.

1b. Podmiot, do którego funkcjonariusz został oddelegowany, wypłaca oddelegowanemu funkcjonariuszowi:

- 1) uposażenie w terminach płatności przewidzianych dla funkcjonariuszy;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne lub nagrodę roczną;
- 3) nagrody uznaniowe, jeżeli podmiot, do którego funkcjonariusz został oddelegowany, przyznaje takie nagrody;
- 4) należności z tytułu podróży służbowych.

1c. W czasie oddelegowania funkcjonariuszowi przysługuje prawo do urlopu na zasadach i w wymiarze określonych w ustawie.

1d. Po upływie okresu oddelegowania albo po odwołaniu z oddelegowania kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełnił służbę przed oddelegowaniem, wyznacza funkcjonariuszowi stanowisko służbowe nie niższe niż zajmowane przez niego przed oddelegowaniem.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb oddelegowania,
- 2) tryb postępowania w przypadku zmiany warunków oddelegowania, w tym w zakresie ustalania i wypłaty uposażenia oraz prawa do urlopu,
- 3) tryb odwołania funkcjonariusza z oddelegowania,
- 4) podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o oddelegowanie funkcjonariusza

– uwzględniając charakter zadań wykonywanych poza Służbą Celno-Skarbową, do wykonywania których funkcjonariusz może być oddelegowany.

Art. 164. 1. Funkcjonariusz służby stałej, po uzyskaniu pisemnej zgody kierownika jednostki organizacyjnej, może ubiegać się o pracę w instytucjach Unii Europejskiej, jednostkach utworzonych przez Unię Europejską lub organizacjach międzynarodowych.

2. Funkcjonariusza, którego kandydatura została zaakceptowana przez instytucję Unii Europejskiej, jednostkę utworzoną przez Unię Europejską lub organizację międzynarodową, kierownik jednostki organizacyjnej oddelegowuje do pracy w tej instytucji, jednostce lub organizacji.

3. Oddelegowanie funkcjonariusza następuje po uzyskaniu pisemnej informacji o zaakceptowaniu jego kandydatury przez instytucję Unii Europejskiej, jednostkę utworzoną przez Unię Europejską lub organizację międzynarodową.

4. Oddelegowanie funkcjonariusza następuje na czas wykonywania pracy. W trakcie oddelegowania funkcjonariuszowi przysługują świadczenia wynikające z ustawy, z wyjątkiem prawa do urlopów określonych w art. 216, chyba że instytucja Unii Europejskiej, jednostka utworzona przez Unię Europejską lub organizacja międzynarodowa nie zapewnia oddelegowanemu funkcjonariuszowi prawa do urlopu wypoczynkowego.

5. Wzajemne prawa i obowiązki funkcjonariusza i instytucji Unii Europejskiej, jednostki utworzonej przez Unię Europejską lub organizacji międzynarodowej, do której funkcjonariusz został oddelegowany, określają przepisy obowiązujące w tej instytucji, jednostce lub organizacji.

6. Okres oddelegowania funkcjonariusza wlicza się do okresu służby w Służbie Celno-Skarbowej.

Art. 165. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, oddelegować funkcjonariusza służby stałej do pełnienia funkcji przedstawiciela Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w polskich placówkach dyplomatycznych. Przepisy art. 164 ust. 4 i 6 stosuje się odpowiednio.

2.⁴²⁾ Uposażenie oraz inne świadczenia pieniężne wynikające z ustawy nie przysługują funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 1, otrzymującemu wynagrodzenie na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003).

Art. 166. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może oddelegować funkcjonariusza, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, do pełnienia służby na terytorium innego państwa w celu wykonania określonych przez niego zadań zleconych. Przepis art. 167 stosuje się odpowiednio.

---

⁴²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 72 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003), która weszła w życie z dniem 16 czerwca 2021 r.

2. Funkcjonariuszowi oddelegowanemu do pełnienia służby na terytorium innego państwa w trakcie oddelegowania przysługują świadczenia wynikające z ustawy oraz:

- 1) związane z rozpoczęciem i zakończeniem służby na terytorium innego państwa, w drodze do kraju lub innego państwa w celu załatwienia spraw służbowych:
  - a) diety na pokrycie kosztów wyżywienia,
  - b) zwrot kosztów przejazdu,
  - c) zwrot kosztów noclegu,
  - d) zwrot kosztów przewozu bagażu;
- 2) ryczałt na pokrycie kosztów wyżywienia i zakwaterowania w miejscu pełnienia służby na terytorium innego państwa;
- 3) zwrot udokumentowanych kosztów niezbędnego leczenia poniesionych na terytorium innego państwa, z wyłączeniem kosztów zakupu leków, których nabycie za granicą nie było konieczne, kosztów zabiegów chirurgii plastycznej i kosmetycznych oraz kosztów nabycia protez ortopedycznych, dentystrycznych lub okularów;
- 4) zwrot kosztów rozmów telefonicznych.

3. Do należności, o których mowa w ust. 2 pkt 1, stosuje się odpowiednio przepisy w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

4. Zwrot kosztów leczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3, nie przysługuje, jeżeli funkcjonariusz jest uprawniony, na podstawie odrębnych przepisów, do leczenia za granicą lub gdy koszty jego leczenia są finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

5. W razie śmierci funkcjonariusza oddelegowanego na terytorium innego państwa koszt transportu jego zwłok do kraju jest pokrywany z budżetu państwa, z części, o której mowa w art. 9 ust. 1.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość przyznawanych świadczeń, o których mowa w ust. 2, uwzględniając koszty związane z pełnieniem służby przez funkcjonariusza na terytorium innego państwa.

Art. 167. Nie można bez zgody zainteresowanego przenieść do pełnienia służby w innej miejscowości:

- 1) funkcjonariusza-kobiety w ciąży;
- 2) funkcjonariusza samodzielnie sprawującego opiekę nad dzieckiem do lat 18.
- 3) (uchylony)

Art. 168. 1. Przeniesienie funkcjonariusza do innej miejscowości, z której dojazd do miejsca zamieszkania jest znacznie utrudniony, wymaga zapewnienia funkcjonariuszowi odpowiednich warunków mieszkaniowych, z uwzględnieniem jego sytuacji rodzinnej.

2. W przypadku określonym w ust. 1 funkcjonariuszowi przysługuje zwrot udokumentowanych kosztów przeniesienia, w tym zwrot kosztów podróży.

3. Dojazd uznany będzie za znacznie utrudniony, jeżeli czas dojazdu publicznymi środkami transportu zbiorowego, przewidziany w rozkładzie jazdy od stacji (przystanku) zlokalizowanej najbliżej miejsca zamieszkania do stacji (przystanku) zlokalizowanej najbliżej miejsca pełnienia służby łącznie z przesiadkami, przekracza w obie strony 2 godziny.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, ich wysokość oraz sposób udokumentowania przez funkcjonariusza poniesionych kosztów przeniesienia, w tym kosztów podróży, a także wzory wymaganych dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń, o których mowa w ust. 1, uwzględniając prawidłowość przyznawania tych świadczeń oraz ochronę interesów Skarbu Państwa.

Art. 169. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 168 ust. 1, jeżeli zapewnienie funkcjonariuszowi odpowiednich warunków mieszkaniowych jest niemożliwe lub utrudnione oraz jeżeli on sam lub jego małżonek nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej, funkcjonariuszowi przysługuje zwrot udokumentowanych kosztów przeniesienia lub równoważnik pieniężny.

2. Miejscowością pobliską jest miejscowość, od której granic administracyjnych najkrótsza odległość drogą publiczną do granic administracyjnych miejscowości pełnienia służby nie przekracza 30 km.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, warunki oraz tryb przyznawania i wypłacania równoważnika pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie terminowe przyznawanie równoważnika pieniężnego oraz prawidłowość jego wypłacania.

Art. 170. Przepisów art. 168 i art. 169 nie stosuje się w przypadku przeniesienia funkcjonariusza na jego wniosek.

Art. 171. 1. W przypadku reorganizacji jednostki organizacyjnej KAS funkcjonariusza można przenieść na inne lub równorzędne stanowisko służbowe, odpowiadające jego kwalifikacjom, jeżeli nie jest możliwe pełnienie służby na dotychczasowym stanowisku.

2. Po przeniesieniu funkcjonariuszowi przysługuje przez okres 6 miesięcy uposażenie nie niższe od dotychczasowego.

Art. 172. 1. W przypadku zniesienia jednostki organizacyjnej KAS kierownik jednostki organizacyjnej wstępujący w prawa i obowiązki kierownika znoszonej jednostki staje się stroną w dotychczasowych stosunkach służbowych.

2. W terminie 30 dni od dnia zniesienia jednostki organizacyjnej KAS kierownik jednostki organizacyjnej, wstępujący w prawa i obowiązki kierownika znoszonej jednostki, proponuje funkcjonariuszowi warunki pełnienia służby, uwzględniające jego kwalifikacje i doświadczenie, oraz wskazuje termin – nie krótszy niż 14 dni – do którego funkcjonariusz może złożyć oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia proponowanych warunków.

3. Niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, we wskazanym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia proponowanych warunków.

4. W przypadku odmowy przyjęcia proponowanych warunków funkcjonariusza zwalnia się ze służby po upływie:

- 1) 2 tygodni – w przypadku funkcjonariuszy w służbie przygotowawczej,
- 2) 3 miesięcy – w przypadku funkcjonariuszy w służbie stałej

– od dnia złożenia oświadczenia o odmowie przyjęcia proponowanych warunków.

5. W przypadku złożenia oświadczenia o przyjęciu proponowanych warunków, w terminie 30 dni od dnia złożenia tego oświadczenia, kierownik jednostki organizacyjnej wydaje decyzję określającą warunki pełnienia służby, z tym że przez okres 6 miesięcy od dnia wydania decyzji funkcjonariuszowi przysługuje uposażenie nie niższe od dotychczasowego.

Art. 173. 1. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe w przypadku:

- 1) orzeczenia przez komisję lekarską trwałej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku służbowym, z zastrzeżeniem że przez okres 6 miesięcy funkcjonariusz zachowuje prawo do dotychczasowego uposażenia;
- 2) likwidacji zajmowanego stanowiska służbowego, jeżeli nie ma możliwości przeniesienia funkcjonariusza na inne równorzędne stanowisko w tej samej jednostce organizacyjnej KAS;
- 3) pisemnego wniosku funkcjonariusza.

2. W przypadku poddania funkcjonariusza rehabilitacji zdrowotnej lub przygotowaniu do innych obowiązków służbowych zachowuje on prawo do dotychczasowego uposażenia przez okres rehabilitacji lub przygotowywania, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.

Art. 174. 1. Funkcjonariusz może otrzymać propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS.

2. Z wnioskiem o przeniesienie, o którym mowa w ust. 1, może wystąpić także funkcjonariusz.

3. Propozycję, o której mowa w ust. 1, przedstawia dyrektor generalny urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub kierownik jednostki organizacyjnej wykonujący jego zadania.

4. Propozycja, o której mowa w ust. 1, powinna określać:

- 1) datę przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy;
- 2) miejsce pracy;
- 3) rodzaj umowy o pracę;
- 4) stanowisko pracy;
- 5) wynagrodzenie.

5. Funkcjonariusz w terminie 7 dni od dnia otrzymania propozycji, o której mowa w ust. 1, składa pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji.

6. Przeniesienie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę.

7. Dotychczasowy stosunek służbowy funkcjonariusza, który przyjął propozycję, o której mowa w ust. 1, przekształca się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. Przepis art. 35 ust. 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej stosuje się odpowiednio.

8. Funkcjonariuszowi, który został osobą zatrudnioną w jednostce organizacyjnej KAS, okres służby w Służbie Celno-Skarbowej wlicza się do stażu pracy.

9. Stosunek służbowy funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji, o której mowa w ust. 1, nie ulega zmianie.

10. Przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, prawo do emerytury ulega zawieszeniu do dnia rozwiązania stosunku pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostkach organizacyjnych KAS.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, przepisu art. 250 nie stosuje się.

Art. 175. 1. W sytuacji wymagającej podwyższonej gotowości, w szczególności w przypadkach potrzeby ochrony i zagrożenia bezpieczeństwa Unii Europejskiej, w tym zgodności z prawem przywozu towarów na ten obszar oraz wywozu towarów z tego obszaru, Szef Krajowej Administracji Skarbowej może skierować funkcjonariusza do pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym.

2. W czasie pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym funkcjonariusz pozostaje w ciągłej dyspozycji przełożonego.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym,
- 2) warunki i tryb kierowania do pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym oraz sposób jej pełnienia,
- 3) dzienny tok służby, częstotliwość i wymiar przerw między okresami pełnienia służby oraz rodzaje dokumentów związanych z pełnieniem służby w systemie nadzwyczajnym

– uwzględniając prawidłowość dokumentowania przebiegu służby w systemie nadzwyczajnym oraz prawidłową realizację zadań KAS w tym systemie.

Art. 176. 1. Do służby w Służbie Celno-Skarbowej może być na własną prośbę przeniesiony funkcjonariusz Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej albo Służby Ochrony Państwa, jeżeli ma on kwalifikacje szczególnie przydatne do jej pełnienia.

2. Do służby w Służbie Celno-Skarbowej przenosi minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, za zgodą:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych w porozumieniu odpowiednio z Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej albo Komendantem Służby Ochrony Państwa – w przypadku funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej albo Służby Ochrony Państwa;
- 2) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – w przypadku funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 3) Szefa Agencji Wywiadu – w przypadku funkcjonariusza Agencji Wywiadu;
- 4) Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu odpowiednio z Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Szefem Służby Wywiadu Wojskowego – w przypadku funkcjonariusza Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo funkcjonariusza Służby Wywiadu Wojskowego;
- 5) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego – w przypadku funkcjonariusza Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

3. Funkcjonariusz Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej albo Służby Ochrony Państwa przeniesiony do służby w Służbie Celno-Skarbowej nabywa uprawnienia określone w ustawie, z uwzględnieniem dotychczasowego stażu służby.

4. Przeniesienie funkcjonariusza w trybie, o którym mowa w ust. 1, może być poprzedzone przeprowadzeniem czynności, o których mowa w art. 153, w celu potwierdzenia jego kwalifikacji szczególnie przydatnych do pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb przenoszenia funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, do służby w Służbie Celno-Skarbowej,
- 2) równorzędność okresów służby, stażu i kwalifikacji zawodowych uzyskanych w dotychczasowych jednostkach,
- 3) rodzaje kwalifikacji, które mogą zostać uznane za szczególnie przydatne w Służbie Celno-Skarbowej

– mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego przeniesienia pomiędzy służbami oraz przydatność funkcjonariuszy do służby w Służbie Celno-Skarbowej.

Art. 177. 1. W celu sprawdzenia przydatności do służby na danym stanowisku badaniu psychofizjologicznemu, testowi sprawności fizycznej oraz badaniu psychologicznemu może zostać poddany, na wniosek lub z urzędu, funkcjonariusz wykonujący czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133, oraz funkcjonariusz przewidziany do wykonywania tych czynności.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres, warunki i tryb przeprowadzania badania psychofizjologicznego, testu sprawności fizycznej oraz badania psychologicznego,
- 2) terminy przeprowadzania badań i testów, w przypadku gdy badania lub testy mają charakter okresowy,
- 3) jednostki właściwe do przeprowadzania badania psychofizjologicznego, testu sprawności fizycznej oraz badania psychologicznego

– uwzględniając rodzaj i charakter zadań wykonywanych na określonych stanowiskach oraz metodykę przeprowadzania badań i testów, w zależności od celu badania lub testu.

Art. 178. 1. Funkcjonariusza zawiesza się w pełnieniu obowiązków służbowych na okres nie dłuższy niż 3 miesiące w przypadku wszczęcia przeciwko niemu:

- 1) postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub
- 2) postępowania karnego skarbowego w sprawie o umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Funkcjonariusza można zawiesić w pełnieniu obowiązków służbowych, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, w przypadku wszczęcia przeciwko niemu:

- 1) postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub
- 2) postępowania karnego skarbowego w sprawie o nieumyślne przestępstwo skarbowe, lub
- 3) postępowania dyscyplinarnego

– jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro KAS.

3. W przypadku wniesienia przeciwko funkcjonariuszowi aktu oskarżenia określonego w art. 55 § 1 Kodeksu postępowania karnego przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych można przedłużyć do czasu zakończenia postępowania karnego lub postępowania karnego skarbowego.

5. Okres zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych wlicza się do okresu pełnienia służby, od którego zależą uprawnienia funkcjonariusza.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, okres zawieszenia jest wliczany do okresu pełnienia służby tylko wówczas, gdy w postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym funkcjonariusz został niewinny albo postępowanie zostało umorzono ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6 Kodeksu postępowania karnego, a także w przypadku uchylenia prawomocnego wyroku skazującego.

7. Wniesienie środka odwoławczego od decyzji o zawieszeniu nie wstrzymuje jej wykonania.

8. Zawieszenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, polega na odsunięciu funkcjonariusza od wykonywania dotychczasowych obowiązków. W okresie zawieszenia można powierzyć funkcjonariuszowi wykonywanie innych obowiązków służbowych.

9. Funkcjonariusz zawieszony w pełnieniu obowiązków służbowych jest obowiązany niezwłocznie złożyć do depozytu legitymację służbową oraz zdać przedmioty, sprzęt i urządzenia związane z wykonywanymi przez niego zadaniami, w szczególności akta i inne dokumenty prowadzonych przez niego spraw. Przepisu nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w ust. 8 zdanie drugie.

Art. 179. 1. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w przypadku:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do służby;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślnie przestępstwo skarbowe;
- 3) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 4) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii okresowej w służbie przygotowawczej;
- 5) niespełnienia wymogów określonych w art. 155, z wyjątkami, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 1 i 3;
- 6) odmowy złożenia ślubowania;
- 7) orzeczenia prawomocnym wyrokiem sądu pozbawienia praw publicznych;
- 8) prawomocnego orzeczenia zakazu wykonywania zawodu funkcjonariusza;
- 9) odmowy wykonania decyzji w sprawie przeniesienia, o którym mowa w art. 162 ust. 2 i 5;
- 10) pisemnego zgłoszenia przez funkcjonariusza żądania zwolnienia ze służby;
- 11) niezgłoszenia się do służby w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu oddelegowania, o którym mowa w art. 164–166.

2. (uchylony)

Art. 180. 1. Funkcjonariusza można zwolnić ze służby w przypadku:

- 1) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w służbie stałej, stwierdzonego w dwóch następujących po sobie ocenach okresowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo inne niż określone w art. 179 ust. 1 pkt 2;
- 3) powołania do innej służby państwowej, objęcia funkcji z wyboru w organach wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, podjęcia pracy w instytucji Unii Europejskiej, jednostce utworzonej przez Unię Europejską lub organizacji międzynarodowej;
- 4) niewyrażenia zgody na przeniesienie na niższe stanowisko służbowe;
- 5) nieobecności w służbie z powodu choroby trwającej dłużej niż rok;
- 6) warunkowego umorzenia postępowania karnego lub postępowania karnego skarbowego, jeżeli popełniony czyn stanowił przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 7) dwukrotnego nieusprawiedliwionego niestawienia się na badania, o których mowa w art. 207 ust. 3, lub niepoddania się im, a także w przypadku dwukrotnego nieusprawiedliwionego niestawienia się na obserwację, o której mowa w art. 207 ust. 4, chyba że skierowanie do komisji lekarskiej nastąpiło na wniosek funkcjonariusza;
- 8) zaistnienia innej, niż określone w pkt 1–7, ważnej przyczyny, jeżeli dalsze pozostawanie w służbie nie gwarantuje należytego wykonywania obowiązków służbowych, w szczególności gdy wymaga tego dobro KAS lub gdy nastąpiła utrata zaufania niezbędnego do wykonywania obowiązków służbowych;
- 9) upływu 12 miesięcy okresu zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych, jeżeli nie ustąpiły przyczyny będące podstawą zawieszenia.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się w odniesieniu do funkcjonariusza oddelegowanego na podstawie art. 164 ust. 2.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, zwolnienie funkcjonariusza ze służby może nastąpić po zasięgnięciu opinii związku zawodowego funkcjonariuszy.

Art. 181. 1. Funkcjonariusza nie można zwolnić ze służby w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 172, art. 179 ust. 1 pkt 2 i 10, art. 180 ust. 1 pkt 2, 3 i 8 oraz w przypadku wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej.

2. W przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 172 lub art. 180 ust. 1 pkt 8 w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego lub urlopu rodzicielskiego przysługuje mu uposażenie do końca okresu ciąży oraz trwania wymienionego urlopu.

Art. 182. Stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa:

- 1) z dniem śmierci funkcjonariusza;
- 2) w przypadku niezgłoszenia się funkcjonariusza do służby – z upływem 7 dni od dnia:
  - a) doręczenia decyzji o uchyleniu decyzji o zwolnieniu ze służby albo
  - b) doręczenia decyzji o stwierdzeniu nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby, albo
  - c) doręczenia prawomocnego wyroku sądu uchylającego decyzję o zwolnieniu ze służby albo orzeczenie dyscyplinarne o wydaleniu ze Służby Celno-Skarbowej.

Art. 183. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 179 ust. 1 pkt 10 i 11 oraz w art. 180 ust. 1 pkt 1, 4, 7 i 8, zwolnienie ze służby następuje po upływie odpowiednio:

- 1) 2 tygodni – w przypadku funkcjonariuszy służby przygotowawczej,
- 2) 3 miesięcy – w przypadku funkcjonariuszy służby stałej

– od dnia doręczenia decyzji o zwolnieniu ze służby.

2. Po doręczeniu decyzji, o której mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione dobrem KAS, funkcjonariusz może być zwolniony od pełnienia służby z zachowaniem prawa do uposażenia.

3. Termin określony w ust. 1 może zostać skrócony na wniosek funkcjonariusza, jeżeli zwolnienie ze służby następuje w związku z jego pisemnym zgłoszeniem żądania zwolnienia ze służby.

Art. 184. 1. W przypadku uchylenia lub stwierdzenia nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby kierownik jednostki organizacyjnej niezwłocznie wyznacza funkcjonariuszowi stanowisko służbowe zgodne z jego kwalifikacjami i dotychczasowym przebiegiem służby oraz określa termin podjęcia służby, miejsce pełnienia służby oraz stopień służbowy i uposażenie nie niższe od dotychczasowego.

2. Prawo do uposażenia powstaje z dniem podjęcia służby, chyba że po zgłoszeniu się do służby zaistniały okoliczności usprawiedliwiające jej niepodjęcie.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, funkcjonariuszowi przywróconemu do służby przysługuje za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku zajmowanym przed zwolnieniem, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za miesiąc. Świadczenie pieniężne wypłaca się w terminie 14 dni od dnia złożenia przez funkcjonariusza pisemnego wniosku wraz z dokumentem potwierdzającym przywrócenie do służby.

4. Okres pozostawania poza służbą, z zastrzeżeniem ust. 5, wlicza się do okresu służby, od którego zależą uprawnienia i świadczenia należne funkcjonariuszowi.

5. Za okres pozostawania poza służbą funkcjonariuszowi nie przysługuje prawo do urlopów, o których mowa w art. 216.

Art. 185. 1. W przypadku:

- 1) prawomocnego umorzenia postępowania karnego lub postępowania karnego skarbowego ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6 Kodeksu postępowania karnego,
- 2) prawomocnego uniewinnienia,
- 3) uchylenia prawomocnego wyroku skazującego

– funkcjonariusza, na jego wniosek, przywraca się do służby na poprzednich warunkach.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, funkcjonariusz powinien zgłosić się do służby w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się odpowiednio postanowienia o umorzeniu postępowania albo wyroku.

3. Przepis art. 184 stosuje się odpowiednio.

Art. 186. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej, na wniosek funkcjonariusza zwolnionego ze służby w związku z powołaniem do innej służby państwowej, objęciem funkcji z wyboru w organach wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, podjęciem pracy w instytucji Unii Europejskiej, jednostce utworzonej przez Unię Europejską lub organizacji międzynarodowej, po zakończeniu pracy w tej instytucji, jednostce lub organizacji, przywraca tego funkcjonariusza do służby.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariusz powinien złożyć w terminie 7 dni od dnia zakończenia pracy w instytucjach, jednostkach lub organizacjach, o których mowa w ust. 1.

3. Przepisy art. 184 ust. 1, 2, 4 i 5 oraz art. 185 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 187. W przypadku uchylenia kary dyscyplinarnej:

- 1) przeniesienia na niższe stanowisko służbowe,
- 2) obniżenia stopnia służbowego,

- 3) pozbawienia stopnia oficerskiego lub generalskiego,
  - 4) wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej
- przepis art. 184 stosuje się odpowiednio.

Art. 188. 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2, albo wydany ze Służby Celno-Skarbowej na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

2. Funkcjonariusz może żądać sprostowania świadectwa służby.

3. W przypadku śmierci funkcjonariusza, z żądaniem:

- 1) wydania świadectwa służby,
- 2) sprostowania świadectwa służby

– mogą wystąpić osoby, o których mowa w art. 251 ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe dane, które powinno zawierać świadectwo służby, tryb wydawania i dokonywania sprostowań świadectwa służby, informacje, które są zamieszczane w świadectwie służby na żądanie funkcjonariusza, oraz wzór formularza świadectwa służby, mając na względzie zapewnienie prawidłowości wydawanych świadectw.

Art. 189. 1. Czas pełnienia służby funkcjonariusza jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

2. Do celów rozliczania czasu służby:

- 1) przez dobę – należy rozumieć 24 kolejne godziny, poczynając od godziny, w której funkcjonariusz rozpoczyna służbę zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby;
- 2) przez tydzień – należy rozumieć 7 kolejnych dni, poczynając od pierwszego dnia okresu rozliczeniowego.

3. Czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nie dłuższym niż 4 miesiące.

4. Czas pełnienia służby funkcjonariusza może być przedłużony przeciętnie do 48 godzin tygodniowo, w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w ust. 3, na polecenie przełożonego, w celu wykonania czynności służbowych.

5. Pełnienie służby w przedłużonym czasie służby jest dopuszczalne, gdy wymagają tego szczególne potrzeby służby.

6. Norma przedłużonego czasu służby, o którym mowa w ust. 4, nie może przekroczyć dla funkcjonariusza 400 godzin w roku kalendarzowym.

7. Funkcjonariuszowi przysługuje w każdej dobie prawo do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku, z zastrzeżeniem ust. 5.

8. Przepisy ust. 3, 4 i 7 nie mają zastosowania w przypadku konieczności:

- 1) wykonania czynności służbowych, jeżeli nie mogą one zostać przerwane;
- 2) zapewnienia ciągłości służby na stanowiskach, na których jest wymagane jej utrzymanie w sposób ciągły.

9. Przepisu ust. 7 nie stosuje się do funkcjonariusza pełniącego służbę w składzie załogi jednostki pływającej, o którym mowa w ust. 15–18.

10. W przypadku gdy pełnienie służby w przedłużonym czasie służby skutkuje skróceniem dobowego okresu nieprzerwanego odpoczynku, o którym mowa w ust. 7, funkcjonariuszowi przysługuje w następnej dobie dodatkowy czas na odpoczynek w wymiarze zapewniającym wyrównanie przysługującego mu okresu nieprzerwanego odpoczynku dobowego. Przepis ust. 9 stosuje się odpowiednio.

11. Funkcjonariuszowi przysługuje w każdym tygodniu prawo do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku, z wyłączeniem funkcjonariusza pełniącego służbę w składzie załogi jednostki pływającej, o którym mowa w ust. 15–18.

12. Jeżeli dobowy czas służby wynosi co najmniej 6 godzin, funkcjonariusz ma prawo do przerwy w służbie trwającej co najmniej 15 minut, wliczanej do czasu służby.

13. Za przedłużony czas służby funkcjonariuszowi przyznaje się, według jego wyboru, czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo uposażenie za przedłużony czas służby. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby o przyznaniu czasu wolnego od służby albo uposażenia za przedłużony czas służby decyduje kierownik jednostki organizacyjnej.

14. W przypadkach uzasadnionych specyfiką służby i jej organizacją może być stosowany system zmianowy.

15. Czas pełnienia służby funkcjonariusza pełniącego służbę w składzie załogi jednostki pływającej może wynieść 24 godziny lub dłużej.

16. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w składzie załogi jednostki pływającej przez okres 24 godzin lub dłuższy przysługuje co najmniej 8 godzin odpoczynku w ciągu doby.

17. Po zakończeniu służby w składzie załogi jednostki pływającej funkcjonariuszowi udziela się czasu na odpoczynek w wymiarze nie mniejszym niż czas służby pełnionej w składzie tej załogi.

18. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w składzie załogi jednostki pływającej przysługuje za każdy tydzień minimalny okres nieprzerwanego odpoczynku w wymiarze 24 godzin, wykorzystywany w dwutygodniowym okresie rozliczeniowym.

19. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzi ewidencję czasu służby funkcjonariusza w celu prawidłowego ustalenia jego uposażenia za przedłużony czas służby i innych świadczeń związanych ze służbą. Kierownik jednostki organizacyjnej udostępnia tę ewidencję funkcjonariuszowi na jego żądanie.

20. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rozkład czasu służby,
- 2) sposób ustalania wysokości uposażenia za przedłużony czas służby,
- 3) tryb udzielania czasu wolnego za przedłużony czas służby albo wypłacania uposażenia za przedłużony czas służby,
- 4) sposób prowadzenia ewidencji czasu służby

– biorąc pod uwagę potrzebę zagwarantowania prawa do wypoczynku oraz prawidłowej realizacji zadań Służby Celno-Skarbowej, a także terminowego wypłacania uposażenia oraz rzetelnego dokumentowania dokonywanych czynności.

Rozdział 4

Stanowiska i stopnie służbowe funkcjonariuszy

Art. 190. 1. Funkcjonariusze pełnią służbę na stanowiskach służbowych.

2. Stanowiska służbowe, które wiążą się ze zwierzchnictwem służbowym, są stanowiskami kierowniczymi w jednostkach organizacyjnych KAS.

3. Do powoływania na stanowiska, o których mowa w ust. 2, i odwoływania z tych stanowisk właściwy jest kierownik jednostki organizacyjnej, chyba że ustawa stanowi inaczej.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz i kategorie stanowisk służbowych funkcjonariuszy,
- 2) wymagane kwalifikacje do zajmowania stanowisk służbowych,
- 3) dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w pkt 2,
- 4) tryb awansowania na stanowiska służbowe,
- 5) tryb dokonywania zmian na stanowiskach służbowych

– uwzględniając zakres zadań wykonywanych na określonym stanowisku służbowym, oceny okresowe i opinie służbowe oraz przebieg służby.

Art. 191. (uchylony)

Art. 192. 1. W Służbie Celno-Skarbowej obowiązują następujące korpusy i stopnie służbowe:

- 1) korpus szeregowych Służby Celno-Skarbowej:
  - a) aplikant,
  - b) starszy aplikant;
- 2) korpus podoficerów Służby Celno-Skarbowej:
  - a) młodszy rewident,
  - b) rewident,

- c) starszy rewident,
  - d) młodszy rachmistrz,
  - e) rachmistrz,
  - f) starszy rachmistrz;
- 3) korpus aspirantów Służby Celno-Skarbowej:
- a) młodszy aspirant,
  - b) aspirant,
  - c) starszy aspirant;
- 4) korpus oficerów młodszych Służby Celno-Skarbowej:
- a) podkomisarz,
  - b) komisarz,
  - c) nadkomisarz;
- 5) korpus oficerów starszych Służby Celno-Skarbowej:
- a) podinspektor,
  - b) młodszy inspektor,
  - c) inspektor;
- 6) korpus generałów Służby Celno-Skarbowej:
- a) nadinspektor,
  - b) generał.

2. Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej mianuje na stopnie służbowe minister właściwy do spraw finansów publicznych.

3. Dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych i naczelników urzędów celno-skarbowych oraz ich zastępców mianuje na stopnie służbowe Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

4. Na pierwszy stopień służbowy w korpusie oficerów młodszych Służby Celno-Skarbowej oraz na stopnie służbowe w korpusie generałów Służby Celno-Skarbowej mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Szefem Krajowej Administracji Skarbowej. Na pozostałe stopnie służbowe w korpusie oficerów młodszych Służby Celno-Skarbowej oraz w korpusie oficerów starszych Służby Celno-Skarbowej mianuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

5. W przypadkach innych niż wymienione w ust. 2-4 na stopnie służbowe mianuje kierownik jednostki organizacyjnej.

6. Mianowanie na stopnie służbowe uzależnione jest od opinii służbowej i zajmowanego stanowiska służbowego.

7. Na pierwszy stopień w korpusie podoficerów Służby Celno-Skarbowej może być mianowany funkcjonariusz mianowany do służby stałej.

8. Na pierwszy stopień w korpusie aspirantów Służby Celno-Skarbowej może być mianowany funkcjonariusz, który odbył szkolenie specjalistyczne i złożył z wynikiem pozytywnym egzamin kończący to szkolenie.

9. Na pierwszy stopień służbowy w korpusie oficerów młodszych Służby Celno-Skarbowej może być mianowany funkcjonariusz, który posiada wykształcenie wyższe oraz odbył szkolenie specjalistyczne i złożył z wynikiem pozytywnym egzamin kończący to szkolenie.

10. Egzamin, o których mowa w ust. 8 i 9, przeprowadza komisja powołana przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres i sposób prowadzenia szkolenia specjalistycznego dla poszczególnych korpusów oraz zasady rekrutacji uczestników szkolenia,
- 2) zakres wiedzy i umiejętności podlegających sprawdzeniu oraz sposób przeprowadzenia egzaminu,
- 3) skład i tryb powoływania komisji, o której mowa w ust. 10, oraz niezbędne kwalifikacje członków komisji

– uwzględniając specyfikę szkolenia dla poszczególnych korpusów oraz konieczność zdobycia przez uczestników szkolenia niezbędnej wiedzy w danym zakresie i rzetelnego przeprowadzenia egzaminu.

Art. 193. 1. Stopnie służbowe są dożywotnie.

2. Funkcjonariusz zwolniony ze służby może używać stopnia służbowego, z dodaniem określenia „w stanie spoczynku”, chyba że nastąpiła utrata tego stopnia.

Art. 194. Utrata stopnia służbowego następuje w przypadku:

- 1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 2) orzeczenia prawomocnym wyrokiem sądu pozbawienia praw publicznych;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej.

Art. 195. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, pozbawia stopnia służbowego nadinspektora i generała w korpusie generałów Służby Celno-Skarbowej.

2. Szef Krajowej Administracji Skarbowej pozbawia stopnia służbowego funkcjonariuszy z korpusu oficerów młodszych Służby Celno-Skarbowej i korpusu oficerów starszych Służby Celno-Skarbowej.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej obniża stopień służbowy oraz pozbawia stopnia służbowego w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2.

Art. 196. 1. Funkcjonariuszowi przywraca się stopień służbowy w przypadku uchylenia:

- 1) prawomocnego wyroku sądu orzekającego pozbawienie praw publicznych;
- 2) prawomocnego wyroku skazującego za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej;
- 4) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej pozbawienia stopnia oficerskiego lub generalskiego;
- 5) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej obniżenia stopnia służbowego.

2. W przypadku przywrócenia stopnia służbowego przepis art. 195 stosuje się odpowiednio.

Art. 197. 1. Mianowanie na wyższy stopień służbowy następuje odpowiednio do zajmowanego stanowiska służbowego, posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz opinii służbowej i nie może nastąpić później niż po odbyciu 5 lat służby w stopniach: szeregowych, podoficerów i aspirantów, z wyłączeniem stopnia starszego aspiranta, i nie wcześniej niż po odbyciu służby w stopniu:

- 1) starszego aplikanta – roku;
- 2) młodszego rewidenta – roku;
- 3) rewidenta – roku;
- 4) starszego rewidenta – roku;
- 5) młodszego rachmistrza – roku;
- 6) rachmistrza – roku;
- 7) starszego rachmistrza – roku;
- 8) młodszego aspiranta – 2 lat;
- 9) aspiranta – 2 lat;
- 10) starszego aspiranta – 2 lat;
- 11) podkomisarza – 2 lat;
- 12) komisarza – 2 lat;
- 13) nadkomisarza – 2 lat;
- 14) podinspektora – 3 lat;
- 15) młodszego inspektora – 3 lat;
- 16) inspektora – 3 lat.

2. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresów:

- 1) prowadzenia postępowania karnego przeciwko funkcjonariuszowi o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) prowadzenia postępowania karnego skarbowego przeciwko funkcjonariuszowi o umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) prowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciwko funkcjonariuszowi;
- 4) za które funkcjonariusz otrzymał negatywną ocenę okresową;
- 5) nieobecności trwających łącznie co najmniej połowę okresu służby wymaganego do nadania wyższego stopnia służbowego z tytułu urlopu bezpłatnego, urlopu wychowawczego oraz choroby;
- 6) niepełnienia służby przez co najmniej połowę okresu służby wymaganego do nadania wyższego stopnia służbowego z powodu zawieszenia funkcjonariusza w pełnieniu obowiązków.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku:

- 1) gdy w postępowaniu dyscyplinarnym funkcjonariusz został uniewinniony albo gdy postępowanie takie zostało umorzone wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepełnienia czynu;
- 2) gdy w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym funkcjonariusz został uniewinniony albo gdy takie postępowanie zostało umorzone ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1–2 i 6 Kodeksu postępowania karnego, a także w przypadku uchylenia prawomocnego wyroku skazującego.

4. Okresy, o których mowa w ust. 1, wymagane do mianowania na wyższy stopień służbowy mogą zostać skrócone, jeżeli funkcjonariusz:

- 1) ma szczególne kwalifikacje zawodowe lub
- 2) ma szczególne umiejętności do pełnienia służby, lub
- 3) zasługuje na wyróżnienie.

4a. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w celu zapewnienia właściwej organizacji i właściwego funkcjonowania jednostki organizacyjnej KAS, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, na wniosek dyrektora izby administracji skarbowej albo dyrektora komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra, może mianować funkcjonariusza na wyższy stopień służbowy z pominięciem wymaganego okresu pełnienia służby w danym stopniu, o którym mowa w ust. 1, nie więcej jednak niż o dwa stopnie służbowe.

4b. W przypadku mianowania po raz pierwszy na stopień służbowy w korpusie oficerów młodszych mianowanie następuje na pierwszy stopień służbowy w tym korpusie.

4c. W przypadkach, o których mowa w ust. 4a i 4b, przepisy art. 192 ust. 4, 8 i 9 stosuje się.

5. Funkcjonariusza zwalnianego ze służby w przypadkach, o których mowa w art. 179 ust. 1 pkt 10 oraz art. 180 ust. 1 pkt 3, za zgodą Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, można mianować na wyższy stopień służbowy za szczególnie zasługi w KAS.

6. W uzasadnionych przypadkach funkcjonariusza można pośmiertnie mianować na wyższy stopień służbowy.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb mianowania funkcjonariusza na stopień służbowy,
- 2) osoby uprawnione do składania wniosków,
- 3) terminy dokonywania mianowań,
- 4) wzór wniosku o mianowanie

– mając na uwadze sprawne i prawidłowe dokonywanie mianowań na stopień służbowy oraz właściwość przełożonych w tym zakresie.

Art. 198. 1. Funkcjonariusza albo byłego funkcjonariusza Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Straży Granicznej lub Służby Ochrony Państwa oraz osobę posiadającą stopień wojskowy, przyjmowanych do służby mianuje się na stopień służbowy w Służbie Celno-Skarbowej równorzędny z posiadanym stopniem służbowym. Mianowanie może być uzależnione od odbycia szkolenia wymaganego do mianowania na dany stopień służbowy.

1a. Mianowania, o którym mowa w ust. 1, na stopień w Służbie Celno-Skarbowej dokonuje:

- 1) w korpusie oficerów – Szef Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) w korpusach szeregowych, podoficerów i aspirantów – właściwi przełożeni, o których mowa w art. 192 ust. 2, 3 i 5.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, równorzędność stopni, o których mowa w ust. 1, uwzględniając równorzędność okresów służby i stażu oraz kwalifikacji zawodowych uzyskanych w dotychczasowych jednostkach z kwalifikacjami wymaganymi w Służbie Celno-Skarbowej.

Rozdział 5

Obowiązki i prawa funkcjonariuszy

Art. 199. Funkcjonariusz jest obowiązany:

- 1) dochować obowiązków wynikających ze złożonego ślubowania;
- 2) rzetelnie i terminowo wykonywać powierzone zadania;
- 3) racjonalnie gospodarować środkami publicznymi;
- 4) podnosić kwalifikacje zawodowe;
- 5) godnie zachowywać się w służbie oraz poza nią.

Art. 200. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany składać oświadczenie o swoim stanie majątkowym:

- 1) przy nawiązywaniu stosunku służbowego i przy zwalnianiu ze służby;
- 2) corocznie;
- 3) na żądanie kierownika jednostki organizacyjnej.

1a. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone”.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oświadczenie składa się w terminie do dnia 31 marca. Oświadczenie należy składać według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Oświadczenie składa się kierownikowi jednostki organizacyjnej.

3. Dyrektor izby administracji skarbowej, naczelnik urzędu skarbowego, naczelnik urzędu celno-skarbowego oraz ich zastępcy składają oświadczenia o stanie majątkowym Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej.

4. W przypadku niezłożenia oświadczenia o stanie majątkowym w terminie, o którym mowa w ust. 2, z powodu nieobecności w służbie, funkcjonariusz składa oświadczenie o stanie majątkowym pierwszego dnia po stawieniu się do służby.

5. Oświadczenie o stanie majątkowym powinno zawierać informacje o źródłach i wysokości uzyskanych przychodów, posiadanych zasobach pieniężnych, nieruchomościach, uczestnictwie w spółkach cywilnych lub spółkach prawa handlowego, posiadanych udziałach lub akcjach w tych spółkach, mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, gminy, związku międzygminnego, powiatu, związku powiatów, związku powiatowo-gminnego lub związku metropolitalnego, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, mieniu ruchomym, innych prawach majątkowych oraz o zobowiązaniach pieniężnych.

6. Do dokonywania analizy oświadczeń składanych przez funkcjonariuszy przepis art. 149 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Oświadczenie o stanie majątkowym przechowuje się przez okres 6 lat.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach oświadczeń o stanie majątkowym, sposób ich analizy, a także wzór oświadczenia o stanie majątkowym, wraz z pouczeniem o odpowiedzialności za podanie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym, uwzględniając zakres danych objętych oświadczeniem. Wydając rozporządzenie, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni potrzebę zapewnienia prawidłowego składania i przechowywania oświadczeń o stanie majątkowym oraz ograniczenia dostępu do tych oświadczeń.

Art. 201. Funkcjonariusz przy wykonywaniu obowiązków służbowych nie może:

- 1) kierować się interesem jednostkowym lub grupowym;
- 2) uczestniczyć w strajku, a także w działalności zakłócającej normalną pracę jednostki organizacyjnej KAS;
- 3) publicznie manifestować poglądów politycznych.

Art. 202. 1. Funkcjonariusz nie może:

- 1) być członkiem partii politycznej;
- 2) być członkiem zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego lub spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- 3) być zatrudniony lub wykonywać innych zajęć, które mogłyby wywołać podejrzenie o jego stronnictwo lub interesowność albo pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami służbowymi;
- 4) być członkiem zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 6) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności;
- 7) sprawować funkcji w podmiotach, których działalność jest związana z obrotem towarami z zagranicą lub obrotem krajowym towarami pochodzącymi z zagranicy, lub świadczyć pracy na rzecz tych podmiotów albo na rzecz przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych lub innych osób zagranicznych prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, nie dotyczy działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

Art. 203. 1. Funkcjonariusz w czasie pełnienia służby w oddziale celnym urzędu celno-skarbowego obsługującym przejście graniczne albo wykonujący czynności, o których mowa w art. 113–117, art. 118 ust. 1–17, art. 119 ust. 1–10, art. 120 ust. 1–6, art. 122–126, art. 127 ust. 1–5, art. 127a ust. 1, 2 i 6–12, art. 128 ust. 1, art. 131 ust. 1, 2 i 5 i art. 133, nie może posiadać ani korzystać z prywatnych przenośnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej, które umożliwiają indywidualne porozumiewanie się na odległość, z wyjątkiem urządzeń, których posiadanie funkcjonariusz zgłosił przed każdym rozpoczęciem służby zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, podając równocześnie dane identyfikujące to urządzenie.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres danych identyfikujących urządzenie, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie możliwości ustalenia funkcjonariusza zgłaszającego urządzenie.

Art. 203a. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany powiadomić bezpośredniego przełożonego o zamiarze wyjazdu za granicę. Jeżeli wyjazd jest planowany na dłużej niż 3 dni, powiadomienie następuje w formie pisemnej.

2. Obowiązek powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wyjazdu do państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Art. 204. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany wykonywać polecenia służbowe przełożonych.

2. Jeżeli polecenie służbowe w przekonaniu funkcjonariusza jest niezgodne z prawem, godzi w interes społeczny lub zawiera znamiona pomyłki, funkcjonariusz powinien przedstawić swoje zastrzeżenia przełożonemu na piśmie. W razie pisemnego potwierdzenia polecenia funkcjonariusz powinien je wykonać, zawiadamiając jednocześnie o zastrzeżeniach kierownika jednostki organizacyjnej, a gdy polecenie wydał kierownik jednostki organizacyjnej – Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

3. Funkcjonariusz jest obowiązany odmówić wykonania polecenia, jeżeli jego wykonanie prowadziłoby do popełnienia przestępstwa, wykroczenia, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego.

4. O odmowie wykonania polecenia, o którym mowa w ust. 3, funkcjonariusz jest obowiązany zawiadomić kierownika jednostki organizacyjnej bądź Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, z pominięciem drogi służbowej.

5. Przepisy art. 115 § 18 oraz art. 318 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy.

Art. 205. 1. Funkcjonariusz może wykonywać dodatkowe zajęcia zarobkowe jedynie za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej. W odniesieniu do dyrektora izby administracji skarbowej lub jego zastępcy zgody udziela Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze zarządzenia, rodzaje zajęć zarobkowych, które nie wymagają zgody kierownika jednostki organizacyjnej.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz jest obowiązany poinformować kierownika jednostki organizacyjnej przed podjęciem tego zajęcia.

Art. 206. 1. Funkcjonariusz służby stałej podlega ocenie okresowej dokonywanej przez kierownika jednostki organizacyjnej raz na 2 lata.

2. W przypadku negatywnej oceny okresowej dodatkową ocenę przeprowadza się po upływie 6 miesięcy od dnia doręczenia funkcjonariuszowi pierwszej oceny. W przypadku nieobecności funkcjonariusza w służbie, bieg terminu zawieszają się na czas trwania tej nieobecności.

3. Funkcjonariusz zapoznaje się z oceną okresową w terminie 14 dni od dnia jej sporządzenia. W terminie 14 dni od dnia zapoznania się z oceną funkcjonariusz może złożyć wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy.

4. Niezależnie od oceny okresowej dokonywanej przez kierownika jednostki organizacyjnej, bezpośredni przełożony może wydawać opinię służbową dotyczącą przebiegu służby funkcjonariusza. Funkcjonariusz może, w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z opinią, wnieść odwołanie do kierownika jednostki organizacyjnej.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz Zastępcy Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) kryteria, na podstawie których są sporządzane oceny i opinie,
- 2) skalę ocen i przesłanki, które uwzględnia się w procesie oceniania i opiniowania,
- 3) wzór kwestionariusza oceny okresowej i opinii,
- 4) tryb przeprowadzenia oceny okresowej oraz tryb rozpatrywania wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczących tej oceny,
- 5) tryb wydawania opinii służbowych oraz rozpatrywania odwołań od opinii służbowych

– uwzględniając okoliczności powodujące sporządzanie opinii, przesłanki dokonywania oceny lub opiniowania oraz udział organizacji społecznych w procesie oceniania.

Art. 207. 1. O zdolności fizycznej i psychicznej kandydata do służby w Służbie Celno-Skarbowej oraz funkcjonariusza, do pełnienia służby, orzekają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 398).

2. Funkcjonariusz może być skierowany do komisji lekarskiej, o której mowa w ust. 1:

- 1) z urzędu lub na jego wniosek – w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do pełnienia służby, jak również związku poszczególnych chorób ze służbą;
- 2) z urzędu – w celu sprawdzenia prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

3. Funkcjonariusz jest obowiązany poddać się badaniom zleconym przez komisję lekarską, o której mowa w ust. 1, w tym również badaniom specjalistycznym, psychologicznym i dodatkowym.

4. W przypadku gdy przeprowadzone badania i zgromadzona dokumentacja nie pozwalają na wydanie orzeczenia, funkcjonariusz może zostać skierowany na obserwację w podmiocie leczniczym, jeżeli wyrazi na to zgodę.

5. Skierowanie do komisji lekarskiej, o której mowa w ust. 1, wydaje kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę.

6. Koszty zleconych badań są pokrywane z budżetu państwa z części, o której mowa w art. 9 ust. 1.

7. (uchylony)

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz chorób i ułomności wraz z kategoriami zdolności do pełnienia służby, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia, o zdolności albo niezdolności kandydata lub funkcjonariusza do pełnienia służby, oraz szczegółowe objaśnienia odnoszące się do tych chorób i ułomności, jak również zalecane czynności wskazane przy ich ustalaniu w przypadkach, w których wymaga tego wiedza medyczna, uwzględniając potrzebę ustalenia w toku badania przez komisje lekarskie, o których mowa w ust. 1, przydatności i predyspozycji do służby z uwagi na charakter i warunki pełnienia tej służby oraz konieczność zapewnienia jednolitego orzecznictwa.

9. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza skierowania do komisji lekarskich kandydata do służby oraz funkcjonariusza, o których mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę zawarcia w nim informacji niezbędnych do oceny zdolności fizycznej i psychicznej funkcjonariusza do pełnienia służby.

Art. 208. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany wykonywać obowiązki służbowe w umundurowaniu.

2. Umundurowanie, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariusz otrzymuje do bezpłatnego korzystania. Składniki umundurowania są wyceniane w sposób bezwalutowy poprzez przypisanie im odpowiedniej liczby punktów przeliczeniowych. W przypadkach zwolnienia ze służby z przyczyn, o których mowa w art. 179 ust. 1 pkt 2–11 oraz art. 180 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–9, funkcjonariusz jest obowiązany do zwrotu równowartości pieniężnej składników umundurowania, z wyłączeniem zwolnienia funkcjonariusza na podstawie art. 179 ust. 1 pkt 10 w związku z przejściem na emeryturę albo rentę.

3. W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki organizacyjnej może zwolnić funkcjonariusza od wykonywania obowiązków służbowych w umundurowaniu.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory, kolory oraz rodzaje umundurowania,
- 2) wzory, kolory oraz rodzaje oznaczeń stopni służbowych i znaków identyfikacji osobistej funkcjonariuszy,
- 3) tryb przydziału oznaczeń stopni służbowych i znaków identyfikacji osobistej funkcjonariuszy,
- 4) przypisanie składnikom umundurowania liczby punktów przeliczeniowych,
- 5) tryb przydziału składników umundurowania,
- 6) wykaz składników umundurowania, za które przysługuje równoważnik pieniężny, oraz wysokość tego równoważnika,
- 7) warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za składniki umundurowania oraz za okresowe czyszczenie umundurowania,
- 8) sposób noszenia poszczególnych rodzajów umundurowania, oznaczeń stopni służbowych oraz znaków identyfikacji osobistej funkcjonariuszy,
- 9) przypadki, w których funkcjonariusz może zostać zwolniony z obowiązku wykonywania obowiązków służbowych w umundurowaniu,
- 10) wartość punktu przeliczeniowego,
- 11) sposób wyliczenia zwrotu równowartości pieniężnej składników umundurowania, o której mowa w ust. 2

– uwzględniając we wzorach umundurowania wizerunek orła białego ustalony dla godła państwowego oraz biorąc pod uwagę zastosowanie określonego rodzaju umundurowania funkcjonariusza do realizowanych przez niego zadań.

Art. 208a. 1. Uczestnictwo funkcjonariusza w szkoleniu, na które został skierowany w ramach KAS, traktuje się na równi z pełnieniem służby.

2. Funkcjonariusz nie ponosi opłat z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, o których mowa w ust. 1.

Art. 209. 1. Funkcjonariusz, który został zwolniony ze służby przed upływem 3 lat od dnia ukończenia nauki w formach szkolnych i pozaszkolnych, innych niż określone w art. 208a ust. 1, których koszty zostały pokryte z budżetu państwa, jest obowiązany do zwrotu tych kosztów zmniejszonych proporcjonalnie w stosunku do okresu pozostawania w stosunku służbowym po ukończeniu nauki.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie w przypadku:

- 1) zwolnienia funkcjonariusza ze służby z przyczyn, o których mowa w art. 179 ust. 1 pkt 2–11 oraz art. 180 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–9;
- 2) orzeczenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej;
- 3) wygaśnięcia stosunku służbowego z przyczyn, o których mowa w art. 182 pkt 2.

3. W uzasadnionych przypadkach Szef Krajowej Administracji Skarbowej może zwolnić osobę obowiązującą do zwrotu kosztów określonych w ust. 1 z obowiązku ich zwrotu.

Art. 210. Funkcjonariusz, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych w Kodeksie karnym.

Art. 211. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje zwrot kosztów obrony, jeżeli postępowanie karne wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu postępowania wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopelnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.

2. Koszty, w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego obrońcy, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2020 r. poz. 1651 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2052) są pokrywane z budżetu państwa, z części, o której mowa w art. 9 ust. 1, na wniosek funkcjonariusza.

Art. 212. 1. Funkcjonariuszom i członkom ich rodzin, byłym funkcjonariuszom, w tym emerytom i rencistom i członkom ich rodzin, mogą być przyznawane świadczenia socjalne.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do wypłaty świadczeń socjalnych, rodzaj i zakres tych świadczeń, sposób obliczania i ich wysokość, terminy rozliczeń oraz wypłaty, uwzględniając prawidłowość wypłacanych świadczeń.

Art. 213. 1. Funkcjonariusze w czasie wykonywania zadań służbowych mogą otrzymywać nieodpłatnie wyżywienie oraz napoje, zwane dalej „wyżywieniem”, lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których funkcjonariusz otrzymuje wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie, normy wyżywienia i wysokość równoważnika pieniężnego, sposób ustalania wartości pieniężnej równoważnika, warunki i tryb jego wypłacania, a także organy właściwe w tych sprawach, uwzględniając zakres i specyfikę zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy.

Art. 214. Do funkcjonariusza stosuje się przepisy Kodeksu pracy dotyczące uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, chyba że przepisy ustawy są korzystniejsze.

Art. 215. Jeżeli zachodzi konieczność zastępstwa funkcjonariusza, z wyłączeniem funkcjonariusza wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze, w czasie jego nieobecności w służbie w związku z przebywaniem na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim lub urlopie wychowawczym, można w tym celu zatrudnić osobę na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmującej okres tej nieobecności.

Art. 216. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z wyłączeniem art. 167² Kodeksu pracy.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany udzielić na żądanie funkcjonariusza i w terminie przez niego wskazanym nie więcej niż 4 dni urlopu w każdym roku kalendarzowym. Funkcjonariusz zgłasza żądanie udzielenia urlopu najpóźniej w dniu rozpoczęcia urlopu.

3. Odmowa udzielenia urlopu, o którym mowa w ust. 2, może nastąpić w sytuacji, gdy nieobecność funkcjonariusza w służbie wpłynie na ciągłość wykonywania zadań w jednostce organizacyjnej KAS.

4. Funkcjonariuszowi, który osiągnął określony staż służby w Służbie Celno-Skarbowej, przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w każdym roku kalendarzowym w wymiarze:

- 1) 5 dni, jeżeli pełni służbę co najmniej 15 lat;
- 2) 10 dni, jeżeli pełni służbę co najmniej 20 lat.

5. Łączny wymiar dodatkowego urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w ust. 4, nie może przekroczyć 10 dni rocznie.

6. Funkcjonariuszowi przenoszonemu do innej miejscowości, jeżeli z przeniesieniem wiąże się zmiana jego miejsca zamieszkania, udziela się płatnego urlopu okolicznościowego w wymiarze 4 dni. Urlop okolicznościowy może być na wniosek funkcjonariusza wykorzystany w częściach.

Art. 217. Funkcjonariuszowi, po upływie 5 lat służby, przysługuje płatny urlop zdrowotny z zachowaniem prawa do uposażenia. Urlopu zdrowotnego udziela kierownik jednostki organizacyjnej na podstawie skierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową na okres ustalony w tym skierowaniu, nieprzekraczający jednak 30 kolejnych dni w każdym roku kalendarzowym.

Art. 218. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej może, z ważnych przyczyn, udzielić funkcjonariuszowi urlopu bezpłatnego.

2. Okresu urlopu bezpłatnego nie zalicza się do okresu służby, od którego zależą uprawnienia funkcjonariusza.

3. Funkcjonariuszowi, który rozpoczyna urlop bezpłatny w ciągu miesiąca kalendarzowego, przysługuje uposażenie w wysokości 1/30 uposażenia miesięcznego za każdy dzień poprzedzający dzień rozpoczęcia urlopu bezpłatnego. Jeżeli funkcjonariusz pobrał już uposażenie za czas urlopu bezpłatnego, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie uposażenia.

Art. 219. 1. Funkcjonariuszowi za szczególne osiągnięcia w Służbie Celno-Skarbowej, w szczególności za wzorowe wykonywanie obowiązków, przejawianie inicjatywy, doskonalenie kwalifikacji zawodowych mogą być udzielane wyróżnienia:

- 1) dyplom;
- 2) krótkoterminowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 10 dni;
- 3) nagroda pieniężna lub rzeczowa;
- 4) mianowanie na wyższy stopień służbowy;
- 5) przyznanie odznaki honorowej;
- 6) przedstawienie do odznaczenia państwowego.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania wyróżnień funkcjonariuszom, właściwość przełożonych w tych sprawach, sposób udzielania wyróżnień oraz terminy ich przyznawania, uwzględniając prawidłowość i okoliczności udzielania wyróżnień.

Art. 220. 1. Nagroda pieniężna, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt 3, jest przyznawana z funduszu nagród za szczególne osiągnięcia w Służbie Celno-Skarbowej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, tworzy fundusz nagród za szczególne osiągnięcia w Służbie Celno-Skarbowej, określając źródło środków na ten fundusz oraz jego wysokość, mając na względzie prawidłowe wykorzystanie środków.

Art. 221. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić funkcjonariuszowi bezpieczne i higieniczne warunki służby oraz prowadzić systematyczne szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny służby oraz przepisów przeciwpożarowych.

3. W sprawach związanych z bezpieczeństwem i higieną służby, w zakresie nieuregulowanym ustawą, stosuje się odpowiednio:

- 1) przepisy art. 207¹, art. 208, art. 209¹, art. 209², art. 210 § 1–5, art. 213, art. 215–219, art. 220 § 1, art. 221, art. 222 § 1 i 2, art. 222¹ § 1 i 2, art. 223–225, art. 227 § 1, art. 229 § 1–7, art. 234 § 3 i 4, art. 236, art. 237⁷–237¹⁰, art. 237¹¹ § 1–4 i art. 237^{11a}–237^{13a} Kodeksu pracy,
- 2) przepisy wydane na podstawie art. 210 § 6, art. 220 § 2 i 3, art. 222 § 3, art. 222¹ § 3, art. 227 § 2, art. 228 § 3, art. 229 § 8, art. 237¹¹ § 5 i art. 237¹⁵ Kodeksu pracy

– jeżeli funkcjonariusz w czasie wykonywania zadań służbowych wykonuje prace, których te przepisy dotyczą.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki bezpieczeństwa i higieny służby, mając na uwadze zadania wykonywane przez funkcjonariuszy oraz warunki i miejsce pełnienia służby.

Art. 222. Funkcjonariusze mogą się zrzeszać w związkach zawodowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 oraz z 2021 r. poz. 1666).

Rozdział 6

Uposażenie i inne świadczenia pieniężne funkcjonariuszy

Art. 223. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania funkcjonariusza do służby.

2. Z tytułu pełnienia służby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

3. Przeciętne uposażenie funkcjonariusza stanowi wielokrotność kwoty bazowej. Wysokość kwoty bazowej ustalonej według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

4. Przez przeciętne uposażenie, o którym mowa w ust. 3, rozumie się uposażenie wraz z 1/12 równowartości nagrody rocznej.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 3, kierując się szczególnymi zadaniami, jakie wykonują funkcjonariusze.

Art. 224. Uposażenie funkcjonariusza składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia.

Art. 225. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokości uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy na stanowiskach służbowych, z zastosowaniem mnożników kwoty bazowej, uwzględniając charakter i rodzaje stanowisk służbowych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych KAS.

Art. 226. 1. Funkcjonariusze otrzymują następujące dodatki do uposażenia zasadniczego:

- 1) dodatek za wieloletnią służbę;
- 2) dodatek za stopień służbowy w wysokości uzależnionej od posiadanego stopnia;
- 3) dodatek funkcyjny na stanowisku kierowniczym;
- 4) dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami i umiejętnościami;
- 5) dodatki uzasadnione szczególnymi warunkami pełnienia służby.

2. Dodatki do uposażenia, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 148 ust. 1, ustalane w wysokości miesięcznej są dodatkami o charakterze stałym.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki otrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5, oraz wysokość dodatków, uwzględniając:

- 1) okoliczności uzasadniające przyznanie dodatków;
- 2) rodzaje dodatków przysługujących funkcjonariuszowi ze względu na szczególne właściwości, kwalifikacje, umiejętności lub warunki pełnienia służby;
- 3) okresowe podwyższenie lub obniżenie tych dodatków.

Art. 227. Uposażenie jest płatne miesięcznie.

Art. 228. 1. Funkcjonariusz odwołany ze stanowiska służbowego lub przeniesiony na niższe stanowisko służbowe zachowuje prawo do uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku przez okres 3 miesięcy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funkcjonariuszy przeniesionych na niższe stanowisko służbowe na podstawie art. 255 ust. 1 pkt 7 oraz funkcjonariuszy przeniesionych na własną prośbę.

Art. 229. 1. Funkcjonariuszowi zawiesza się wypłatę uposażenia w przypadku:

- 1) samowolnego opuszczenia miejsca pełnienia służby;
- 2) niepodjęcia służby;
- 3) zwinionej niemożności pełnienia służby.

2. W przypadku gdy okoliczności, o których mowa w ust. 1, zostaną uznane za usprawiedliwione, funkcjonariuszowi wypłaca się zawieszone uposażenie. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej funkcjonariusz traci za każdy dzień nieobecności 1/30 część uposażenia miesięcznego. Jeżeli funkcjonariusz pobrał już za czas nieusprawiedliwionej nieobecności uposażenie, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 230. 1. W przypadku urlopów, o których mowa w art. 216 ust. 1, 4 i 6, art. 217 i art. 219 ust. 1 pkt 2, funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne należne na zajmowanym stanowisku służbowym.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) niezdolności do służby z przyczyn uprawniających do świadczeń określonych w przepisach ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133, 1621 i 1834), przez okres określony w tych przepisach, z wyjątkiem przyczyn uprawniających do zasiłków chorobowego i opiekuńczego;
  - 2) zwolnienia funkcjonariusza od pełnienia służby, w przypadkach określonych w przepisach prawa pracy dotyczących udzielania pracownikom zwolnień od pracy, za które pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.
3. (uchylony)

Art. 231. 1. Miesięczne uposażenie funkcjonariusza za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu ojcowskiego wynosi 100% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 230 ust. 1.

2. Miesięczne uposażenie funkcjonariusza za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego wynosi:

- 1) 100% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 230 ust. 1, za okres do:
  - a) 6 tygodni urlopu rodzicielskiego – w przypadku, o którym mowa w art. 182^{1a} § 1 pkt 1 i art. 183 § 4 pkt 1 Kodeksu pracy,
  - b) 8 tygodni urlopu rodzicielskiego – w przypadkach, o których mowa w art. 182^{1a} § 1 pkt 2 i art. 183 § 4 pkt 2 Kodeksu pracy,
  - c) 3 tygodni urlopu rodzicielskiego – w przypadku, o którym mowa w art. 183 § 4 pkt 3 Kodeksu pracy;
- 2) 60% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 230 ust. 1, za okres urlopu rodzicielskiego przypadający po okresach, o których mowa w pkt 1.

3. Miesięczne uposażenie funkcjonariusza-kobiety, która we wniosku, złożonym nie później niż 21 dni po porodzie, wystąpi o udzielenie jej, bezpośrednio po urlopie macierzyńskim, urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, wynosi 80% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 230 ust. 1, za cały okres odpowiadający okresowi tych urlopów.

4. W przypadku gdy wysokość uposażenia funkcjonariusza pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, obliczonego zgodnie z ust. 1–3, jest niższa niż kwota świadczenia rodzicielskiego określonego w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615), kwotę uposażenia funkcjonariusza pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne podwyższa się do wysokości świadczenia rodzicielskiego.

5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do funkcjonariusza, który we wniosku, złożonym nie później niż 21 dni po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, wystąpi o udzielenie mu, bezpośrednio po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze.

6. Funkcjonariuszowi, który z uwagi na wniosek złożony w trybie ust. 3 albo 5 otrzymał 80% uposażenia, o którym mowa w ust. 3, w przypadku rezygnacji z urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze albo rezygnacji z urlopu rodzicielskiego w wymiarze, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, przysługuje jednorazowe wyrównanie otrzymywanego uposażenia, o którym mowa w ust. 3, do wysokości 100%, pod warunkiem niepobrania uposażenia za okres odpowiadający okresom tych urlopów.

Art. 232. 1. W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim funkcjonariusz otrzymuje uposażenie chorobowe.

2. Podstawę obliczenia uposażenia chorobowego stanowi uposażenie zasadnicze wraz z dodatkiem za wieloletnią służbę, dodatkiem za stopień służbowy, dodatkiem funkcyjnym, dodatkiem kontrolerskim, dodatkiem orzecznicy, dodatkiem uzasadnionym szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami i umiejętnościami oraz dodatkiem uzasadnionym szczególnymi warunkami pełnienia służby, przysługujące funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość.

3. Przy obliczaniu uposażenia chorobowego za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim przyjmuje się, że uposażenie chorobowe za jeden dzień przebywania na zwolnieniu lekarskim stanowi 1/30 uposażenia chorobowego, którego wysokość jest określana zgodnie z art. 234.

Art. 233. 1. Zwolnienie lekarskie obejmuje okres, w czasie którego funkcjonariusz jest zwolniony od pełnienia służby z powodu:

- 1) choroby i innych przyczyn niezdolności do służby traktowanych na równi z niezdolnością do służby z powodu choroby, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1–2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, innych niż określone w pkt 6 i 7;
- 2) konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem własnym lub małżonka, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 8. roku życia w przypadku:
  - a) zaistnienia przyczyn, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,
  - b) porodu lub choroby małżonka funkcjonariusza lub rodzica dziecka funkcjonariusza, stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi lub rodzicowi sprawowanie opieki nad dzieckiem,
  - c) pobytu małżonka funkcjonariusza lub rodzica dziecka funkcjonariusza, stale opiekujących się dzieckiem, w szpitalu albo innym przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;

- 3) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem własnym lub małżonka, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 14. roku życia;
- 4) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny;
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów;
- 6) wypadku w drodze do miejsca pełnienia służby lub w drodze powrotnej ze służby;
- 7) choroby przypadającej w okresie ciąży;
- 8) przebywania na obserwacji w podmiocie leczniczym w wyniku skierowania przez komisję lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych;
- 9) zwolnienia od zajęć służbowych z powodu wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby;
- 10) zwolnienia od zajęć służbowych z powodu choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

2. Zwolnienie od pełnienia służby w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przysługuje przez okres nie dłuższy niż 60 dni w roku kalendarzowym, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 – przez okres nie dłuższy niż 14 dni w roku kalendarzowym, przy czym okresy te łącznie nie mogą przekroczyć 60 dni w roku kalendarzowym.

3. Za członka rodziny, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, uważa się małżonka, rodziców, rodzica dziecka funkcjonariusza, ojczyma, macochę, teściów, dziadków, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku powyżej 14 lat, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z funkcjonariuszem w okresie sprawowania opieki.

4. Przepis ust. 2 stosuje się bez względu na liczbę dzieci i innych członków rodziny wymagających opieki.

Art. 234. 1. Funkcjonariusz otrzymuje uposażenie chorobowe w wysokości 80% podstawy, o której mowa w art. 232 ust. 2, w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim z powodów, o których mowa w art. 233 ust. 1 pkt 1–4.

2. Funkcjonariusz otrzymuje uposażenie chorobowe w wysokości 100% podstawy, o której mowa w art. 232 ust. 2, w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim z powodów, o których mowa w art. 233 ust. 1 pkt 5–10.

3. Prawo do uposażenia chorobowego w wysokości 100% podstawy, o której mowa w art. 232 ust. 2, przysługuje również, gdy zwolnienie od pełnienia służby zostało spowodowane przez inną osobę w wyniku popełnienia przez nią umyślnego czynu zabronionego w związku z pełnioną służbą przez funkcjonariusza, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ.

Art. 235. 1. Okres przebywania na zwolnieniu lekarskim stwierdza się na podstawie zaświadczenia lekarskiego wystawionego zgodnie z art. 55 ust. 1 i art. 55a ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa albo wydruku zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 tej ustawy, z tym że:

- 1) przyczynę niezdolności do służby wskutek poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz niezdolności do służby wskutek poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów dokumentuje zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku, zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) dokumentem stanowiącym podstawę usprawiedliwienia nieobecności w służbie z powodu okoliczności określonych:
  - a) w art. 233 ust. 1 pkt 2 lit. a – jest pisemne oświadczenie funkcjonariusza,
  - b) w art. 233 ust. 1 pkt 2 lit. b i c – jest zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza na zwykłym druku;
- 3) dokumentem stanowiącym podstawę usprawiedliwienia nieobecności w służbie w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jest decyzja wydana przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

2. Doręczenie zaświadczenia lekarskiego odbywa się przy wykorzystaniu profilu informacyjnego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na zasadach określonych w tej ustawie.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych wykorzystują lub tworzą profil informacyjny płatnika składek, o którym mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

4. Wydruk zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 55a ust. 7 tej ustawy, albo zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku w przypadkach, o których mowa w art. 233 ust. 1 pkt 2 lit. b i c, funkcjonariusz jest obowiązany dostarczyć kierownikowi jednostki organizacyjnej w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

5. Funkcjonariusz jest obowiązany dostarczyć kierownikowi jednostki organizacyjnej zaświadczenie lekarskie lub decyzję, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

6. Funkcjonariusz jest obowiązany dostarczyć kierownikowi jednostki organizacyjnej oświadczenie o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 233 ust. 1 pkt 2 lit. a, w terminie 7 dni od dnia ich zaistnienia.

7. Niedopełnienie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, skutkuje uznaniem nieobecności w służbie za nieusprawiedliwioną, chyba że niedostarczenie zaświadczenia, decyzji lub oświadczenia w terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od funkcjonariusza.

Art. 236. 1. Prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby, prawidłowość wykorzystania zwolnienia lekarskiego, spełnienie wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich oraz oświadczenie funkcjonariusza, o którym mowa w art. 235 ust. 1 pkt 2 lit. a, mogą podlegać kontroli.

2. Kontrolę przeprowadzają:

- 1) komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – w zakresie prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby oraz prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego;
- 2) kierownik jednostki organizacyjnej – w zakresie prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego i spełnienia wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich oraz w zakresie oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 235 ust. 1 pkt 2 lit. a.

3. Jeżeli w wyniku kontroli komisja lekarska ustali datę ustania niezdolności do służby wcześniejszą niż data orzeczona w zaświadczeniu lekarskim, funkcjonariusz traci prawo do uposażenia chorobowego za okres od tej daty do końca zwolnienia.

4. Funkcjonariusz traci prawo do uposażenia chorobowego za cały okres zwolnienia, jeżeli w wyniku kontroli zostanie ustalone:

- 1) że oświadczenie funkcjonariusza, o którym mowa w art. 235 ust. 1 pkt 2 lit. a, zostało złożone niezgodnie z prawdą;
- 2) nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego;
- 3) że zaświadczenie lekarskie zostało sfalszowane.

5. Kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich polega na ustaleniu, czy funkcjonariusz w okresie orzeczonej niezdolności do służby, w tym sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny, nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem, a w szczególności czy nie wykonuje pracy zarobkowej.

6. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 235 ust. 1 pkt 2 lit. a, polega na ustaleniu, czy zaistniały przyczyny, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

7. Kontrolę prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego oraz oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 235 ust. 1 pkt 2 lit. a, przeprowadza osoba upoważniona przez kierownika jednostki organizacyjnej.

8. W razie stwierdzenia w trakcie kontroli, że funkcjonariusz wykonuje pracę zarobkową albo wykorzystuje zwolnienie lekarskie w inny sposób niezgodny z jego celem, osoba kontrolująca, o której mowa w ust. 7, sporządza protokół, w którym podaje, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego.

9. W razie stwierdzenia w trakcie kontroli, że oświadczenie funkcjonariusza, o którym mowa w art. 235 ust. 1 pkt 2 lit. a, nie jest zgodne z prawdą, osoba kontrolująca, o której mowa w ust. 7, sporządza protokół.

10. Protokół przedstawia się funkcjonariuszowi. Funkcjonariusz może wnieść do niego uwagi. Wniesienie uwag funkcjonariusz potwierdza własnoręcznym podpisem.

11. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole oraz uwag, o których mowa w ust. 10, kierownik jednostki organizacyjnej stwierdza utratę prawa do uposażenia chorobowego za okres, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lub 2.

12. Przepis ust. 11 stosuje się odpowiednio w przypadku zawiadomienia kierownika jednostki organizacyjnej przez komisję lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w wyniku przeprowadzenia przez tę komisję kontroli o nieprawidłowościach w wykorzystaniu zwolnienia lekarskiego.

13. W przypadku stwierdzenia utraty prawa do uposażenia, o którym mowa w ust. 11, funkcjonariusz może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do kierownika jednostki organizacyjnej w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z tym stwierdzeniem.

14. Kontrola wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich polega na sprawdzeniu, czy zaświadczenie:

- 1) nie zostało sfałszowane;
- 2) zostało wydane zgodnie z przepisami w sprawie zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich.

15. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 14:

- 1) pkt 1, zachodzi podejrzenie, że zaświadczenie lekarskie zostało sfałszowane – kierownik jednostki organizacyjnej występuje do lekarza, który wystawił zaświadczenie lekarskie, o wyjaśnienie sprawy;
- 2) pkt 2, zachodzi podejrzenie, że zaświadczenie lekarskie wydane zostało niezgodnie z przepisami w sprawie zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich – kierownik jednostki organizacyjnej występuje o wyjaśnienie sprawy do terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 237. 1. W przypadku gdy funkcjonariusz pobrał już uposażenie za okres, w którym przebywał na zwolnieniu lekarskim, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie uposażenia.

2. Funkcjonariuszowi, który przebywał na zwolnieniu lekarskim w ostatnim miesiącu pełnienia służby, potrąca się odpowiednią część uposażenia z należności przysługujących mu z tytułu zwolnienia ze służby albo funkcjonariusz ten zwraca odpowiednią część uposażenia w dniu ustania stosunku służbowego.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 236 ust. 3 i 4, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 238. 1. Środki finansowe uzyskane z tytułu zmniejszenia uposażeń funkcjonariuszy w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim przeznaczają się w całości na nagrody uznaniowe za wykonywanie zadań służbowych w zastępstwie funkcjonariuszy przebywających na zwolnieniach lekarskich.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, zwiększają fundusz nagród za szczególne osiągnięcia w Służbie Celno-Skarbowej, utworzony na podstawie art. 220 ust. 2.

Art. 239. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do usprawiedliwiania nieobecności w służbie oraz udzielania funkcjonariuszom zwolnień od pełnienia służby stosuje się odpowiednio przepisy prawa pracy dotyczące sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy.

Art. 239a. W zakresie nieuregulowanym w ustawie przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych stosuje się odpowiednio.

Art. 240. 1. Dodatek za wieloletnią służbę w Służbie Celno-Skarbowej przysługuje po 2 latach służby, w wysokości wynoszącej 2% uposażenia zasadniczego.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wzrasta o 1% za każdy dalszy rok służby, aż do osiągnięcia 20% uposażenia zasadniczego po 20 latach służby, oraz o 0,5% za każdy następny rok służby – łącznie do wysokości 25% po 30 latach służby.

3. Do okresów służby uprawniających do dodatku, o którym mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

4. Dodatek za wieloletnią służbę jest wypłacany począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym funkcjonariusz nabył prawo do tego dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie tego prawa nastąpiło w ciągu miesiąca.

Art. 241. 1. Funkcjonariuszom przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach służby – 75%,
- 2) po 25 latach służby – 100%,
- 3) po 30 latach służby – 150%,
- 4) po 35 latach służby – 200%,
- 5) po 40 latach służby – 300%,
- 6) po 45 latach służby – 400%

– miesięcznego uposażenia.

2. Do okresów służby uprawniających do nagrody jubileuszowej wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Funkcjonariuszowi zwalnianemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę albo rentę z tytułu niezdolności do służby przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej przed upływem okresu służby wymaganego do nabycia tego prawa, jeżeli w dniu zwolnienia ze służby do wymaganego okresu służby brakuje nie więcej niż 12 miesięcy.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania i wypłacania nagrody jubileuszowej, biorąc pod uwagę udokumentowanie okresów pełnienia służby lub zatrudnienia uprawniające do nagrody jubileuszowej w określonej wysokości.

Art. 242. 1. Funkcjonariuszowi za służbę pełnioną w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia, uposażenia chorobowego i uposażenia za przedłużony czas służby otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje.

2. Nagroda roczna przysługuje, jeżeli funkcjonariusz w danym roku kalendarzowym pełnił służbę przez okres co najmniej 6 miesięcy kalendarzowych. Okresy służby krótsze od miesiąca kalendarzowego sumuje się, przyjmując, że każde 30 dni służby stanowi pełny miesiąc kalendarzowy.

3. Pełnienie służby przez okres co najmniej 6 miesięcy kalendarzowych warunkujących nabycie prawa do nagrody rocznej nie jest wymagane w przypadku:

- 1) gdy w danym roku kalendarzowym stosunek służbowy funkcjonariusza przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 174 ust. 7;
- 2) zwolnienia funkcjonariusza ze służby w związku z nabyciem przez niego praw do emerytury lub renty bądź wygaśnięcia jego stosunku służbowego na podstawie art. 182 pkt 1.

4. Do okresu służby, o którym mowa w ust. 2, warunkującego nabycie prawa do nagrody rocznej w danym roku kalendarzowym wlicza się okresy:

- 1) korzystania przez funkcjonariusza:
  - a) z urlopu wychowawczego, urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego,
  - b) ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych z przyczyn, o których mowa w art. 185 § 2 lub art. 188 Kodeksu pracy,
  - c) ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych w razie urodzenia się dziecka, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² Kodeksu pracy,
  - d) ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) powołania funkcjonariusza do czynnej służby wojskowej albo skierowania do odbycia służby zastępczej.
- 3) (uchylony)

5. Do okresu służby, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów:

- 1) korzystania przez funkcjonariusza z urlopu bezpłatnego;
- 2) zawieszenia funkcjonariusza w pełnieniu obowiązków służbowych w przypadkach, o których mowa w art. 178, chyba że:
  - a) w postępowaniu dyscyplinarnym funkcjonariusz został uniewinniony albo gdy postępowanie takie zostało umorzone wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepełnienia czynu,
  - b) w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym funkcjonariusz został uniewinniony albo gdy takie postępowanie zostało umorzone ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6 Kodeksu postępowania karnego.

6. Do uposażenia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się uposażenia otrzymanego w okresie zawieszenia funkcjonariusza w pełnieniu obowiązków służbowych w przypadkach, o których mowa w art. 178, chyba że:

- 1) w postępowaniu dyscyplinarnym funkcjonariusz został uniewinniony albo takie postępowanie zostało umorzone wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepełnienia czynu;
- 2) w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym funkcjonariusz został uniewinniony albo takie postępowanie zostało umorzone ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6 Kodeksu postępowania karnego.

7. Nagrody rocznej nie przyznaje się w przypadku:

- 1) popełnienia przez funkcjonariusza, ściganego z oskarżenia publicznego przestępstwa umyślnego lub umyślnego przestępstwa skarbowego, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu;
- 2) wymierzenia funkcjonariuszowi prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym kary, o której mowa w art. 255 ust. 1 pkt 4–10;
- 3) zwolnienia funkcjonariusza ze służby w przypadkach, o których mowa w art. 179 ust. 1 pkt 4 albo w art. 180 ust. 1 pkt 2.

8. Nagroda roczna może ulec obniżeniu od 20% do 50% w stosunku do wysokości określonej w ust. 1 w przypadku:

- 1) popełnienia przez funkcjonariusza przestępstwa, innego niż określone w ust. 7 pkt 1, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu;
- 2) wymierzenia funkcjonariuszowi prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym kary, o której mowa w art. 255 ust. 1 pkt 1–3;
- 3) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej, stwierdzonego w dwóch następujących po sobie ocenach okresowych lub opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy.

9. Przyznanie nagrody rocznej zawieszają się, jeżeli przeciwko funkcjonariuszowi toczy się postępowanie karne, karne skarbowe lub dyscyplinarne o czyn popełniony w roku kalendarzowym, za który nagroda jest przyznawana – do czasu zakończenia tego postępowania.

10. W przypadkach, o których mowa w ust. 7 i 8, nagrody rocznej nie przyznaje się lub ulega ona obniżeniu za rok kalendarzowy, w którym funkcjonariusz:

- 1) popełnił przestępstwo stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu,
- 2) naruszył obowiązki służbowe, za co został ukarany prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym,
- 3) otrzymał drugą kolejną negatywną ocenę okresową lub opinię służbową z powodu niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby

– a jeżeli nagroda za ten rok została już wypłacona – za rok, w którym postępowanie karne, karne skarbowe lub dyscyplinarne w tej sprawie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem albo funkcjonariusz został zwolniony ze służby.

11. O obniżeniu nagrody rocznej decyduje kierownik jednostki organizacyjnej.

12. W przypadku pełnienia przez funkcjonariusza w roku kalendarzowym służby w różnych jednostkach organizacyjnych KAS nagrodę roczną za cały okres służby w danym roku kalendarzowym wypłaca jednostka, która była w danym roku ostatnim miejscem pełnienia przez niego służby.

13. Nagrodę roczną wypłaca się do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który przysługuje nagroda.

Art. 243. 1. Funkcjonariuszowi odbywającemu podróże służbowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przysługują należności z tytułu podróży służbowych.

2. Podróż służbowa obejmuje, określony w pisemnym lub ustnym poleceniu wyjazdu służbowego, okres od wyjazdu funkcjonariusza – w celu wykonywania czynności służbowych na obszarze kraju – poza miejsce pełnienia służby do jego powrotu.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania należności, o których mowa w ust. 1, ich wysokość, a także sposób rozliczania się funkcjonariusza, uwzględniając potrzebę uzależnienia wysokości należności od czasu trwania podróży służbowej, dokonania zwrotu rzeczywiście poniesionych wydatków oraz określenia terminów wypłaty należności w sposób ułatwiający dokonywanie rozliczeń.

Art. 244. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje równoważnik z tytułu dojazdu do miejsca pełnienia służby, jeżeli on sam lub jego małżonek nie zamieszkują lub nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej.

2. Równoważnik, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje:

- 1) funkcjonariuszom, którzy otrzymują równoważnik pieniężny, o którym mowa w art. 169 ust. 1;
- 2) jeżeli dojazd do miejsca pełnienia służby jest możliwy środkami komunikacji publicznej i nie jest znacznie utrudniony.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki, wysokość oraz tryb i terminy wypłaty równoważnika, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę jego odniesienia do cen biletów za przejazd koleją lub autobusami, wzory wymaganych dokumentów oraz potrzebę właściwego dokumentowania poniesionych kosztów.

Art. 245. 1. Funkcjonariuszowi może być przyznane prawo do ryczałtu związanego z używaniem pojazdów niepozostających w dyspozycji jednostek organizacyjnych KAS do celów służbowych na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje zadań, do których wykonywania dopuszcza się użycie pojazdów niepozostających w dyspozycji jednostek organizacyjnych KAS do celów służbowych, oraz szczegółowe warunki używania tych pojazdów, uwzględniając potrzebę sprawnej realizacji zadań i czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy.

Art. 246. 1. W zakresie odbywania przez funkcjonariusza zagranicznych podróży służbowych stosuje się odpowiednio przepisy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

2. (uchylony)

Art. 247. 1. Funkcjonariuszowi, który wykonuje stałe zadania służbowe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przysługuje ryczałt na pokrycie kosztów wyżywienia i innych drobnych wydatków.

2. Wykonywanie stałych zadań służbowych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w dobowym wymiarze czasu służby nieprzekraczającym 24 godzin, nie stanowi podróży służbowej w rozumieniu przepisów, o których mowa w art. 246.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, walutę i wysokość ryczałtu, uwzględniając państwo, w którym funkcjonariusz wykonuje stałe zadania służbowe, oraz liczbę godzin wykonywania zadań przez funkcjonariusza.

Art. 248. 1. Funkcjonariusz zawieszony w pełnieniu obowiązków służbowych i zwolniony od pełnienia innych obowiązków służbowych otrzymuje od dnia zawieszenia 50% uposażenia przysługującego w dniu zawieszenia.

2. Po zakończeniu postępowania karnego, postępowania karnego skarbowego lub dyscyplinarnego, będącego przyczyną zawieszenia w czynnościach służbowych, funkcjonariusz otrzymuje wstrzymaną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki wprowadzane w okresie zawieszenia, jeżeli w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym funkcjonariusz został uniewinniony albo gdy takie postępowanie zostało umorzono ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6 Kodeksu postępowania karnego, a w postępowaniu dyscyplinarnym nie został ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej.

3. W przypadku wykonywania innych obowiązków służbowych w okresie zawieszenia funkcjonariuszowi przysługuje uposażenie nie niższe od dotychczas otrzymywanego.

Art. 249. Z uposażenia funkcjonariusza mogą być dokonywane potrącenia na podstawie sądowych i administracyjnych tytułów wykonawczych oraz na podstawie przepisów odrębnych – na zasadach określonych w przepisach o egzekucji sądowej lub postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo w innych przepisach odrębnych.

Art. 250. 1. Funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub orzeczeniem trwałej niezdolności do służby przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia.

2. Do okresu służby, o którym mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Odprawę, o której mowa w ust. 1, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 Kodeksu pracy.

4. Funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1–3.

Art. 250a. 1. Jeżeli funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego funkcjonariuszowi po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1321) do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Przez uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się uposażenie zasadnicze, uposażenie chorobowe, uposażenie za przedłużony czas służby, dodatki do uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe, odpowiednio przeliczone zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

3. Składki przekazuje się również w przypadku, gdy funkcjonariusz spełnia jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty inwalidzkiej. Przekazanie składek następuje na wniosek funkcjonariusza.

4. Składki podlegają waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504).

5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 i art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

6. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego i niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.

Art. 251. 1. W przypadku śmierci funkcjonariusza małżonkowi lub jego dzieciom uprawnionym do renty rodzinnej na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin przysługuje odprawa pośmiertna.

2. W przypadku braku osób, o których mowa w ust. 1, odprawa pośmiertna przysługuje dorosłym dzieciom zmarłego funkcjonariusza, dzieciom przysposobionym i dzieciom przyjętym na wychowanie przez zmarłego funkcjonariusza.

3. W przypadku braku osób, o których mowa w ust. 1 i 2, odprawa pośmiertna przysługuje rodzicom funkcjonariusza.

4. Małżonek rozwiedziony oraz małżonek pozostający w separacji nie są uprawnieni do otrzymania odprawy pośmiertnej.

5. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do:

- 1) uposażenia należnego za okres do dnia wygaśnięcia stosunku służbowego,
- 2) ekwiwalentu za przysługujący do dnia wygaśnięcia stosunku służbowego urlop wypoczynkowy, nie więcej niż za ostatnie 3 lata,
- 3) uposażenia za przedłużony czas służby, o którym mowa w art. 189 ust. 13,
- 4) nagrody jubileuszowej, o której mowa w art. 241,
- 5) nagrody rocznej, o której mowa w art. 242

– o ile nie zostały wypłacone funkcjonariuszowi.

6. Wysokość odprawy pośmiertnej ustala się zgodnie z zasadami określonymi w art. 250 ust. 1–3.

7. Odprawę pośmiertną oraz świadczenia określone w ust. 5 dzieli się w częściach równych pomiędzy wszystkich uprawnionych.

8. W przypadku nieujawnienia osób, o których mowa w ust. 1–3, świadczenia określone w ust. 1 i 5 wchodzi w skład masy spadkowej.

9. Dokumentem uprawniającym do wypłaty odprawy pośmiertnej oraz świadczeń, o których mowa w ust. 5, jest odpis zupełny aktu zgonu.

Art. 251a. 1. W razie śmierci funkcjonariusza, niezależnie od odprawy pośmiertnej, o której mowa w art. 251 ust. 1, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) określonej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Jeżeli śmierć funkcjonariusza nastąpiła na skutek:

- 1) wypadku pozostającego w związku ze służbą, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji właściwego kierownika jednostki organizacyjnej;
- 2) choroby pozostającej w związku ze służbą, Szef Krajowej Administracji Skarbowej może wyrazić zgodę na pokrycie kosztów pogrzebu funkcjonariusza ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji właściwego kierownika jednostki organizacyjnej.

3. W razie pokrycia kosztów pogrzebu funkcjonariusza ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji właściwego kierownika jednostki organizacyjnej osobom wymienionym w ust. 1 pkt 1 przysługuje połowa zasiłku pogrzebowego.

Art. 251b. 1. W razie śmierci członka rodziny funkcjonariuszowi przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) określonej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Za członka rodziny uważa się osobę, o której mowa w art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki pokrywania kosztów pogrzebu funkcjonariusza ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji właściwego kierownika jednostki organizacyjnej, rodzaje wydatków pokrywanych w ramach kosztów pogrzebu i ich wysokość, przypadki oraz tryb wypłaty zasiłku pogrzebowego lub jego wyrównania z tytułu śmierci członka rodziny oraz dokumenty wymagane do ich wypłaty, uwzględniając rzeczywiście poniesione koszty pogrzebu, sprawne dokonanie wypłaty zasiłku pogrzebowego lub jego wyrównania oraz potrzebę właściwego dokumentowania poniesionych kosztów pogrzebu.

Art. 251c. Okres służby funkcjonariusza traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 252. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej może nie uwzględnić terminu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

- 1) każda czynność przed kierownikiem jednostki organizacyjnej, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

4. W przypadku zwłoki w wypłacie uposażenia, innych świadczeń oraz należności pieniężnych funkcjonariuszowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia, w którym uposażenie, inne świadczenie lub należność pieniężna stały się wymagalne.

DZIAŁ VII Odpowiedzialność dyscyplinarna

Rozdział 1

Organy dyscyplinarne właściwe w sprawach dyscyplinarnych członków korpusu służby cywilnej

Art. 253. 1. Sprawy dyscyplinarne członków korpusu służby cywilnej zajmujących stanowiska dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej i dyrektora izby administracji skarbowej rozpatruje w pierwszej instancji komisja dyscyplinarna powołana przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej spośród członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Rzecznika dyscyplinarnego do spraw dyscyplinarnych członków korpusu służby cywilnej zajmujących stanowiska dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej i dyrektora izby administracji skarbowej powołuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej spośród członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS.

Rozdział 2

Odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy

Art. 254. Funkcjonariusze podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie obowiązków służbowych, w szczególności za:

- 1) niedopełnienie obowiązków służbowych lub wynikających ze złożonego ślubowania oraz przepisów prawa;
- 2) przekroczenie uprawnień określonych w przepisach prawa;
- 3) odmowę wykonania lub niewykonanie polecenia, z wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 204 ust. 2 i 3;
- 4) zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób niedbały lub nieprawidłowy;
- 5) wprowadzenie w błąd przełożonego lub innego funkcjonariusza, jeżeli spowodowało to lub mogło spowodować szkodę służbie, funkcjonariuszowi lub innej osobie;
- 6) nadużycie zajmowanego stanowiska dla osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej;
- 7) nieusprawiedliwione niestawienie się lub opuszczenie miejsca pełnienia służby;
- 8) wprowadzenie się w stan ograniczający zdolność wykonywania zadania służbowego albo uniemożliwiający jego wykonanie;
- 9) utratę uzbrojenia służbowego;
- 10) umyślne naruszenie dóbr osobistych innego funkcjonariusza w czasie pełnienia służby;
- 11) stosowanie dyskryminacji, molestowania oraz mobbingu w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 255. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z ostrzeżeniem;
- 4) zakaz podwyższania stopnia służbowego przez 2 lata;
- 5) zakaz awansowania na wyższe stanowisko przez 2 lata;
- 6) obniżenie stopnia służbowego;
- 7) przeniesienie na niższe stanowisko;
- 8) zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych przez 2 lata;
- 9) pozbawienie stopnia oficerskiego lub generalskiego;
- 10) wydalenie ze Służby Celno-Skarbowej.

2. Prawomocne orzeczenie kary wymienionej w ust. 1 pkt 10 powoduje zakaz przyjęcia do jednostek organizacyjnych KAS przez okres 10 lat.

3. W uzasadnionych przypadkach można łączyć karę przeniesienia na niższe stanowisko z karą obniżenia stopnia służbowego.

4. Wymierzona kara powinna być współmierna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego i stopnia zawinienia, w szczególności powinna uwzględniać okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego skutki, w tym następstwa dla służby, rodzaj i stopień naruszenia obowiązków ciążyących na funkcjonariuszu, pobudki jego działania, zachowanie funkcjonariusza przed popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego i po jego popełnieniu oraz dotychczasowy przebieg służby.

5. Na zaostrzenie wymiaru kary mają wpływ:

- 1) działanie z motywacji zasługującej na szczególne potępienie albo w stanie po spożyciu alkoholu lub użyciu innego podobnie działającego środka;
- 2) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego przez funkcjonariusza przed zatarciem wymierzonej mu kary dyscyplinarnej;
- 3) poważne skutki przewinienia dyscyplinarnego, zwłaszcza istotne zakłócenie realizacji zadań KAS lub naruszenie dobrego imienia KAS;
- 4) działanie w obecności podwładnego, wspólnie z nim lub na jego szkodę.

6. Na złagodzenie wymiaru kary mają wpływ:

- 1) nieumyślność popełnienia przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) podjęcie przez funkcjonariusza starań o zmniejszenie skutków przewinienia;
- 3) brak należytego doświadczenia zawodowego lub dostatecznych umiejętności zawodowych;
- 4) dobrowolne poinformowanie przełożonego o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego.

7. Przy wymierzaniu kary uwzględnia się okoliczności, o których mowa w ust. 4–6, wyłącznie w stosunku do funkcjonariusza, którego one dotyczą.

Art. 256. 1. W przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi organ uprawniony do orzekania kar dyscyplinarnych może odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego rozmowę dyscyplinującą udokumentowaną w formie notatki.

1a. Po przeprowadzeniu rozmowy dyscyplinującej sprawca przewinienia dyscyplinarnego może wnieść sprzeciw do organu uprawnionego do orzekania kar dyscyplinarnych w terminie 3 dni od dnia przeprowadzenia tej rozmowy. O prawie do wniesienia sprzeciwu funkcjonariusza poucza się podczas rozmowy dyscyplinującej, a treść pouczenia zawiera się w notatce z tej rozmowy.

1b. W przypadku wniesienia sprzeciwu organ uprawniony do orzekania kar dyscyplinarnych wszczyna postępowanie dyscyplinarne. Notatka z rozmowy dyscyplinującej jest włączana do akt postępowania dyscyplinarnego.

1c. W przypadku wniesienia sprzeciwu i braku możliwości wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w związku z upływem terminu, o którym mowa w art. 263 ust. 1, notatka z rozmowy dyscyplinującej podlega zniszczeniu.

1d. W przypadku wniesienia sprzeciwu po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1a, organ uprawniony do orzekania kar dyscyplinarnych wydaje postanowienie o odmowie przyjęcia sprzeciwu. Na postanowienie przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

1e. Zażalenie wnosi się odpowiednio do dyrektora izby administracji skarbowej lub Szefa Krajowej Administracji Skarbowej za pośrednictwem organu uprawnionego do orzekania kar dyscyplinarnych. Jeżeli postanowienie wydał Szef Krajowej Administracji Skarbowej, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. W przypadku braku sprzeciwu albo odmowy przyjęcia sprzeciwu notatkę, o której mowa w ust. 1, włącza się do akt osobowych. Notatka podlega zniszczeniu po upływie 6 miesięcy od dnia przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej.

3. Na wniosek sprawcy przewinienia dyscyplinarnego zniszczenie notatki, o której mowa w ust. 1, może nastąpić po upływie 3 miesięcy od dnia przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej.

Art. 257. 1. Orzekanie kar dyscyplinarnych należy do naczelnika urzędu skarbowego, naczelnika urzędu celno-skarbowego, dyrektora izby administracji skarbowej lub Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, zwanych dalej „organami dyscyplinarnymi”, w odniesieniu do podległych im funkcjonariuszy.

2. W stosunku do naczelnika urzędu skarbowego i naczelnika urzędu celno-skarbowego oraz ich zastępców kary dyscyplinarne orzeka dyrektor izby administracji skarbowej lub upoważniony przez niego zastępca.

3. W stosunku do dyrektora izby administracji skarbowej i jego zastępcy oraz funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach organizacyjnych urzędu obsługującego ministra kary dyscyplinarne orzeka Szef Krajowej Administracji Skarbowej lub upoważniony przez niego zastępca.

4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne dotyczy funkcjonariusza pełniącego służbę w:

- 1) urzędzie skarbowym – naczelnik urzędu skarbowego może upoważnić do orzekania kary dyscyplinarnej zastępcę naczelnika tego urzędu;
- 2) urzędzie celno-skarbowym – naczelnik urzędu celno-skarbowego może upoważnić do orzekania kary dyscyplinarnej zastępcę naczelnika tego urzędu;
- 3) izbie administracji skarbowej – dyrektor izby administracji skarbowej może upoważnić do orzekania kary dyscyplinarnej zastępcę dyrektora izby administracji skarbowej.

5. Orzekanie kar, o których mowa w art. 255 ust. 1 pkt 6–10, należy wyłącznie do właściwości organów dyscyplinarnych.

Art. 258. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Szef Krajowej Administracji Skarbowej może wszcząć lub przejąć do prowadzenia postępowanie wyjaśniające lub dyscyplinarne oraz wydać orzeczenie w stosunku do funkcjonariuszy.

Art. 259. 1. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza rzecznik dyscyplinarny powoływany przez właściwy organ dyscyplinarny na okres 3 lat.

2. W przypadku niemożności prowadzenia postępowania przez rzecznika dyscyplinarnego lub wszczęcia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego postępowanie wyjaśniające prowadzi funkcjonariusz, spełniający warunki określone w art. 260 ust. 1, wyznaczony przez właściwy organ dyscyplinarny.

Art. 260. 1. Rzecznik dyscyplinarny powinien być funkcjonariuszem oraz mieć co najmniej pięcioletni okres służby z nieposzlakowaną opinią.

2. Rzecznika dyscyplinarnego odwołuje się przed upływem okresu, o którym mowa w art. 259 ust. 1, w przypadku:

- 1) zaistnienia okoliczności, które stanowią podstawę zwolnienia ze służby;
- 2) ukarania karą dyscyplinarną;
- 3) przeniesienia do innej jednostki organizacyjnej KAS;
- 4) złożenia rezygnacji.

Art. 261. 1. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego kwalifikacji prawnej albo tożsamości sprawy, przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego organ dyscyplinarny zleca rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, które powinno być zakończone w terminie 14 dni od dnia jego wszczęcia.

2. O wszczęciu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny zawiadamia osobę, której ono dotyczy.

3. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny składa wniosek do właściwego organu dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego albo o umorzenie postępowania wyjaśniającego.

Art. 262. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna właściwy organ dyscyplinarny.

2. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się z dniem wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego.

3. Funkcjonariusza, w odniesieniu do którego wydano postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, uważa się za obwinionego.

4. Postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego zawiera:

- 1) oznaczenie organu dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania postanowienia;
- 3) imię i nazwisko, stopień służbowy oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z jego kwalifikacją prawną;
- 5) uzasadnienie faktyczne zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego;

- 6) oznaczenie prowadzącego postępowanie dyscyplinarne;
- 7) podpis z podaniem imienia i nazwiska, stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego;
- 8) pouczenie o uprawnieniach przysługujących obwinionemu w toku postępowania dyscyplinarnego.

Art. 263. 1. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia przez organ dyscyplinarny wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez funkcjonariusza, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.

2. Jeżeli z powodu nieobecności w służbie funkcjonariusz nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, może je złożyć prowadzącemu postępowanie dyscyplinarne w innym miejscu.

3. W przypadku usprawiedliwionej chorobą nieobecności w służbie wyjaśnienia mogą zostać złożone po uprzednim zasięgnięciu opinii lekarza.

4. Termin określony w ust. 1 nie biegnie w przypadku nieobecności funkcjonariusza w służbie.

4a. Nie można wymierzyć funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej po upływie roku od dnia popełnienia czynu, o którym mowa w ust. 1. Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg tego terminu.

5. Jeżeli czyn funkcjonariusza zawiera znamiona przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, upływ terminu określonego w ust. 4a nie może nastąpić wcześniej niż terminów przedawnienia karalności tych przestępstw.

Art. 264. 1. Obwiniony ma prawo do obrony, w szczególności może wybrać obrońcę spośród funkcjonariuszy lub ustanowić swoim obrońcą radcę prawnego lub adwokata. Obrońca jest uprawniony do reprezentowania obwinionego w granicach udzielonego na piśmie pełnomocnictwa.

2. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary wydalenia ze Służby Celno-Scarbowej, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, właściwy organ dyscyplinarny wyznacza obrońcę spośród funkcjonariuszy.

Art. 265. 1. Czynności dowodowe w postępowaniu dyscyplinarnym powinny być zakończone w terminie 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Organ wyższego stopnia w stosunku do organu dyscyplinarnego może, w formie postanowienia, przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych, nie dłużej jednak niż o 3 miesiące. W przypadku gdy postępowanie dyscyplinarne jest prowadzone przez Szefa Krajowej Administracji Scarbowej, postanowienie o przedłużeniu prowadzenia czynności dowodowych wydaje Szef Krajowej Administracji Scarbowej.

2. Po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego obwinionego zapoznaje się z aktami postępowania.

3. Rzecznik dyscyplinarny po zakończeniu postępowania sporządza sprawozdanie, które:

- 1) wskazuje organ dyscyplinarny, który wydał postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, oraz osobę prowadzącą postępowanie;
- 2) wskazuje obwinionego oraz określa zarzucane mu przewinienie dyscyplinarne, z opisem stanu faktycznego ustalonym na podstawie zebranych dowodów;
- 3) przedstawia wniosek dotyczący:
  - a) uniewinnienia,
  - b) odstąpienia od ukarania,
  - c) ukarania obwinionego,
  - d) umorzenia postępowania.

Art. 266. 1. Orzeczenie dyscyplinarne wydaje się po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

2. Jeżeli obwiniony zawiadomiony o terminie wysłuchania oświadcza, że nie weźmie udziału w wysłuchaniu lub nie stawia się na wysłuchanie bez usprawiedliwienia, można przeprowadzić wysłuchanie bez jego udziału. W takim przypadku za wystarczające uznaje się odczytanie jego poprzednio złożonych wyjaśnień.

3. Orzeczenie dyscyplinarne zawiera:

- 1) oznaczenie organu dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania orzeczenia;
- 3) imię i nazwisko, stopień służbowy oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z kwalifikacją prawną;
- 5) rozstrzygnięcie;

- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- 7) pouczenie o prawie, terminie i trybie wniesienia środka zaskarżenia;
- 8) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania orzeczenia dyscyplinarnego, a także pieczęć organu dyscyplinarnego.

Art. 267. 1. Orzeczenie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się funkcjonariuszowi w terminie 14 dni od dnia jego wydania.

2. Od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego przez naczelnika urzędu skarbowego albo naczelnika urzędu celno-skarbowego funkcjonariusz może wnieść odwołanie do dyrektora izby administracji skarbowej w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

3. Od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego przez dyrektora izby administracji skarbowej funkcjonariusz może wnieść odwołanie do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

4. Do orzekania kary w postępowaniu odwoławczym Szef Krajowej Administracji Skarbowej może upoważnić swojego zastępcę, o którym mowa w art. 18, dyrektora komórki urzędu obsługującego ministra lub dyrektora izby administracji skarbowej, który nie wydał orzeczenia dyscyplinarnego w pierwszej instancji. Przepis art. 257 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

5. Od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej funkcjonariusz może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 268. W postępowaniu odwoławczym nie można wymierzyć kary surowszej niż orzeczona w zaskarżonym orzeczeniu dyscyplinarnym.

Art. 269. Od orzeczeń dyscyplinarnych wydanych w postępowaniu odwoławczym lub postępowaniu z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Art. 270. Kary orzeczone w postępowaniu dyscyplinarnym wykonuje kierownik jednostki organizacyjnej z dniem uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

Art. 271. 1. Kara dyscyplinarna, o której mowa w art. 255 ust. 1 pkt 1, ulega zatarciu po upływie 6 miesięcy od dnia doręczenia prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego.

2. Kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 255 ust. 1 pkt 2 i 3, ulegają zatarciu po upływie 12 miesięcy od dnia doręczenia prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego.

3. Kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 255 ust. 1 pkt 6, 7 i 9, ulegają zatarciu po upływie 2 lat od dnia doręczenia prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego.

4. Kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 255 ust. 1 pkt 4, 5 i 8, ulegają zatarciu po upływie 2 lat od wykonania tych kar.

5. Na wniosek ukaranego zatarcie może nastąpić po upływie roku od dnia wykonania kary.

6. Zatarcie kary dyscyplinarnej wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej następuje z upływem okresu, o którym mowa w art. 255 ust. 2.

7. Odpisy orzeczeń dyscyplinarnych dołączone do akt osobowych podlegają zniszczeniu z upływem terminów, o których mowa w ust. 1–6.

Art. 272. Jeżeli funkcjonariusz zostanie ponownie ukarany dyscyplinarnie przed zatarciem poprzednio wymierzonej kary dyscyplinarnej, okres wymagany do zatarcia tej kary liczy się od dnia wykonania nowej kary.

Art. 273. Koszty biegłych powołanych przez organ dyscyplinarny i koszty zleconych przez organ dyscyplinarny ekspertów są pokrywane z budżetu państwa z części, o której mowa w art. 9 ust. 1.

Art. 274. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania wyjaśniającego, dyscyplinarnego, postępowania odwoławczego, orzekania kar dyscyplinarnych oraz ich wykonywania, mając na względzie potrzebę zapewnienia rzetelności i sprawności prowadzonego postępowania.

Art. 275. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Rozpatrywanie sporów o roszczenia funkcjonariuszy ze stosunku służbowego

Art. 276. 1. W przypadku wydania decyzji o przeniesieniu, powierzeniu pełnienia obowiązków służbowych na innym stanowisku, przeniesieniu na niższe stanowisko, przeniesieniu na inne lub równorzędne stanowisko służbowe w związku z reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, określeniu warunków pełnienia służby w związku ze zniesieniem jednostki organizacyjnej KAS bądź zawieszeniu w pełnieniu obowiązków służbowych, funkcjonariusz może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. W przypadku wydania decyzji o zwolnieniu ze służby, funkcjonariusz może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, złożyć odwołanie do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

3. W przypadku gdy decyzję o zwolnieniu ze służby wydaje Szef Krajowej Administracji Skarbowej, funkcjonariusz może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

4. Złożenie wniosków, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz odwołania, o którym mowa w ust. 2, nie wstrzymuje wykonania decyzji.

5. Do postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1–3, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052).

6. Od decyzji wydanej w postępowaniu z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydanej w wyniku odwołania przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Art. 277. Spory o roszczenia ze stosunku służbowego funkcjonariuszy w sprawach niewymienionych w art. 276 ust. 1 rozpatruje sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy.

DZIAŁ VIII

Przepisy karne

Art. 278. 1. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, o której mowa w dziale VII Ordynacji podatkowej, ujawnia informacje objęte tą tajemnicą,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, o której mowa w dziale VII Ordynacji podatkowej, ujawnia informacje określone w art. 48,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 działa nieумыślnie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 2.

4. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 278a. 1. Kto będąc obowiązany do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 200 ust. 1, podaje w nim nieprawdę,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

DZIAŁ IX

Przepis końcowy

Art. 279. Ustawa wchodzi w życie w terminie⁴³⁾ i na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948, z późn. zm.⁴⁴⁾).

⁴³⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 1 marca 2017 r., z wyjątkiem:

– art. 13 i art. 15, które weszły w życie z dniem ogłoszenia,

– art. 19–21, art. 23, art. 24, art. 26, art. 32, art. 34 oraz art. 42 ust. 2–5, które weszły w życie z dniem 27 lutego 2017 r.

na podstawie art. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379, 1926 i 2409), który wszedł w życie z dniem 2 grudnia 2016 r.

⁴⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2255, z 2017 r. poz. 379, 1537, 1926 i 2409 oraz z 2018 r. poz. 2354.